Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

1

JOI, 2 IANUARIE
1969, ANUL II (67)

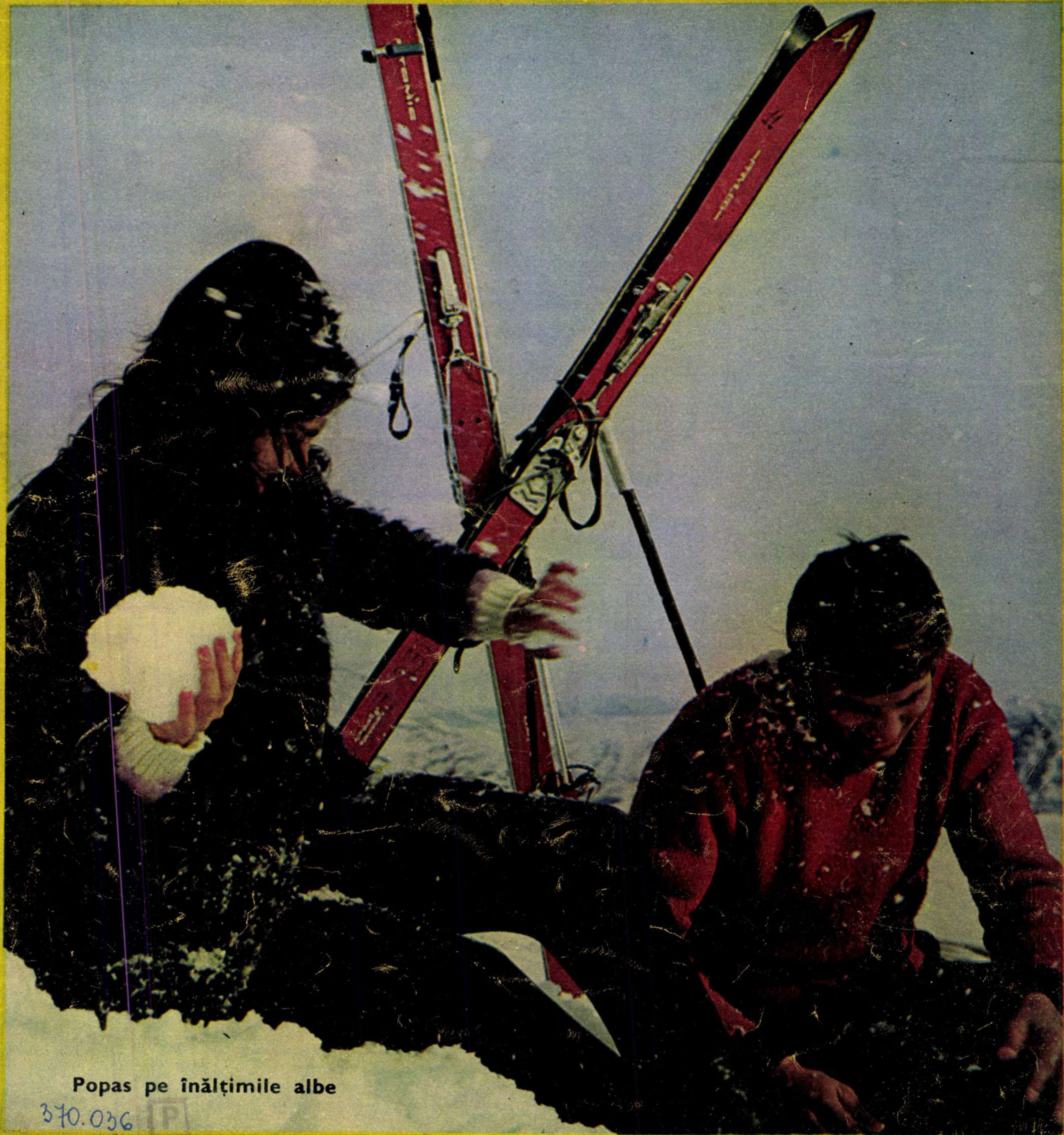

Popas pe înălțimile albe

370.036 P

ECRAN

S-au deschis taberele de iarnă, zînele şi voinicii au părăsit basmele pentru a locui cîteva zile în «Orăşelele copiilor», carnavalurile pioniereşti sînt în toi, înfloresc sorcovele, miroase pretutindeni a brad şi a cozonac. Ecranul nostru de azi este gazdă a foto-reporterilor inspiraţi de veselia vacanţei.

Spectacol pe gheaţă.

Sorcova, vesela, să trăiţi, să-mbătrîniţi... şi cutezători să fiţi!

◆

◀ *Ca să poată surprinde aceste zîmbete de încîntare, fotoreporterul s-a plasat — aţi ghicit, nu? — lîngă Moş Gerilă!*

◆

Repetiţie pentru zborurile cosmice ▶

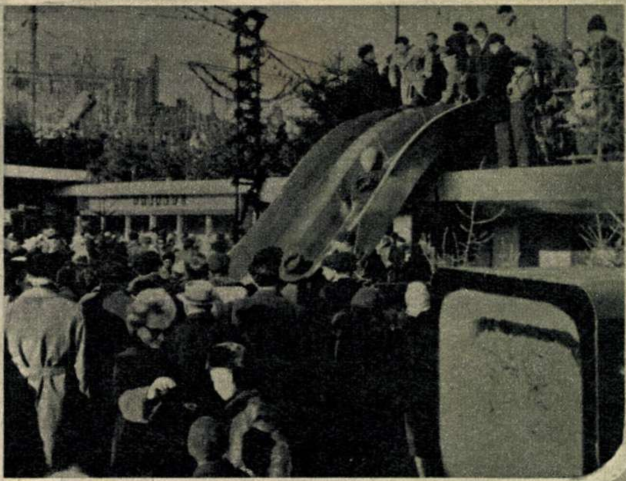

VACANŢĂ!

DANSUL CUNOAŞTERII

Pun mîna pe pană, cutezătorule, vreau să scriu, dar gîndul e mic, şi vorba devine neîncăpătoare în faţa faptei. Omul, semenul meu, contemporanul meu, cel care, doar cu ceva mai mult de o jumătate de secol în urmă, încerca să facă primul salt de lăstun în văzduhul ce-l chema neiertător să-i dezlege tainele, şi-a părăsit pentru prima dată casa şi ograda lui pămîntească şi se roteşte acum, într-un dans de-a dreptul fantastic în jurul Lunii. E dansul cunoaşterii, cutezătorule. L-au jucat rînd pe rînd fiinţele cele mai generoase, cele mai pasionate, cele mai visătoare, cele mai îndrăzneţe ale acestui pămînt. L-a jucat Vlaicu. L-au jucat Gagarin şi Titov, îl joacă acum aceşti trei bărbaţi extraordinari, Frank Borman, James Lovell şi William Anders, care din apropierea Lunii îndreaptă teleobiectivele lor spre planeta-mumă, ca spre o imensă frunte îngîndurată, prin spaţiile fără de sfîrşit ale Universului, ajutîndu-ne să ne pricepem mai bine pe noi înşine. Îl vor juca alţii, şi alţii, rînd pe rînd, atîta timp cît deasupra frunţilor omeneşti vor luci soare şi stele. Prinde-te în hora lui, cutezătorule! E cel mai nobil, cel mai fascinant dans.

marţi, 24 decembrie 1968

Petre Ghelmez

RADAR

Cutezătorii

Nu de mult, locuitorii oraşului Tbilisi au fost martorii unui spectacol neobişnuit: o sută de perechi de fraţi şi surori care semănau uimitor între ei urcau scara Palatului pionierilor şi şcolarilor, unde se ţinea cea de-a treia întîlnire a gemenilor. Alaiul era deschis de surorile Manana şi Lamara Kakanridze, în vîrstă de 7 luni şi se încheia cu învăţătoarele Tamar şi Mariam Hundadze. Acestea din urmă, gemene, seamănă atît de mult între ele încît nu sînt nici acum sigure care e... Mariam şi care e Tamar. Şi asta din cauză că semnul care le distingea, o panglică legată la mîna uneia din ele, s-a pierdut încă din pruncie.

NELL NEWMAN

Numele acestei fetiţe blonde şi foarte drăguţă este Nell Newman. Pe tatăl ei, Paul Newman, îl cunoaşteţi foarte bine, este un mare actor, pe care l-aţi văzut de curînd în filmul «Hombre». Se pare că fetiţa a moştenit talentul părintelui. Ea filmează acum pentru prima dată şi critica spune despre ea că este de pe acum o excelentă comediană!

✻ DIN ✻CONSTELAȚIA Cutezătorii

Zece tineri: Ziguli George, Năstase Viorel, Rusu Constantin, Potricu Cristian, Lazăr Dan, Tanca Tudorel, Vulpoiu Pavel, Ştefănescu Stelian, Ionescu Florin, Ionescu Gheorghe, elevi la Şcolile generale nr. 1, 3, 5 şi 8 din Piteşti — antrenaţi de profesorul antrenor Deculescu Nicolae.

Zece tineri entuziaşti — echipa de baschet a pionierilor din municipiul Piteşti, campioană republicană pe anul 1968.

PE CITITORII NOŞTRI, ALE CĂROR CHIPURI LE VEDEŢI REUNITE ÎN ALĂTURATA SECŢIUNE DE CONSTELAŢIE, I-AM ALES DINTRE FOARTE MULŢI. HARNICI ŞI PERSEVERENŢI LA ÎNVĂŢĂTURĂ, EI SE DISTING TOTODATĂ PRIN TALENT ŞI PASIUNE, SÎNT PRIETENI ŞI COLEGI BUNI, ÎNTR-UN CUVÎNT, FAC CINSTE MARII FAMILII A «CUTEZĂTORILOR».

▲ Trei pionieri: Vale Maria, Cimişliu Florin şi Holhoş Elena, toţi elevi fruntaşi ai clasei a VI-a C de la Şcoala generală din oraşul Jibou. Dar Maria, Florin şi Elena mai sînt şi... trei viitori autori ai monografiei judeţului lor, Sălaj.

Toată admiraţia noastră pentru munca lor atentă de documentare şi cercetare!

◀ Fraţii gemeni Sorin şi Marius Rădulescu, cititori ai revistei noastre, elevi la Liceul «M. Sadoveanu» din Bucureşti sînt de pe acum matematicieni preţuiţi: premiaţi la concursuri, colaboratori la Revista de Matematică, autori ai unor interesante probleme. Pasiunea lor în timpul liber: tot matematica. Dezleagă probleme din clasa a X-a şi «cutează» chiar spre cele de grad universitar. Mult succes, tineri matematicieni!

Pe podiumul de onoare! Predescu Gheorghe, din clasa a VIII-a a Şcolii generale nr. 8 din Piteşti, este campion republican la gimnastică pe anul 1968.

De reţinut: campionul este pe locul întîi şi la învăţătură.

▼

Muzeul de literatură al Liceului nr. 1 din Alexandria are în elevii Goga Virgil şi Stoichiţoiu Alexandra doi ghizi competenţi. Cunosc istoria fiecărui exponat, sînt totdeauna pregătiţi să dea explicaţii competente vizitatorilor. În curînd vor adăuga exponatelor din muzeu şi culegerile de folclor adunate de ei, din judeţ.

În catalog, lîngă numele celor doi ghizi sînt numai note de 9 şi 10.

„RESPIRAȚIA" OCEANULUI PLANETAR.
(pag. 8—9)

Atenţiune! Atenţiune!

„CUTEZĂTORII PRINTRE NOI"

ALERTA ROZETELOR!

O NOUĂ ETAPĂ A CONCURSULUI „ROZETELE Cutezătorii"

Timp de trei luni, începînd de astăzi pînă la 31 martie 1969, toţi cititorii noştri care au participat sau doresc să participe la concurs sînt invitaţi să ne scrie, în primul rînd, despre fapte deosebite, fapte de cutezanţă ale celor din preajma lor.

Aşteptăm să ne faceţi cunoscute, nouă şi cititorilor, întîmplări adevărate din viaţa şcolii şi din afara ei, care dovedesc curaj, cinste, colegialitate şi prietenie adevărată. Însuşiri minunate, pe care şi le doreşte fiecare «cutezător», iar dovada acestor însuşiri o vedem ca şi voi atît în îndeplinirea exemplară a îndatoririlor şcolare şi pioniereşti, cît şi în servicii aduse apărării şi securităţii patriei, în salvarea unor vieţi omeneşti, în contribuţii la apărarea bunurilor obşteşti, în prevenirea unor accidente grave de circulaţie.

Punctele acumulate astfel de către corespondenţii noştri vor fi adiţionate în cadrul concursului anual, cu premii,«Rozetele Cutezătorii».

Cele mai semnificative fapte relatate, preferabil însoţite de fotografii, vor fi inserate săptămînal în paginile revistei, la rubrica «ALERTA ROZETELOR».

Autorul celei mai interesante lucrări trimisă la prezenta alertă va primi trofeul transmisibil «Pana de aur» şi o croazieră cu avionul I.L. 18 — TAROM pe ruta: Bucureşti-Arad-Timişoara.

ZĂPADĂ + JOC + VESELIE

VACANȚA DE IARNĂ

Fotoreportaj de
LIDIA NOVAC
GR. PREPELIȚĂ

**NINGE, NINGE! MUNȚII, PĂDURILE, ZĂPADA NE-AȘTEAP-
Ă. HAIDEȚI, CE MAI STAȚI? AVEM ATÎTEA DE FĂCUT...**

Uite-i, au și ajuns sus, pe panta muntelui. Sînt cîțiva «temerari» care încearcă să guste din bucuria zborului pe schiuri. Dar, cine știe ce surprize le mai oferă cursa pînă jos, în vale!

Hei, săniuțelor. La o parte! Vin schiorii!

Artiștii au intrat în scenă. Pisi-Pis și Cuțu-Cuț își încep marea aventură din Țara Zăpezilor! Așa, îi distrăm și pe colegii noștri dintr-a întîia și-a doua...

**Nu știam precis ce va fi, pînă
a urmă, cu acest om de zăpadă.
u atîția constructori pricepuți
greu de presupus.**

Zăpadă avem destulă! Așa că...

Ah, bine c-a ieșit soarele! Putem cerceta în voie ruinele vechii cetăți, putem admira îndelung detaliile arhitecturale ale mănăstirii.

S-a înserat! Gata, nu mai întîrziem nici o clipă. Luăm traista, buhaiul, clopotul și... Am pornit a colinda, Pe la case a ura...

Ei, și-acum să vă vedem: ne mai recunoașteți? Știți care dintre noi s-a dat cu sania, sau cu schiurile, ori care este renumit constructor în... zăpadă? Trebuie să mărturisiți că e greu. Sîntem la carnaval!

POPAS ÎN MUZEUL „CEASUL DE-A LUNGUL VREMII“

LA TRECEREA CLIPEI ÎN AN

de **CORNELIU SERBAN**

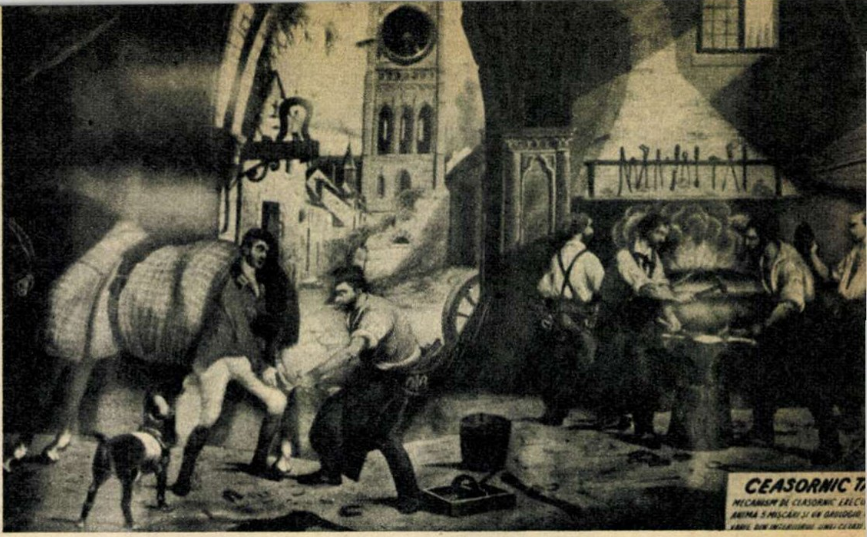

Ceasornic-tablou (sec. XVIII) ▲

Cînd timpul atinge pragul unei noi vîrste rotunde, dînd secundei împlinirea unui an, într-un loc anume un cor fantastic celebrează acest moment unic, reunind 300 de tic-tacuri solemne.

Unde se petrece acest revelion original?

La Ploiești, într-una din sălile monumentalului Palat al culturii din orașul «aurului negru».

Cei mai mulți dintre vizitatorii acestui lăcaș urcă treptele de marmură ale Palatului pentru a se opri cu stăruitoare curiozitate și admirație în fața pieselor celui dintîi muzeu de ceasuri din țară.

În colecția «Ceasul de-a lungul vremii» se află exemplare deosebite, aparținînd unor ceasornicari renumiți din Germania, Franța, Olanda, Anglia, Austria, Elveția. Întîlnim aici maeștri ai mecanismelor de măsurare a vremii precum germanul Henleim cu al său «Ou de Nürnberg», datînd de pe la 1 500, londonezul Rayner, autorul unei pendule de perete construită acum 320 de ani, francezul George Charles, cu un ceas executat în 1740.

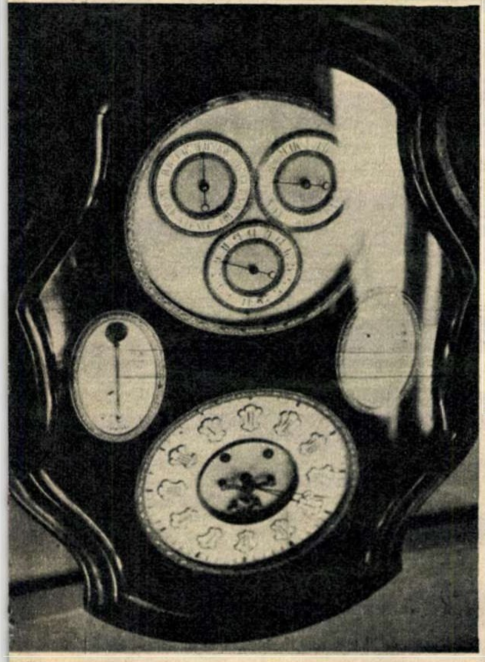

▲ Ceas de perete care a aparținut scriitorului Duiliu Zamfirescu.

Am amintit cîteva nume, pentru a marca și succesiunea celor 3 veacuri cărora le aparțin exponatele — secolele 16, 17 și 18 — dar artiștii iscusiți ai execuțiilor de migăloasă precizie sînt cu adevărat numeroși. Vom adăuga deci în șirul prezențelor din expoziția ploieșteană pe Ralf Gout, Georg și Edvàrd Prior, Th. Whit, George Clarke, Jo. Wightmann, Van Laure, B. Balber, Philipp Iacob, Pres Vancher, A. Hess, M. Graz și alții.

Nu lipsesc, firește, mărturiile spiritului de inventivitate propriu românilor. Realizări autohtone demne de interes sînt ceasul de masă care arată ora în principalele orașe ale lumii, o pendulă confecționată cu 117 ani în urmă la Brașov, ca și creațiile care ni s-au păstrat din partea meșterilor sibieni sau bucureșteni.

Unele obiecte se impun prin ciudățenia și nota lor de amuzament: «ceasul invizibil», cu mecanismul îngropat în ramă, ceasul reprezentînd o «uzină cu aburi» în miniatură, ceasul «jocheului negru», care-și alternează privirile în ritmul pendulei, «ceasul motanului», «al morarului», «al frizerului» etc.

Alte ceasuri domină expoziția prin monumentalitatea lor. Este cazul pendulei celebrului ceasornicar Julien Le Roy, pe care acesta a construit-o pentru și mai celebrul «Rege Soare», Ludovic al XIV lea. Pendula este împodobită cu 52 de piese în bronz, probabil semnificînd săptămînile anului.

Sînt exponate care evidențiază îndeosebi aspectul artistic al prezentării, finețea lucrării metalului, a emailului, fildeșului sau bronzului care închid întrînsele vibrațiile neostenite ale veciilor.

În sfîrșit, există în muzeu ceasuri de tulburătoare semnificație pentru cei care descifrează în scurgerea anilor mărturiile istoriei și culturii acestui pămînt.

Iată ceasornicele purtînd însemnele Unirii pe capacele lor de aur și argint, cu capul de bour și vulturul cu două capete, din stemele Moldovei și Țării Românești gravate alături.

Iată ceasornicele avînd încrustate pe carcasele lor lozincile luptei proletare din vremea începuturilor mișcarii muncitorești: «8 ore de lucru, 8 ore pentru a ne instrui și 8 ore de repaus».

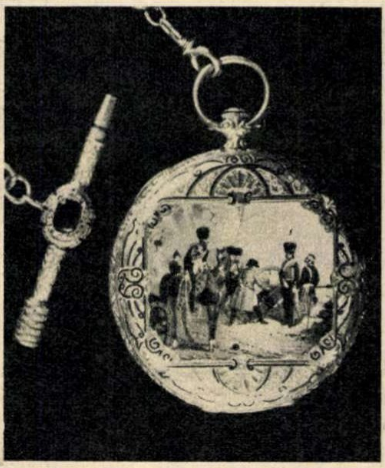

Pe unul din cele 3 capace de aur ale acestui ceas, care a aparținut poetului V. Alecsandri, se vede o scenă din bătălia de la Waterloo. ▶

Iată ceasul lui Cuza Vodă, care arată zilele săptămînii, anii bisecți, data, luna, fazele lunii, vestește orele și jumătățile de oră și se întoarce la 8 zile...

Iată ceasurile care au fost martore fecundelor clipe ale activității unor personalități de seamă ca M. Kogălniceanu, V. Alecsandri, B.P. Hașdeu, I.L. Caragiale.

Făcînd acest scurt popas în muzeul ploieștean «Ceasul de-a lungul vremii» ne gîndim, mai ales acum, la toți cei care ne-au premers prin ani.

Le retrăim existența, găsim îndemn de a le duce mai departe visele și nădejdile, de a ne desăvîrși pe noi înșine și a ne înfățișa cu cinste viitorimii.

O treaptă pe acest drum a fost anul trecut, 1968. O alta a urcușului continuat e însăși clipa trecerii spre zările lui 1969.

Ghid pasionat de-a lungul acestor rînduri, un om muncitor, vrednic istoric și om de aleasă cultură, cu tîmplele albite de cercetarea trecutului meleagurilor prahovene și de dăruită activitate de catedră — l-am numit pe profesorul emerit N.I. Simache — vă transmite cu acest prilej, în acest început de an, sinceritatea cuvintelor alăturate.

AUTOGRAFUL SĂPTĂMÎNII

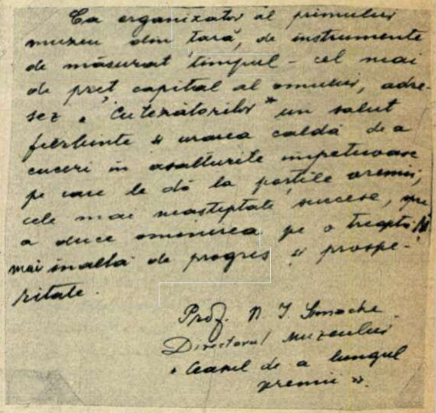

Ca organizator al primului muzeu din țară, de instrumente de măsurat timpul – cel mai de preț capital al omului, adresez «Cetitorilor» un salut fierbinte și urarea caldă de a cuceri în asalturile impetuoase pe care le dă la porțile vremii, cele mai neașteptate succese, spre a duce omenirea pe o treaptă tot mai înaltă de progres și prosperitate.

Prof. N. I. Simache
Directorul muzeului
«Ceasul de-a lungul vremii».

Pendulă (sec. XVII) construită de ceasornicarul lui Ludovic al XIV-lea. ▼

LUNĂ PENTRU VIS

de IULIU RAȚIU

Pe la miezul nopții, Dorel simți că sosise timpul să facă ceva deosebit, ceva fantastic, ceva de care nimeni nu-l credea în stare. Şi de aceea s-a decis să facă alpinism în Lună. A escaladat cu îndemînare fereastra cabinei, s-a mai uitat o dată în urmă, spre colegii lui care sforăiau uşurel şi, cuprins de beția înaltului, s-a agățat de streaşină. Nu, nu era lunatic, deşi oricine ar fi putut să-l bănuiască; îşi dăduse însă seama că de pe acoperiş se poate ajunge mai uşor în Lună. Mai încercase o dată, dar cum se trezise spre dimineață şi şindrila era umezită de rouă, trebui să renunțe. Unii ar fi putut spune că se lăsase păgubaş de frică, închipuindu-şi că, un băiat micuț şi firav ca el nu putea face o asemenea ispravă. Dar el renunțase mai ales pentru că, mai ştii, în loc să ajungă în lună ar fi putut nimeri ... la dispensarul taberei. Şi asta nu i-ar fi făcut mare plăcere. Acum însă, şindrila era uscată şi putea păşi în voie spre creasta acoperişului. De acolo mai avea de făcut doar un salt şi gata, ajungea... Ajungea la răsuflătoarea podului. Cobora puțin, ocolea cîteva lăzi goale, sărea peste nişte oale ruginite, aruncate la întîmplare, şi dacă avea norocul să nu facă prea mare zgomot şi să-i trezească pe cei din cabană, în cîteva minute se putea agăța de cornul Lunii, că era lună nouă. Îi vorbise şi Costel despre ea. Mai mult chiar, acesta o vedea apărînd în fiecare seară de cealaltă parte a munților. Era, ce-i drept, puțin cam palidă şi trasă la față, dar orice s-ar fi zis, era lună! Lună aurie, în mijlocul unui cer înalt, stropit la nimereală cu stele poznaşe, prinse în dans pe ringul fără sfîrşit al bolții. Pentru că, ce-i drept, e drept, şi stelele erau nespus de frumoase! Le privea mereu prin fereastră, cînd stătea în patul din cabană. Dar Luna era desigur — şi mai frumoasă. Însă nu o vedea. Şi el voia, neapărat, să facă alpinism în Lună. Că se plictisise de stele. Se plictisise îngrozitor. Sau mai bine-zis, aşa cum te poți plictisi la munte, într-o noapte senină, dar cu Luna ascunsă după un vîrf golaş şi cînd, într-o cameră micuță, stînd culcat, cu mîna sub cap, dar cu ochii pe fereastră vezi că cerul e senin şi plin de o pulbere aurie; ştii că ți-ar place să faci alpinism în Lună, dar pe tine nu te-a lăsat mama (şi mai ales bunica) să pleci în excursie, cu corturile, sus în munți. Îți place aerul tare, ozonat, al înalturilor, umbrele misterioase ale crestelor scăldate în aura strălucitoare a Lunii, dar toți, şi mai ales Costel, ți-au spus că astrul cel fantastic răsare doar de cealaltă parte a munților şi, ca să te înalți pînă la el, trebuie mai întîi să cobori. Să cobori pe scara podului şi să ajungi în curte la uşa din spatele cabanei. Pentru că cea din față e închisă. E închisă, deoarece într-o noapte au găsit în mijlocul curții cîțiva băieți pregătindu-se să fugă din cabană, la corturile din tabăra de pe creasta muntelui, acolo unde era şi Costel, cel care îi povestise că a răsărit Luna nouă şi el n-o văzuse încă. Pentru că aici, în partea aceasta a pămîntului, prin obiectivul meschin al unei ferestre, Luna nu voia să se arate aşa cum o văzuse cu Dana astă-primăvară, răsărind imensă deasupra Cişmigiului (şi îi păruse rău că în momentul acela nu era acolo, să pună mîna pe ea), aşa cum îi povestea despre ea Costel, cînd cobora la cabană, dimineața după scrisori şi reviste:

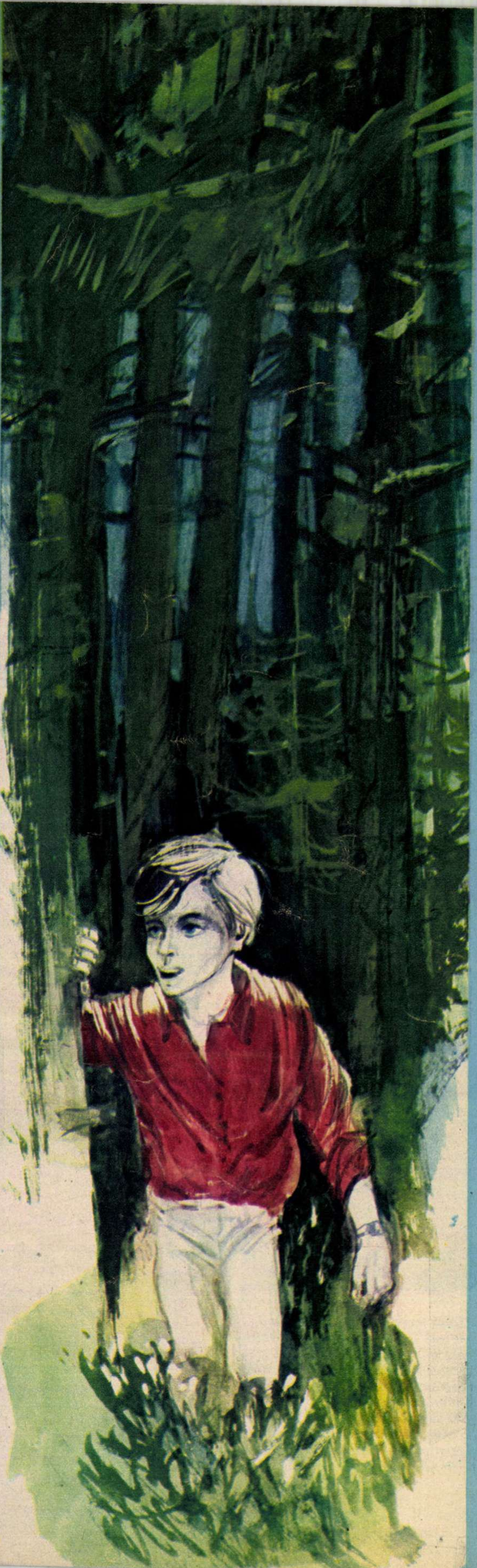

«Noi în fiecare noapte vedem Luna».

«Da?»

«Da: am găsit eu un loc unde se sfîrşeşte poteca, sus pe o stîncă rotundă ca «Masa tăcerii», albă şi strălucitoare ca o foaie de staniol, de unde faci numai un salt, şi gata...»

«Minunat!» exclamase el, cuprins de un tremur ciudat. Şi continuă — entuziasmat — uluindu-şi prietenul: «Ştiam eu că pe undeva trebuie să existe un loc unde Luna atinge pămîntul!» Îi spusese şi Danei despre aceasta şi era bucuros că în descrierea făcută de Costel, recunoscuse, de îndată, cosmodromul acela numai al lui, pe care îl vedea aievea, de cîte ori închidea ochii.

«Cum, chiar tu l-ai descoperit, Costele?» nu se putuse abține să nu-l întrebe.

«Dar ce-ți închipui!» — rîse prietenul lui, care vedea Luna în fiecare noapte. Şi o luase la fugă pe cărăruia care ducea acolo sus, la corturi, în tabăra aceea minunată, de unde nu e de loc greu, dacă vrei, să faci alpinism în Lună. Te urci numai pînă la stînca cea rotunda şi albă şi...

El suia, deocamdată, drumeagul ce ducea spre corturi, călăuzit, prin apa albastră a nopții, de fîlfîitul aripilor vîntului, care se strecura înaintea lui, curajos, printre brazi. Era întuneric, tare întuneric, dar trunchiurile brazilor se reliefau ca nişte coloane de marmură neagră, pe care se sprijinea cerul. În jurul lui răsunau tot felul de zgomote şi şoapte ciudate, o simfonie clocotitoare de nelinişte, dar lui nu-i era teamă şi se cufunda mai tare în adîncul acela viu care îl ducea sus, spre înălțimi, spre frumusețe.

Se aşteptase să-l găsească pe Costel afară; dar el dormea în bezna cortului, cu respirația întretăiată de un şuierat uşurel. L-a prins de mînă şi cînd acesta a deschis ochii, şi-a dus degetul la buze, în semn de tăcere, şi l-a tras afară din cort:

— Am venit!

— Ce?!

— Am venit să mi-o arăți...

— Ai fugit din tabără, noaptea? se lamentă Costel, înfricoşat.

— Dar...

— Ce-o să mai iasă şi din asta, începu prietenul lui să tremure de-a binelea.

— Dar eu vreau să fac alpinism în...

— Ce vrei să faci?

— Să văd stînca de staniol...

— Stînca de... nu vreau să mai ascult un cuvînt... Pleacă!

— Şi Luna?

— CARE LUNĂ?

— Luna nouă, cosmodromul acela alb ca un vis...

— Ceee? Trezeşte-te, băiatule!...

— M-am trezit! exclamă Dorel care, în sfîrşit, pricepu... M-am trezit şi am înțeles...

— Şi?...

— Şi noroc că afară s-a înnorat, că altfel îți arătam eu ție, dacă nu-mi arătai Luna...

Desen de POMPILIU DUMITRESCU

IARNA COLINDELOR

RADU CÂRNECI

Ca o grădină-i lumea sub neaua argintie
și, luminînd amurgul, cad fluturi pe-a sa ie
din cerul fără semne — și, legănînd ușor
lin clinchet se aude: al zurgălăilor.

Acum din vis și taină poveștile învie
și se opresc la geamuri colindători: o mie.
vrăjindu-ne cu cîntec ușor-tremurător
și toți intrăm în vîrsta copilăriei lor.

O, lumea-i o grădină în alb, și de răcoare
cresc imnurile iernii — flori albe și de ger —
și din înălțuri cade o blîndă înserare
iar cerul tot coboară — apropiat mister —

lung sub ferestre suie un basm legănător
și-adînc intrăm în vîrsta copilăriilor.

CE CĂRȚI VOM CITI ÎN ANUL 1969?

Ca să putem răspunde la întrebarea voastră, am făcut o vizită la Editura Tineretului, am discutat cu redactorii ei, am aruncat priviri indiscrete în manuscrisele gata să plece la tipar, peste copertele care așteptau un ultim retuș.

Spațiul nu ne îngăduie să consemnăm decît o parte din noutățile lui 1969, și ca atare, alegerea este dificilă. Ca să alegem totuși, să ne închipuim că în vizita noastră ne-am întîlnit cu cîțiva dintre scriitorii bine cunoscuți de voi. Fără îndoială că, la întrebarea **ce cărți v-au pregătit pentru 1969,** ne-ar fi răspuns:

● **Costache Anton: DESPĂRȚIREA DE JOCURI.** Eroii acestei cărți sînt cu toții la vîrsta visărilor înaripate, a descoperirilor miraculoase, la vîrsta cînd vechile jocuri rămîn în umbră, iar cele noi capătă adesea dimensiuni fabuloase.

● **Constantin Chiriță: AVENTURA ALBĂ,** în care veți recunoaște, într-o acțiune plină de tensiune, eroi asemănători Cireșarilor.

● **Emilia Căldăraru:** În noul meu volum, **URSUZA.** vreau să surprind sentimentele delicate pe care le încearcă multe fete și băieți de vîrsta școlară.

● **Octav Pancu-Iași:** Veți citi într-o ediție nouă **CARTEA CU OCHI ALBAȘTRI.**

● **Iuliu Rațiu:** Eroii cărții mele sînt tineri. Deocamdată, atît. În rest veți citi și veți vedea.

● **Mircea Sîntimbreanu:** Cele 15 schițe ale mele le-am vrut din nou vesele. Am reușit? Îmi veți spune după lectură.

După această convorbire imaginară, am aflat vestea bună că cititorii, după întîlnirea din «Cutezătorii», se vor revedea cu Babușcă și Scatiu, într-o ediție frumos ilustrată, a **OSTROVULUI LUPILOR** de **P. Luscalov.**

Și am mai aflat că anul 1969 ne va aduce în dar o nouă colecție, cu numele **ICAR,** în care vor fi cuprinse povestiri despre mari descoperiri geografice și despre călătorii celebre.

O surpriză ne mai oferă colecția **PRELUDII** printr-o carte — prima de acest gen la noi — care va înmănunchia cele mai frumoase poezii create de pionieri și școlari. Volumul, care va purta titlul **COPII-POEȚI,** este ilustrat de desenatori de aceeași vîrstă ca și autorii textelor.

Nu putem încheia fără a anunța cartea pe care, începînd cu acest număr, **CUTEZĂTORII** o publică în foileton. Titlul ei: **AMFORA SABINĂ.** Autorul: **Pop Simion.**

DE CE VREȚI SĂ CÎNTAȚI LA CHITARĂ?

Publicînd prima parte a anchetei cu acest titlu (vezi «Cutezătorii» nr. 47, 1968) explicam pe larg motivele care ne-au îndemnat să solicităm răspunsuri la o asemenea întrebare. Spunem atunci că, azi, chitara e mai mult decît un instrument. Este o modă. («Instrumentul secolului XX», cum, cu o adevărată voluptate pentru... exagerare, o numește într-o scrisoare Vasile Caburgan, **clasa a VIII-a, Școala generală nr. 10, Galați). Și mai mult decît o modă. Este, cel puțin pentru unii, un pașaport de intrare într-o lume care și-a făcut din această cutie de rezonanțe prevăzută cu strune un fel de emblemă. («Toate scrisorile pe care ni le trimitem între noi, bilețelele din recreații poartă un semn distinctiv: o mică chitară albastră desenată într-un colț. Cînd vedem desenul, știm că e o scrisoare prin care, orice ne-ar cere cel ce o semnează, i se va îndeplini dorința; desigur, nu e vorba de lucruri imposibile, ci de mici servicii între colegi», scrie** Anton Vaida, **clasa a VIII-a, Școala generală nr. 158, București).**

Inserăm azi, aici, răspunsuri ale altor cititori ai revistei «Cutezătorii», la aceeași întrebare. Regretăm că, lipsindu-ne spațiul, nu le putem publica pe toate. Nici măcar majoritatea lor. Ne-am oprit doar la cîteva, criteriul de selecție fiind acela care, credem, ne permite o înfățișare a celor mai variate puncte de vedere.

Dan Ioniță, **clasa a VIII-a liceul nr. 25 din București afirmă că i-ar place să cînte la chitară (cităm) «numai și numai pentru că este un instrument cu care mi-aș putea acompania vocea. Dar așa cum nu mă gîndesc să devin solist vocal, așa nu mă gîndesc să învăț chitara pentru a cînta într-o orchestră. Îmi place să recit versuri din Eminescu, Arghezi, din alți poeți, mi-ar place și mai mult dacă aș recita acompaniindu-mă în surdină la chitară».**

Dimpotrivă, Ion Secășan, **clasa a VII-a Turda, vrea să fie «șeful unei formații de chitare»... «Să dau concerte în țară și peste hotare... Mi-am găsit chiar și un nume: Johnny Secășan... Ce părere aveți?» Foarte bună, cu excepția ideii de a-ți schimba numele. Ca să devină celebru și admirat de lumea întreagă, Nicolae Herlea n-a trebuit să-și schimbe numele în Niky, nici Elena Cernei în Hellene sau Nutzi... Le-a fost suficient mult, mult talent, multă, multă perseverență...**

Frații Mirel și Marian Pioară **(în fotografie), primul într-a V-a și celălalt într-a VII-a, Școala generală nr. 85 din București doresc să cînte la chitară pentru că (cităm) «ne place să vedem oameni veseli în jurul nostru și cînd cîntăm noi, toți se veselesc». Bravo, fraților! O să păstrăm cu toată grija adresa voastră. Cine știe, dacă cumva avem vreun necaz, vă facem o vizită...**

Cecilia Toma, **clasa a VIII-a, Școala generală din Căpălnaș, județ Arad: «Mă atrage, desigur, gloria (dacă n-ai nimic împotrivă, să-i spunem: «faima», n.a.) chitariștilor, mi-ar place să fiu și eu ceea ce se numește o «vedetă». Dar... o să mi-l amintesc mereu pe micuțul violonist pe care l-am ascultat la spectacolul de gală dat de laureații fazei județene a Festivalului cultural-artistic al pionierilor și școlarilor din Arad. Emoționată de măiestria lui, îl ascultam interpretînd «Balada» de Ciprian Porumbescu și-mi spuneam că nici Beatles-ii dacă ar fi apărut atunci nu i-ar fi fermecat pe spectatori cum a făcut-o micuțul violonist și n-ar fi cucerit atîtea aplauze».**

Mircea Triznei, **clasa a VII-a, Școala generală nr. 14, Cluj ne scrie că știe să cînte de doi ani la chitară și deși a dat cîteva concerte pînă acum (evident, în cadrul școlii) care i-au adus multe satisfacții («E grozav de plăcut, scrie Mircea, să fii aplaudat și admirat») totuși este decis să devină medic sau biolog, chitara rămînîndu-i «o prietenă și atîta tot».**

Cornel Istrate, **clasa a VIII-a, Școala generală nr. 124, București: «Cînt la chitară de la vîrsta de șapte ani. Visez să ajung solist de muzică ușoară. Nu învăț însă tocmai bine, am note cam slabe și ancheta din «Cutezătorii» mi-a dat de gîndit. Vă voi mai scrie cînd, fără să-mi fie rușine, o să pot să vă arăt și notele».**

...O întrebare: «De ce vreți să cîntați la chitară?» Cîteva sute de răspunsuri. Și o concluzie: chitara este... Oh, dar să nu ajungem iar la definiții?

OCTAV PANCU-IAȘI

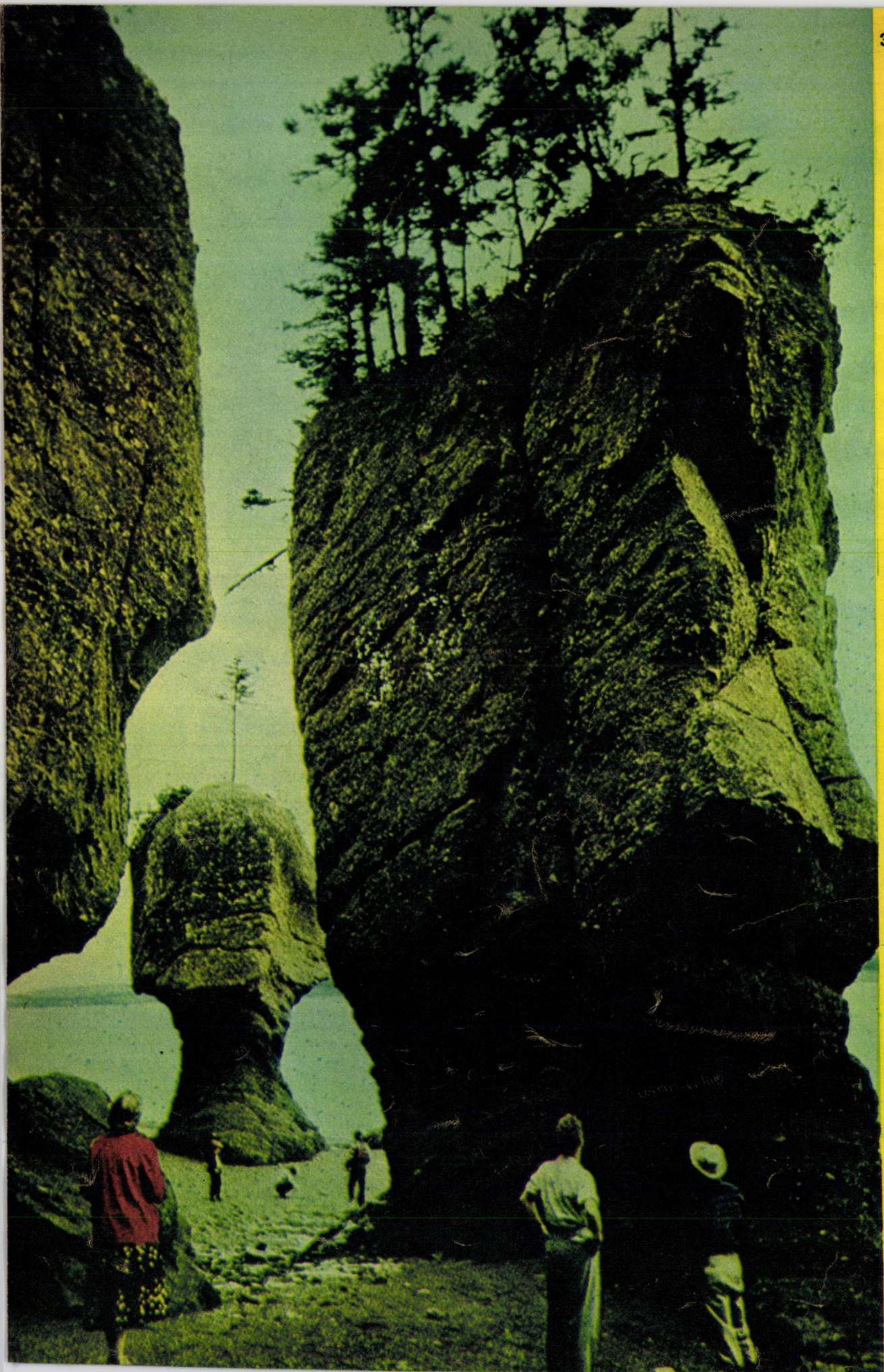

3

EXCURSIE PE GLOB

„RESPIRAȚIA" OCEANULUI PLANETAR

1, 2. UN PONTON ȘI O BARCĂ PE PLAJA DIN GOLFUL FUNDY ÎNAINTE ȘI ÎN TIMPUL FLUXULUI (pag. 3)

3. DIN CAUZA ACȚIUNII MAREEI COASTA NOII SCOȚII (NOVA SCOȚIA) ESTE PRESĂRATĂ CU STÎNCI CARE, DE-A LUNGUL SECOLELOR, AU LUAT FORME BIZARE.

4. PRIZONIERII REFLUXULUI.

5. STÎNCILE CARE APAR DE-A LUNGUL COASTEI BRETONE (FRANȚA) ÎN TIMPUL REFLUXULUI FAC IMPOSIBILĂ NAVIGAȚIA.

6. PRIMUL VAL AL MASCARETULUI ÎNAINTÎND LA GURA UNUI FLUVIU.

7. COPIII DE PE COASTA CANADIANĂ A OCEANULUI ATLANTIC SE DUC ÎN TIMPUL REFLUXULUI SĂ CULEAGĂ «ROADELE MĂRII».

Apele Oceanului planetar sînt în fiecare zi animate de o invizibilă forță care le face, în anumite ceasuri, să se avînte asupra uscatului sau să-și retragă undele în mișcări ample ce deplasează o masă imensă de lichid.

Acest fenomen (care a stîrnit atîtea neliniști și spaime printre oamenii neștiutori ai vremurilor îndepărtate), e înscris de știința contemporană în dicționare cu termenul simplu de *maree*. Cînd nivelul apelor urcă, se produce fluxul, iar cînd scade — refluxul. Fluxul și refluxul durează, fiecare, în medie cîte 12 ore și 25 de minute.

Ce forțe misterioase acționează aceste mase de apă gigantice? Iată o întrebare care a rămas fără răspuns secole de-a rîndul, pînă cînd o minte genială a intuit adevărul. Marele fizician Newton (1642—1727) demonstrează că fluxul și refluxul sînt rezultanta directă a atracției pe care o exercită Luna și Soarele asupra învelișului de apă al planetei noastre.

Amplitudinea mareelor este în funcție de poziția Pămîntului față de aceste corpuri cerești. Dacă în aria Pacificului, în arhipelagul Polineziei, mareele nu depășesc 2 m înălțime, în regiunile răsăritene ale țărmurilor Australiei ele ating 10—11 m pentru a ajunge să se înalțe pe coastele Japoniei și ale Chinei la aproape 15 m. Limitele maxime se înregistrează însă în cuprinsul Atlanticului. Cele mai puternice fluxuri au loc în emisfera australă, în strîmtoarea Magellan — unele ating 17 m înălțime, și în zona boreală, în golful Fundy din Canada, unde fluxul se înalță pînă la 18 m.

S-a dovedit că cele mai puternice maree se produc pe coastele cele mai dantelate și bîntuite de furtuni și cicloni.

Mișcarea zilnică a mareelor antrenează mase de apă ce însumează sute de miliarde de tone.

ROADELE MĂRII

În unele regiuni ale lumii, acolo unde țărmul e scund, refluxul e atît de puternic încît după ce apele se retrag, orizontul mării privit de pe țărm se restrînge pînă devine o îndepărtată linie întunecată. În acele ore, vastele ținuturi dezgolite de ape, cunosc o mare însuflețire. Oamenii țărmului pătrund în spațiile părăsite de ape și culeg cu sîrg algele comestibile, aricii de mare, moluștele și crustaceele de tot neamul, peștișori, cefalopode și șerpi de mare, rămași prizonieri pe uscat. Roadele mării sînt de cele mai multe ori bogate, îndestulînd coșurile culegătorilor.

VÎLTORI DE APE

Acolo unde se întîlnesc curenți marini contrari, cînd năvălesc apele fluxului se formează vîrtejuri periculoase. Apele se rotesc învălmășite ca într-o bulboană adîncă. Pe măsură ce fluxul crește se intensifică rotirea vîrtejului. Un sorb uriaș aspiră în adîncuri apele ca într-o prăpastie lichidă. Ambarcațiile mai mici,care sînt atrase în aceste sorburi. de cele mai multe ori, sînt supuse pieirii.

Între insulele arhipelagului Shetland și Orkney, pasajul ce deschide calea spre Marea Nordului, se formeaza unele din cele mai periculoase vîltori. Nu mai puțin înfricoșătoare sînt vîrtejurile produse de mareele înalte în Marea Norvegiei — în apropierea insulelor Lofoten. Violența acestor zbateri de ape — Malström — sau mai exact Moskenstraumen — este provocată în cea mai mare măsură de configurația fundului mării. Nici un căpitan de navă nu îndrăznește să pătrundă în Moskenstraumen atunci cînd începe fluxul.

MASCARETUL

În timpul fluxului, la estuarele fluviilor, se produce un fenomen cunoscut sub numele de «Mascaret». El este un imens zid de apă a fluxului oceanic care intîlneste în drum apele fluviului care vin spre vărsare. Pentru a se produce mascaretul, fluxul trebuie să atingă un nivel foarte înalt, iar la gura fluviului să existe uriașe bancuri de nisip sau alte obstacole. Mareea este întîi reținută de obstacol și apele se acumulează, apoi la un nou asalt al fluxului, următorul val se abate peste obstacol năvălind în matca fluviului.

Mascaretul format la gura Amazonului atinge 5—6 metri înălțime și înaintează peste 300 km în interior. Cel mai periculos mascaret este însă cel ce se formează la gura rîului Xijiang.

STATUILE MĂRII

Necontenita mișcare a mării, acest du-te vino ce deplasează gigantice mase de apă, exercită o lentă,dar activă acțiune de erodare a țărmurilor, a stîncilor. Cînd refluxul lasă îmbibate cu apă întinsele spații de-a lungul coastei, în unele locuri se înfățișează privirii peisaje inedite: din nisipuri apar forme de piatră sculptate parcă aidoma enigmaticelor statui din insula Paștelui. E rezultatul ritmului milenar al mării, al forței cu care apele fluxului și refluxului lovesc și erodează roca. După o vrème — ce se numără uneori prin petrecerea în timp a mai multor generații — «statuile mării» se prăbușesc; soclul lor măcinat de valuri nu mai poate susține greutatea rocii de deasupra apei.

6

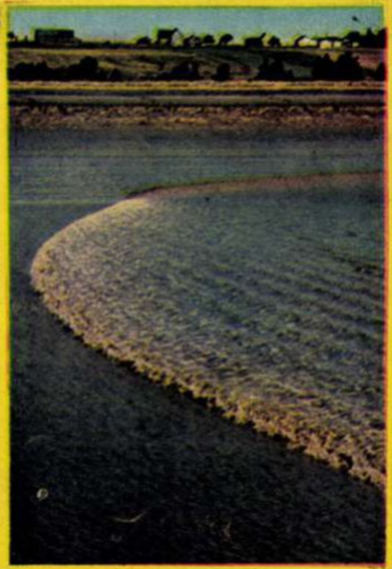

MAREELE — GENERATOARE DE ENERGIE

Giganticele mase de apă deplasate de flux și reflux constituie o nesecată sursă de energie, pe care spiritul ingenios al omului a încercat — și a izbutit — să o capteze.

Încă din secolul al IX-lea locuitorii de pe coasta franceză a Atlanticului au folosit energia mareică la acționarea morilor.

Astăzi au început să se construiască uzine ale căror turbine sînt puse în mișcare de flux și reflux. Ele transformă energia mecanică a apelor în energie electrică. O astfel de instalație mareemotrice a fost construită în Franța, pe coasta dantelată a golfului St. Malo din Marea Mînecii, în estuarul rîului Rance. Aici estuarul a fost izolat printr-un baraj lung de 720 m, fiind transformat într-un lac de acumulare de aproape 22 km^2. De un an și jumătate uzina, care este înzestrată cu 24 de turbine, produce zilnic 240 000 KWh, respectiv 544 milioane KWh anual. Și în alte țări ca U.R.S.S., Canada, S.U.A. se fac intense pregătiri pentru a construi uzine de acest fel.

Dar istoria uzinelor mareemotrice este doar la începuturile ei. «Respirația» Oceanului planetar generează în fiecare an energii potențiale care — potrivit calculelor efectuate de specialiști — ating și chiar depășesc zeci de miliarde KWh, un flux imens de energie ce-și va dărui forța imensă geniului uman.

AUREL LECCA

4

5

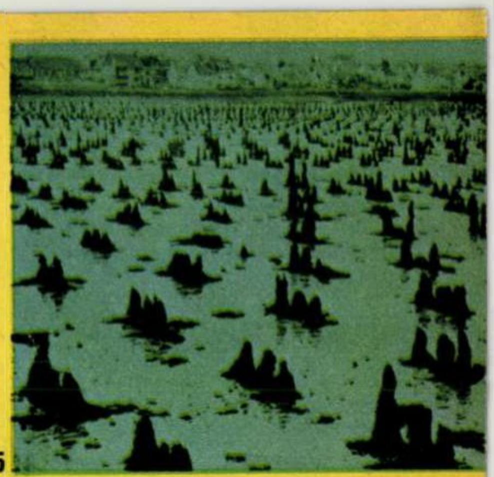

7

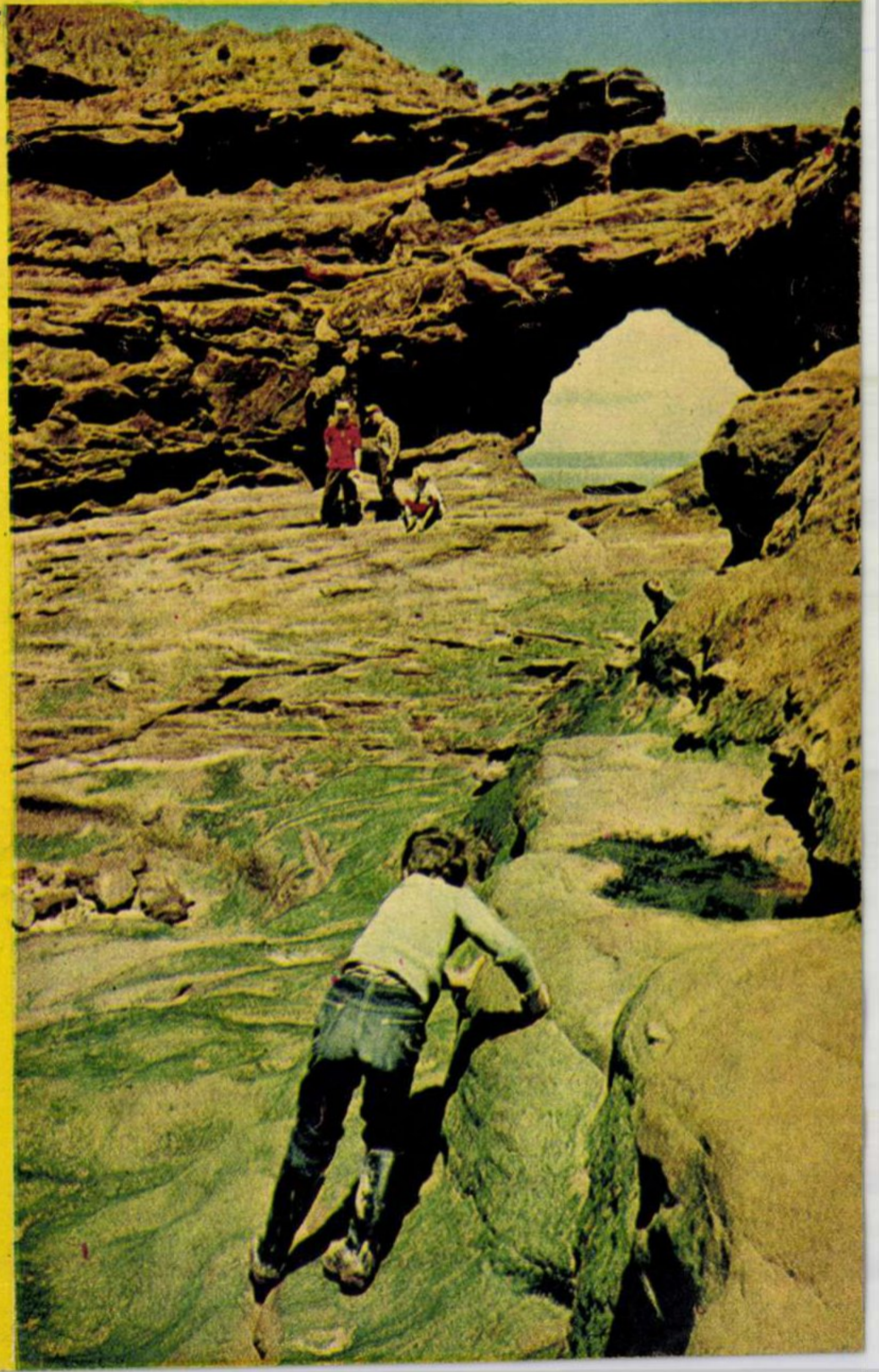

INTERVIU REALIZAT DE SEVER NORAN

LIA MANOLIU

TALENTUL ÎNNĂSCUT ȘI SECRETUL MARILOR PERFORMANȚE

Realizînd un record feminin unic în istoria Olimpiadelor — participarea la cinci ediții ale Jocurilor Olimpice — și avînd în colecția sa o medalie de aur și două medalii de bronz, inginera Lia Manoliu poate fi socotită o «veterană» în lumea sportului. La figurat, bineînțeles, pentru că în realitate Lia Manoliu deține, pare-se, secretul tinereții sportive, secret pe care în zadar l-a căutat celebrul Faust.

▲ Un trio feminin care a adus sportului nostru lauri de aur: Iolanda Balaș (la mijloc), Lia Manoliu (la dreapta) și Viorica Viscopoleanu (la stînga).

Dorind să-i iau un interviu pentru cei mai tineri dintre admiratorii săi — cititorii revistei «Cutezătorii» — am căutat-o la Institutul de cercetări pentru protecția muncii, unde inginera Lia Manoliu este cercetătoare științifică. Discuția s-a închegat repede, de îndată ce am invitat-o să facă o incursiune în... anii copilăriei.

— Poate că vă va surprinde — a început ea — dar eu n-am fost un copil minune, un copil «teribil», așa cum se crede uneori, ci dimpotrivă. La 7 ani m-am îmbolnăvit (o afecțiune pulmonară), așa că pînă la 13—14 ani am fost o fetiță firavă, atît de firavă că... mă sufla vîntul. Iar cînd ești așa, timiditatea se aciuiază în sufletul tău. Eram deci plăpîndă și timidă, spre spaima părinților mei, amîndoi profesori de filozofie la un liceu din București. N-am avut, așadar, nici talente înnăscute, nici aptitudini deosebite, nici cutezanța pe care mi-o doream. O fetiță plăpîndă și retrasă ca multe alte școlărițe...

— Atunci, care e secretul succeselor dv.?

— Secretul? Se rezumă la un singur cuvînt: SPORTUL.

Lia Manoliu a privit un aparat electric, și-a notat ceva într-un carnet, apoi a întrerupt contactul și s-a așezat.

— Să vă explic. Îngrijorați de starea mea, părinții m-au îndrumat spre sport. Am început cu voleiul și cu baschetul. Prin sport am devenit mai încrezătoare în puterile mele, mai îndrăzneață. Aș putea spune că am învățat să cutez. Sportul m-a reconfortat și fizicește, dar în primul rînd sufletește.

— De aici pînă la performanță e totuși un drum lung. Secretul parcurgerii lui?

— Într-adevăr, nu-i destul să faci sport pentru a deveni campion. În vîrful piramidei ajunge numai cel care deține și un al doilea secret: munca. Munca perseverentă, îndîrjită, antrenamente îndelungate care suplinesc talentul înnăscut...

— Sînt unii copii care cred că a te dedica sportului de performanță înseamnă, vorba lui Creangă... «a pune cartea-n cui».

— Cît de mult greșesc cei care gîndesc astfel! Eu am urmat politehnica, devenind ingineră. Ei bine, vă mărturisesc — chiar dacă voi fi acuzată de lipsă de modestie — că am fost o studentă foarte bună. Totul e să dorești din tot sufletul ceva, să vrei să izbutești, să învingi. Și dacă subordonezi totul acestui ideal, reușești să-ți vezi visul împlinit.

— Proiecte de viitor?

— Mi s-a propus să scriu o carte autobiografică, în care să-mi depăn amintirile de sportivă. Am acceptat cu plăcere și mă gîndesc să dezvolt în paginile ei tocmai ceea ce v-am spus mai înainte: **că nu trebuie să fii nici talent înnăscut, nici să ai o dotare excepțională, ci esențial e să ai voință, să ai un ideal în viață, pentru realizarea căruia secretul cel mare este MUNCA. O muncă fără istov, care îți dă aripi să cutezi mereu mai sus. Poate că am să dedic această carte celor mici, celor plăpînzi și timizi, celor handicapați de viață pentru a le da tăria să cuteze.**

◀ Lia și discurile cu care și-a cucerit celebritatea.

▲ Inginera în intimitatea cărților.

Adresez aceste rînduri celor mai timizi, celor mai puțin cutezători, pentru a le spune, din propria-mi experiență, că a cuteza înseamnă în primul rînd a munci. A munci în ciuda greutăților, în ciuda oboselii, în ciuda insucceselor, a munci cu pasiune pînă la atingerea țelului visat

Lia Manoliu

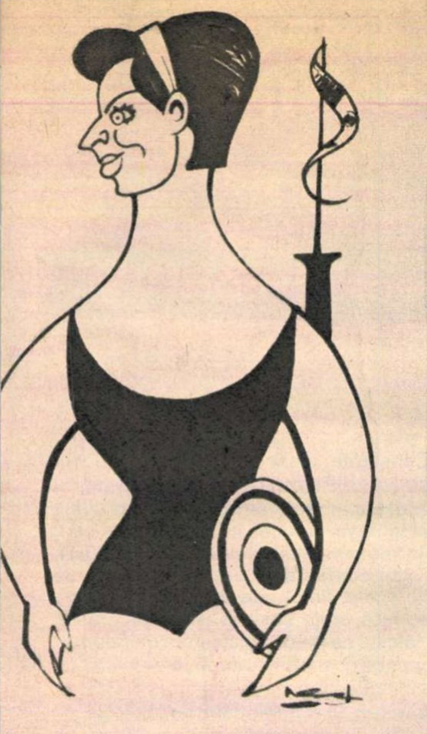

LIA MANOLIU VĂZUTĂ DE NEAGU RĂDULESCU

• PREGĂTIȚI-VĂ SĂNIUȚELE ȘI SCHIURILE: SE PARE CĂ IARNA VA FI DARNICĂ ÎN ZĂPADĂ. • DACĂ VEȚI PORNI ÎN EXCURSIE ÎN LUNA IUNIE, LUAȚI-VĂ UMBRELELE; VA PLOUA. • PENTRU A PETRECE VACANȚA LA MARE, PUTEȚI SĂ ALEGEȚI ORICE LUNĂ DE VARĂ. VREMEA, PE LITORAL, ÎN ANUL ACESTA, VA FI MEREU STABILĂ.
DE UNDE ȘTIM? AM AFLAT...

... TIMPUL PROBABIL PE 1969

*

Schimbările timpului sînt determinate de trecerea peste teritoriul țării noastre a ciclonilor și anticiclonilor, adevărate vîrtejuri de mari dimensiuni, care se deplasează neîncetat în jurul Pămîntului, pe diferite traiectorii. Este greu să se precizeze, cu multe zile înainte, pe unde se va deplasa centrul ciclonului, care vor fi zonele acoperite de aer cald și care expuse frigului. De aici și greutatea de a prevedea timpul chiar cu o anticipație pe cîteva zile. Cu atît mai dificilă este prognoza pe un an întreg.

In anul 1969, Institutul meteorologic va dispune de o instalație specială de analiză și de interpretare a observațiilor și măsurătorilor efectuate și transmise de sateliții meteorologici, sub forma fotografiilor televizate ale sistemelor de nori, ale stratului de zăpadă, ale zonelor de ploi etc. Aceste date, repetate la intervale scurte de timp, vor ajuta pe meteorologi să precizeze pozițiile succesive viitoare ale ciclonilor și anticiclonilor. În acest mod va putea fi efectuată prevederea timpului cu mai multă siguranță, dar tot pe un timp limitat.

Atunci cum rămîne cu timpul probabil pe 1969? Pe baza analizei datelor acumulate în ultima sută de ani, putem evidenția unele particularități ale regimului meteorologic din anul 1969. Putem presupune că vom avea o iarnă abundentă în zăpezi și, spre sfîrșitul primăverii și începutul verii, vor cădea ploi abundente (cîte 6 și 9 zile lunar). Spre sfîrșitul verii și începutul toamnei timpul va fi mai constant. Se mai poate astfel preciza că în lunile iulie, august și septembrie, în zona orașului București, vor fi cîte 17—20 de zile senine lunar, în cursul cărora, la amiază temperatura aerului va ajunge la 27° pînă la 30°C, iar noaptea — spre dimineață va scădea pînă la 15°C. În aceste luni, activitatea ciclonică va fi slabă, ploile vor cădea numai în cîte 3—5 zile lunar. Constant va fi timpul și pe litoralul Mării Negre, unde în lunile iulie și august vor fi cîte 20—23 de zile senine, cînd temperatura aerului va oscila între 23 și26° la amiază și între 18—20° dimineața.

Toate aceste date ale timpului probabil, așa cum am explicat la început, sînt totuși... probabile.

Dr. ȘTEFAN M. STOIENESCU
Institutul Meteorologic

Emoțiile scenei la BACĂU

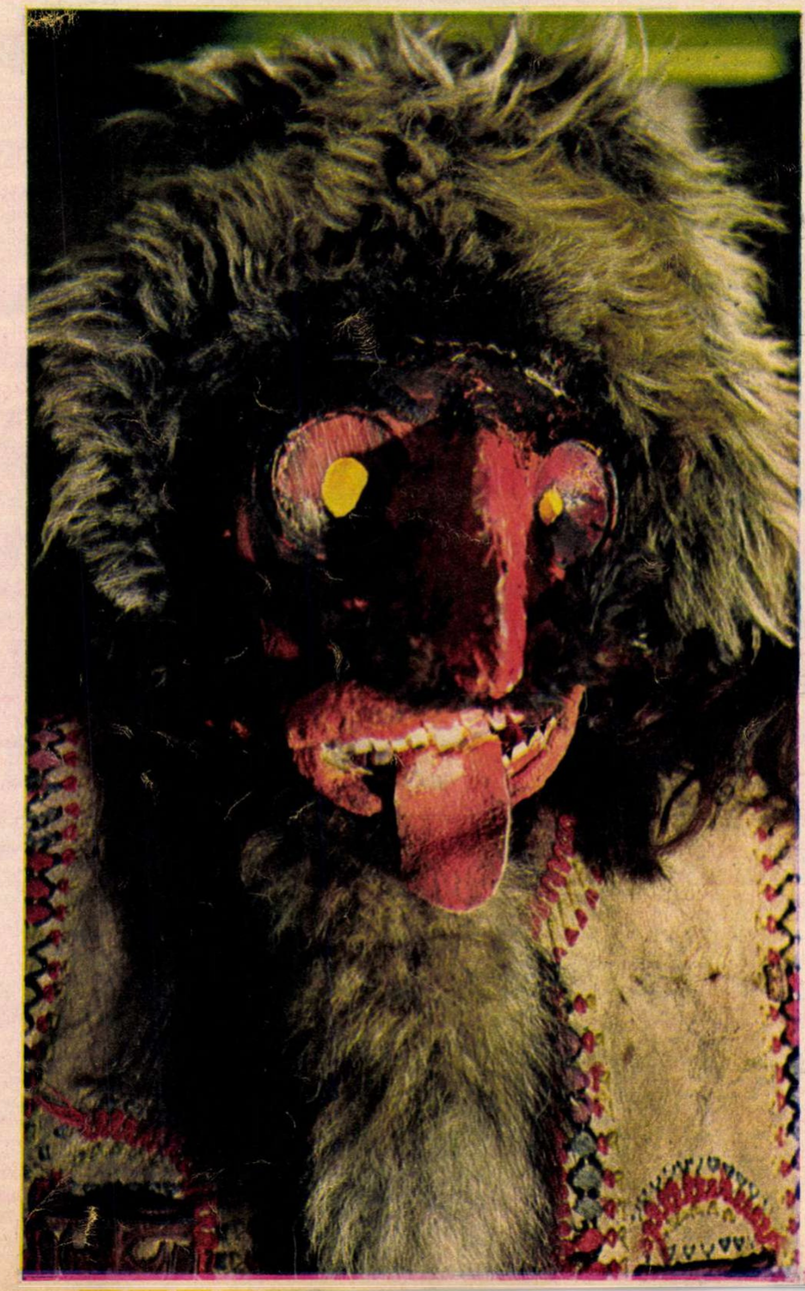

Scriind despre activitatea teatrală a pionierilor și școlarilor din această parte a țării, în care s-au născut Alecsandri, Bacovia, Pârvan, Tzara, savanți ai metaforei și ai istoriei, nu putem omite faptul că de multă vreme se desfășoară o bogată mișcare teatrală de amatori, care nu de puține ori au obținut valoroase premii republicane. Tot aici, cu doi ani în urmă, s-a inițiat primul Festival de teatru folcloric (obiceiuri și datini) din țara noastră, care cunoaște o milenară și variată tradiție, competiție la care și-au adus contribuția și cîteva sute de pionieri și școlari.

Am făcut aceste precizări cu intenția de a integra activitatea de acum a pionierilor și școlarilor din județul Bacău, într-un ansamblu de permanență teatrală. Acesta constituie, desigur, un prilej de mîndrie, în același timp însă și o datorie patriotică de a prelua și îmbogăți minunatele tradiții spirituale născute pe pămîntul Moldovei, ținut de frumoase legende și cutezătoare fapte de istorie.

Participînd la faza județeană Bacău a Festivalului cultural-artistic al pionierilor și școlarilor, am fost, de fapt, spectatorul unor împliniri artistice, dintre care aș vrea să evidențiez dramatizarea după «Dumbrava minunată» de M. Sadoveanu. Într-un decor de basm, într-o costumație adecvată, au evoluat talentați interpreți, MUNTEANU FLORIN, HULEA MARILENA, DRÎMBĂ MIHAELA, care ne-au impresionat sub aspectul autenticității.

Bineînțeles că n-au lipsit de la Festival nici dramatizările după «Amintiri din copilărie», povestite de marele Ion Creangă, deoarece, limba în care a scris acest geniu al Moldovei o vorbesc mulți dintre copiii de azi, care învață pe aceste meleaguri. Au prezentat «spectacole-Creangă», pionierii și școlarii din Bacău (Școala generală nr. 3) și din orașul Gh. Gheorghiu-Dej (Școala generală nr. 1). Din distribuțiile respective am reținut-o pe pioniera JUNCU NINA, care a realizat cu reale posibilități rolul Smarandei și pe elevul FIUTIS ȘTEFAN, care a intrepretat cu deplină înțelegere rolul lui Nică, redînd savoarea graiului și nota de istețime a copilului de pe malul Ozanei. Mai izbutită sub aspectul împlinirii artistice de ansamblu a fost dramatizarea «La Broșteni», tot după Creangă, pe care au realizat-o pionierii MACOVEI DUMITRU, NIȚU CONSTANTIN și HUDICI EMIL, elevi în clasa a VII-a la Liceul din Buhuși.

Tot cu acest prilej s-au prezentat și brigăzi artistice de agitație, dintre care am reținut-o pe cea din Tg. Trotuș (spectacolul «Albina vede-tot») și în mod deosebit comedia muzicală «Călătorie peste trei mări», pe care au prezentat-o 25 de pionieri și școlari din clasele V—VIII de la Școala generală nr. 6 din Orașul Gh. Gheorghiu-Dej.

Prin formula montajului literar-muzical sau prin recitare propriu-zisă, poezia populară și cultă au fost o prezență activă în repertoriul Festivalului. În mod deosebit menționez numele elevei CODRUȚA ELENA, clasa a IV-a, Școala generală nr. 10, Bacău, care a recitat cu sensibilitate remarcabilă «Moartea căprioarei» de Nicolae Labiș.

Cînd pleacă la tipografie aceste însemnări, sute de pionieri și școlari din satele județului Bacău, de pe Valea Trotușului, a Siretului și Zeletinului, își pregătesc măștile și bogata recuzită a teatrului folcloric, care se prezintă cu prilejul sărbătorilor de iarnă, din care vă prezentăm o secvență.

GEORGE GENOIU

1 AMFORA SABINĂ

serial de
aventură și
detectivism
de
POP SIMION

Scriu pentru voi, dragi cititori ai Cutezătorilor, *acest roman de aventură şi detectivism în care să vă recunoaşteţi nu atît voi înşivă, cît poezia vîrstei voastre, aspiraţiile nobile ale adolescenţei spre extraordinar şi neprevăzut. Dacă pe parcursul serialului nostru veţi fi dorit, chiar şi pentru o clipă doar, să semănaţi cu unul sau cu altul dintre tinerii eroi ai aventurii, autorul romanului va fi pe deplin răsplătit. Prin inteligenţa, puterea de acţiune, umorul, perspicacitatea şi fantezia eroilor mei, vreau să stîrnesc aceleaşi virtuţi care se află în voi, poate nedescoperite încă, însă mai viguroase, mai palpitante decît în romanele oricărui scriitor. Dar să dăm cuvînt faptelor.*

POP SIMION
decembrie 1968

1. JOACHIM

Sezonul de plajă e încheiat; de ieri, de alaltăieri trenurile de Constanța pleacă aproape goale din stația București-Nord. Peronul 4, totdeauna luat cu asalt la orele acestea, e realmente pustiu şi o dulce plictiseală îi stăpîneşte pe cei cîțiva călători care dispar repede în vagoanele rapidului 31. Conductorii, plictisiți și ei, stau postați de-a lungul garniturii de tren, la distanțe egale, lîngă cîte o scară de vagon, aşteptînd să se facă orele şase și un minut; cască de le trosnesc fălcile, se joacă cu cleştele de perforat bilete, ori se scobesc în dinți după crenvuştii cu muştar pe care îi înfulecaseră în pripă, de-a-n picioarelea, în bufetul gării. Sînt nerăbdători să strige pe peron fraza «poftiți în vagoane!», spusă cumva pe nas, țîrcovniceşte, după care, plini de importanță, îşi fixează mai bine chipiile în cap, ca să apuce cu o mînă bara de susținere şi să arunce piciorul pe ultima treaptă a scării vagonului, adică gestul urcatului din mers, care dă farmec oricărui ceferist gata să-l ajute pe călătorul întîrziat, pe cel ivit în ultima secundă, pe disperatul care fuge să prindă trenul deja pus în mişcare. Dar în dimineața asta peronul 4 n-are nici un disperat, nimeni nu se iveşte în ultima secundă, nu există călători întîrziați. E regretabil că cititorul, atras de mişcarea superficială a peronului, n-a acordat cea mai mică atenție unui ins nu prea înalt, îmbrăcat în balonzeide, melon şi ghete de antilopă, toate de aceeași culoare, gri, care a străbătut peronul dus-întors, legănîndu-și cu plictis sacul de voiaj în carouri, după care (în loc să urce în vagonul de clasa întîia unde avea bilet) a preferat să se instaleze în vagonul-restaurant, de unde priveşte acum zorile bucureştene. Ar fi trebuit remarcat din prima secundă, pentru că omul în gri, cu ochi negri, e chiar Leon Gaspar, faimosul detectiv al Capitalei, elev al și mai faimosului Valentin, copoiul Parisului, și e înrudit, prin inteligență și perspicacitate, cu

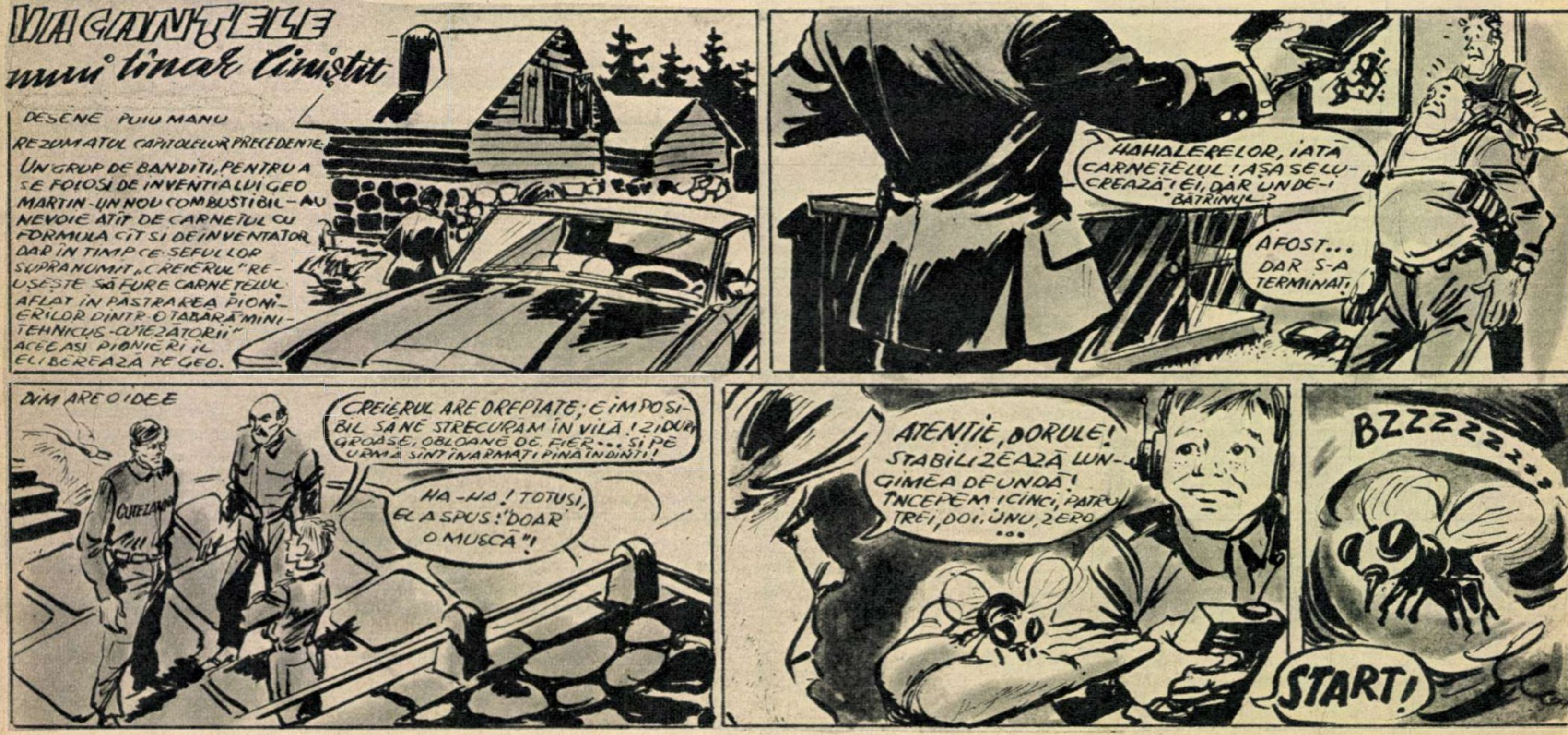
VACANȚELE
unui tînăr liniștit
DESENE PUIU MANU
REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE:
UN GRUP DE BANDIȚI, PENTRU A SE FOLOSI DE INVENȚIA LUI GEO MARTIN - UN NOU COMBUSTIBIL - AU NEVOIE ATÎT DE CARNETUL CU FORMULA CÎT ȘI DE INVENTATOR. DAR ÎN TIMP CE ȘEFUL LOR SUPRANUMIT „CREIERUL" REUȘEȘTE SĂ FURE CARNETELUL AFLAT ÎN PĂSTRAREA PIONIERILOR DINTR-O TABĂRĂ MINITEHNICUS-„CUTEZĂTORII" ACEEAȘI PIONIERI ÎL ELIBEREAZĂ PE GEO.
HAHALERELOR, IATĂ CARNEȚELUL! AȘA SE LUCREAZĂ! EI, DAR UNDE-I „BĂTRÎNUL"?
A FOST... DAR S-A TERMINAT!
DIM ARE O IDEE
CREIERUL ARE DREPTATE; E IMPOSIBIL SĂ NE STRECURĂM ÎN VILĂ! ZIDURI GROASE, OBLOANE DE FIER... ȘI PE URMĂ SÎNT ÎNARMAȚI PÎNĂ ÎN DINȚI!
CUTEZĂTORII
HA-HA! TOTUȘI, EL A SPUS: „DOAR O MUSCĂ"!
ATENȚIE, DORULE! STABILIZEAZĂ LUNGIMEA DE UNDĂ! ÎNCEPEM! CINCI, PATRU, TREI, DOI, UNU, ZERO...
BZZZZZZZ...
START!

căpitanul Maigret, căruia îi cunoaște toate trucurile, combinațiunile și figurile colosale, știut fiind că acest Gaspar stăpînește o franceză nebună, limbă în care apar o groază de romane polițiste. E de mirare că acest mare tip a rămas pînă azi, nici mai mult nici mai puțin, decît un locotenent, speră însă să obțină curînd-curînd gradul de căpitan, ca și Ringo-Coposu, celălalt as al detectivismului românesc. Zice-se că unui agent de marcă îi șade bine numai și numai în postura de căpitan. Cînd ești mai mic în grad, te disprețuiesc pînă și polițaii rețelei de circulație, cărora ești nevoit să te adresezi deseori; dimpotrivă, cînd ești mai mare în grad, maior sau colonel, lumea intră la bănuială, e atentă la rang și nu la omul de acțiune. Deci, agentul care se respectă, să fie căpitan, și basta.

Dar să intrăm în vagonul-restaurant, sperînd să găsim un loc nu prea îndepărtat de teribilul Gaspar, care, în clipa asta parcurge pagina polițistă a revistei «Cutezătorii», fumînd Kent și bînd Campari, o băutură italiană roșietică și amară. S-ar putea paria că omul acesta n-are asupra sa nici un fel de armă de foc; nu poartă așa ceva din principiu. Arma lui e inteligența. În rest, poartă cu sine fleacuri. În buzunarul stîng al balonzeide-ului are (în loc de browning sau altă drăcie) o mulțime de lame de cewing-gumm, plăcîndu-i să molfăie, în timp ce ideile îi sfîrîie înlăuntrul craniului său mare, osos, cu pistrui, mai totdeauna asudat, pe care îl șterge cu o năframă roșie, un fel de batistă de docher. Ca întotdeauna, bagajul său e minim; în sacul de voiaj cu carouri are lenjeria de corp, nimicurile de toaletă, o duzină de pachete de Kent (nu știe cît va întîrzia în misiune), un halat alb proaspăt apretat, cîteva creioane chimice și «micul manual al ospătarului perfect», amănunt din care cititorul înțelege că Leon Gaspar va face, de astădată, pe ospătarul. Cu ce prilej? De ce? Enigmă. Fapt e că ținta lui e să ajungă la Histria și să se angajeze ospătar la Aurică Păsat, mandatarul mustăcios, care ține ospătăria «La hanul Burebista», nu departe de muzeul în plină natură, la doi pași de orașul străvechi, scos din somnul geologic. Ciudat e că ceea ce îl aduce acolo nu e nici furt, nici crimă, nici spionaj, nici ivirea farfuriilor zburătoare; îl aduce acolo o pățanie cu un arheolog, un proaspăt absolvent trimis să conducă săpăturile nu știu cărui nivel și cărui strat al misteriosului oraș de peste 2 600 de ani. Tînărului acela, Ioachim sau Joachim, naiba știe cum îl cheamă exact, i s-a întîmplat din chiar prima noapte a sosirii sale la ruine un lucru nebulos; i s-au arătat niște vietăți cu trup de țap, cap de pasăre și rîs de femeie. Clipă în care arheologului i-a pierit orice pic de voință și rațiune; se află acum într-un fel de pierdere a minților și, în loc să se ocupe de săpături, umblă noaptea, pe lună, deasupra ruinelor, ca somnambulii, să comunice cu duhurile care îl stăpînesc. Ițele astea trebuie să le dezlege nemaipomenitul om în gri, cu ochi gri, instalat comod în vagonul-restaurant al rapidului 31, care gonește pe ruta București-Constanța. Și iată că, din nimic și prin totală surprindere, Leon Gaspar se ridică de la locul său și, cu un gest de expert, apucă din mîna chelnerului mica tigaie de aluminiu în care sfîrîie un cașcaval la capac sau niște ochiuri, obiect cu care face fel de fel de exhibiții de virtuos, cu largi piruiete, prin spațiul strîmt dintre cele două rînduri de mese ale vagonului-restaurant. Figura îi reușește întocmai ca marilor vedete din vechile comedii cu gastronomie multă, iar chelnerul feroviar rămîne tablou, cum tablou rămîn și cei cîțiva clienți, cărora li se pare totul neverosimil. Singur, marele Gaspar e calm, mulțumit și, înapoind chelnerului tigaia, se așterne iar asupra paginilor acelei reviste săptămînale, cu un Kent între degete și în fața unui pahar de Campari.

Cam în același timp, adică la orele șase și cîteva minute, în alt loc, mai precis pe culoarul celui de-al treilea etaj al luxosului hotel «Neptun» de la Mangalia-Nord, cineva bate de două ori în ușa cu numărul 305.

— Cine-i? întrebă enervat Dim Epsilon, trezit la această oră, devreme.

— Aveți o telegramă, domnule, se aude de după ușă o voce timidă de băiat, moment în care își pierde somnul și Sabina, fiica lui Dim Epsilon, o fată de patrusprezece ani, pe care autorul de romane polițiste o adusese în vilegiatură și închiriase acel apartament destul de spațios, să aibă unde să se izoleze pentru a scrie; destinase una din încăperi numai și numai zburdălniciilor fetei. E vîrsta pe care Dim Epsilon, bun psiholog, o respectă cel mai mult.

Sare, în sfîrșit, din pat și deschide; în ușă se află liftbox-ul, unul din băieții tip-top, îmbrăcați fără greș, în uniformă vișinie de cea mai fină tăietură și capelă de aceeași culoare, cu emblema hotelului — furca cu trei țepe a zeului Neptun. Dim ia telegrama, îi face băiatului cu ochiul în semn de *mersi* și închide ușa, fără cel mai vag sentiment de emoție; pe un autor de romane polițiste nu-l mai poate impresiona nimic. Deschide foaia de hîrtie cu un imens plictis și citește această unică frază: «*La hanul Burebista e mister, groază. Gaspar*». Dus pe gînduri, Dim mototolește hîrtia și o aruncă sub pat, urmărind-o cu coada ochiului pe fiică-sa, ridicată în capul oaselor și amețită de somn; se întreabă dacă e bine s-o ia pe Sabina cu sine, ori să o lase cîteva zile singură în marele hotel și pe plaja internațională. Nici una din variante nu-i surîde. Dus pe gînduri, Dim pune mîna pe mașina electrică de bărbierit și dispare în baie, vîrîndu-și între dinți coada bătrînei sale pipe, de care nu se desparte niciodată. *(va urma)*

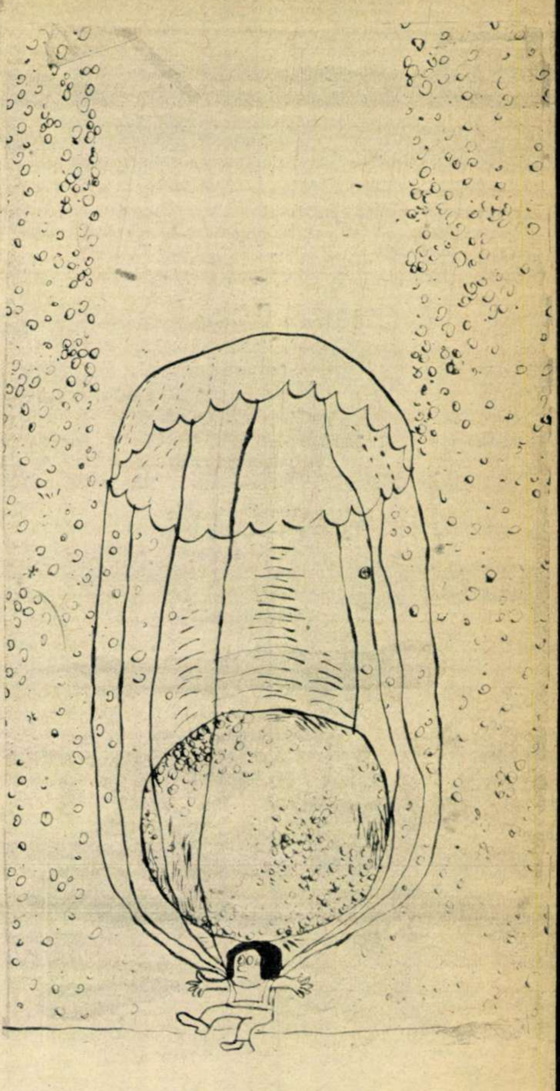

Fără cuvinte

CRĂIȚĂ MÎNDRĂ-VASILE

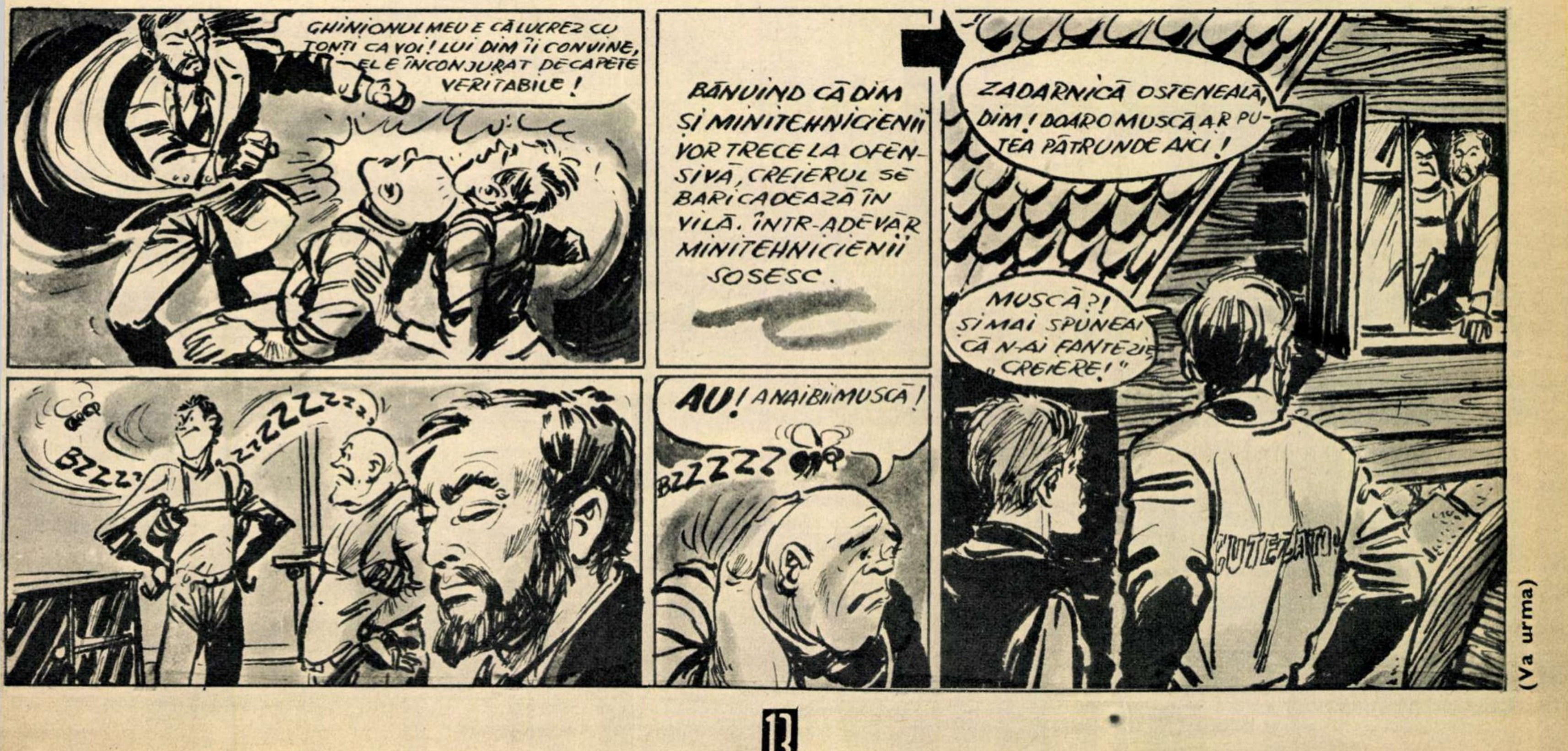
GHINIONUL MEU E CĂ LUCREZ CU TONȚI CA VOI! LUI DIM ÎI CONVINE, EL E ÎNCONJURAT DE CAPETE VERITABILE!
BĂNUIND CĂ DIM ȘI MINITEHNICIENII VOR TRECE LA OFENSIVĂ, CREIERUL SE BARICADEAZĂ ÎN VILĂ. ÎNTR-ADEVĂR MINITEHNICIENII SOSESC.
ZADARNICĂ OSTENEALĂ, DIM! DOAR O MUSCĂ AR PUTEA PĂTRUNDE AICI!
MUSCĂ?! ȘI MAI SPUNEAI CĂ N-AI FANTEZIE, „CREIERE!"
BZZZ
zzZZZzzz
AU! A NAIBII MUSCĂ!
BZZZZZ
CUTEZĂTO

(Va urma)

PASIONAȚII AUTOMOBILELOR VOR INCLUDE ÎN COLECȚIA LOR ACEST FAIRLANE DE LUX (FORD)

MICRO ENCICLOPEDIE

TURNUL VIENEZ. DUPĂ CE AM TRECUT DE PARCUL «PRATER» SI STRĂBATEM GRĂDINA DE PE MALUL BĂTRÎNULUI FLUVIU, NE TREZIM LA POALELE MARELUI TURN AL DUNĂRII. UN PORTAR ÎMPODOBIT CU FIRETURI AURII NE POFTEȘTE ÎN SALA LIFTURILOR. DOUĂ CABINE PORNESC ÎNTR-O ÎNTRECERE CU TIMPUL. ULTERIOR AVEM SĂ AFLĂM CĂ AM CIRCULAT CU CEL MAI IUTE LIFT DIN EUROPA: VITEZA = 60,2 m/sec. DESTINAȚIA = COTA 170 m. ÎNĂLȚIME. ACI, PE O PLATFORMĂ CIRCULARĂ, DESCHISĂ, SE PLIMBĂ TURIȘTII, PUTÎND CUPRINDE CU PRIVIREA ÎNTREAGA VIENĂ.

COBORÎND PE SCĂRILE INTERIOARE ALE TURNULUI, INTRĂM ÎNTR-UN LUXOS RESTAURANT-COFETĂRIE. NE AȘEZĂM LA O MASĂ. PESTE PUTIN TIMP, ÎNSĂ, CONTRARIATI, OBSERVĂM CĂ DUNĂREA, AFLATĂ PÎNĂ DE CURÎND ÎN FATA NOASTRĂ, A DISPĂRUT. EXPLICATIA? ÎNTREAGA PARTE SUPERIOARĂ A TURNULUI SE ROTEȘTE ÎN JURUL AXEI SALE; ÎN 39 DE MINUTE FACI UN TUR ÎNTREG STÎND AȘEZAT COMOD.

▲ O BATERIE DE MICROSCOAPE DE MARE PUTERE ESTE FOLOSITĂ ÎNTR-O UZINĂ DE APARATAJ DIN TEXAS ÎN URMĂRIREA FOTO-PROCESELOR DIN MINIATURALELE CIRCUITE INTEGRATE CARE SE PRODUC AICI. COSTUMAȚIA SPECIALĂ ȘI AERUL CONDIȚIONAT AU MENIREA SĂ FACĂ DIN ACESTE ÎNCĂPERI «CAMERELE CURATE» DE CARE TEHNICA FINĂ CONTEMPORANĂ NU SE POATE DISPENSA. UNII CERCETĂTORI PREVĂD ZIUA ÎN CARE OPERAȚIILE DE ACEASTĂ CATEGORIE VOR FI EFECTUATE ÎN LABORATOARE ORBITALE, CARE VOR BENEFICIA DE VIDUL SPAȚIULUI COSMIC.

AȘA-ZISUL FLUTURE ALBASTRU, MIC ȘI CU CORPUL FRAGIL, ESTE DEOSEBIT DE FOTOGENIC. MEMBRU DE NETĂGĂDUITĂ CELEBRITATE AL FAMILIEI LYCAENIDAE, CUNOAȘTE NUMAI ÎN EUROPA 29 DE SPECII DIFERITE. ARIA LUI DE RĂSPÎNDIRE ESTE ÎNSĂ CU MULT MAI LARGĂ, FLUTURELE ALBASTRU PUTÎND FI ÎNTÎLNIT PRETUTINDENI ÎN LUME, CU EXCEPȚIA, FIREȘTE, A TINUTURILOR ARCTICE. FAPTUL SE EXPLICĂ PRIN PROLIFICITATEA ACESTUI FLUTURE, CARE DĂ NAȘTERE LA MAI MULTE GENERAȚII PE AN. ◀

NAVIPLANUL ESTE UN NOU TIP DE VEHICUL MARIN, PRIMUL CARE FOLOSEȘTE PERNA DE AER PENTRU A «ZBURA» DEASUPRA VALURILOR. ACEST AUTOBUZ AL MĂRILOR, CARE POATE TRANSPORTA 90 DE PASAGERI CU 100 km PE ORĂ, A FOST CREAT DE FRANCEZUL JEAN BERTIN, REALIZATORUL AEROTRENULUI. DOUĂ TURBOREACTOARE DE 1 500 CP ASIGURĂ DEPLASAREA NAVIPLANULUI, CARE PARE SĂ AIBĂ UN FRUMOS VIITOR. FRAȚII LUI MAI MARI VOR TRAVERSA CANALUL MÎNECII, PE CÎND CEI MAI MICI VOR SERVI DREPT... TAXIURI MARINE. ◀

FANTEZIE ÎN GHEAȚĂ. SURPRIZELE ANTARCTICEI NU-I AȘTEAPTĂ PE ÎNDRĂZNEȚI NUMAI LA SUPRAFAȚĂ. LANTERNELE EXPLORATORILOR AU ADUS PENTRU PRIMA OARĂ LUMINĂ ÎN ACEASTĂ PEȘTERĂ DE GHEAȚĂ DE LÎNGĂ BAZA SCOTT, FORMATĂ DINTR-O VECHE CREVASĂ. LUNGIMEA PEȘTERII: PESTE 1 000 DE METRI. INTRAREA: PRINTR-UN TUNEL DE GHEAȚĂ ÎN CARE PÎNĂ ÎN 1968 N-A CĂLCAT PICIOR DE OM ▼

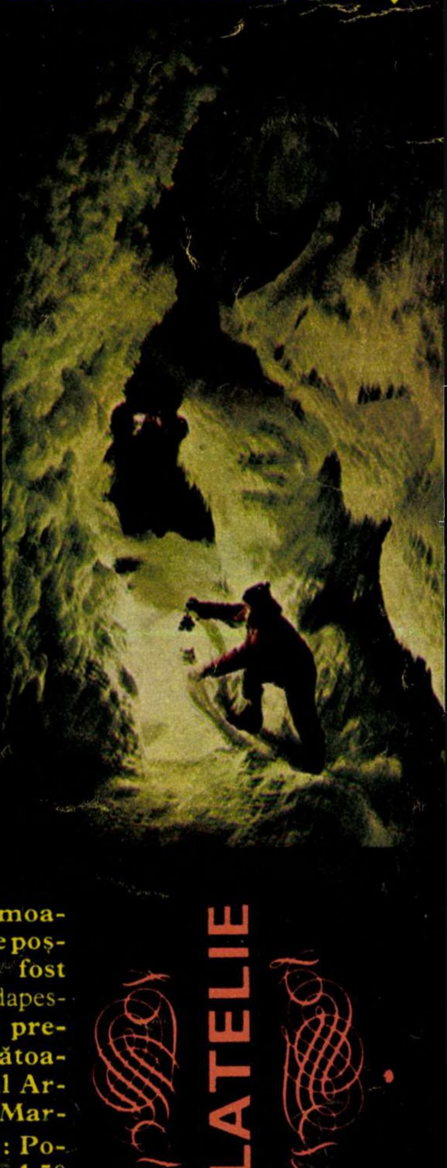

FILATELIE

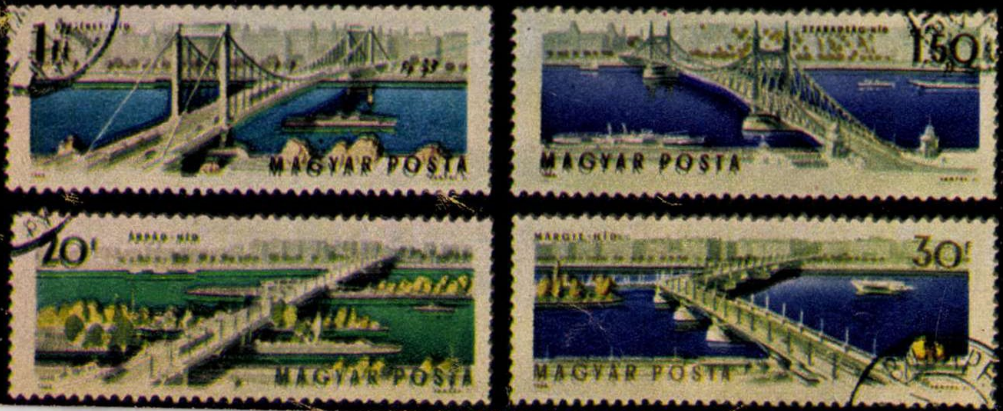

Una din frumoasele emisiuni ale poștei maghiare a fost «Podurile din Budapesta» din care vă prezentăm următoarele: 20 f: Podul Arpad; 30 f: Podul Margareta; 1 Ft: Podul Elisabeta; 1,50 Ft: Podul Libertății.

CLUBUL MATEMATICIENILOR

Profesor universitar FLORICA CÂMPAN

VĂ PREZINTĂ ÎN CONTINUARE

MISTERIOSUL π (IV)

Grecii credeau că numai întregii sînt numere. **Pentru ei fracțiile erau** mărimi. **De pildă, măsura unui segment de dreaptă se reprezintă prin fracția $\frac{a}{b}$, unde (b) este unitatea de măsură. Așa și-au făcut apariția și instrumentele preferate, reprezentînd idealul de perfecțiune și exactitate:** rigla **și** compasul, **cu care desenau și măsurau segmentele ce interveneau în probleme.**

Nu se știe cine și cînd a pus pentru prima oară problema cvadraturii cercului, **adică găsirea ariei lui, ceea ce pentru greci însemna să se construiască,** numai cu rigla și compasul, **latura patratului a cărui arie să fie egală cu aceea a unui cerc dat. Aproape pe toți marii matematicieni greci, această problemă i-a prins în mrejele ei și tuturor le-a umplut sufletul de amărăciune cînd au constatat că le era imposibil să o dezlege. Dar înainte de a se întreba** de ce nu se poate stabili soluția, **grecii s-au îndîrjit veacuri de-a rîndul să o găsească. Se spune că pitagoricienii și-ar fi pus această problemă, găsindu-i o soluție care s-a pierdut. Prin veacul al V-lea î.e.n. prietenul lui** Pericle, Anaxagora, **ar fi scris o carte despre cvadratură, pierdută și ea. Oricum, e sigur că în acea epocă, problema era la modă, căci** Aristofan **o pune într-o comedie de a lui, de mare succes:** Păsările. **Se arată acolo cum, în orașul păsărilor, apare un matematician aducînd cu el o riglă și un compas uriaș, cu care anunță că are de gînd să facă** cercul patrat. **Erau totuși și unele speranțe. De pildă, tot prin veacul al V-lea î.e.n** Hipocrat din Chios **arată că unele** lunule **— figuri mărginite de două arce de cerc, semănînd cu luna înainte de a fi plină sau în pătrare, pot fi transformate în patrate. Atunci, de ce n-ar fi posibilă și transformarea cercului întreg într-un patrat, se întrebau ei?**

Problemă cu cartonașe

TĂIAȚI DIN CARTON 16 BUCĂȚELE DE FORMĂ PATRATĂ, CU LATURA DE 1 CM.

ARANJAȚI PE O MASĂ TOATE CELE 16 CARTONAȘE, ÎNCERCÎND SĂ ALCĂTUIȚI 10 RÎNDURI A CÎTE 4 CARTONAȘE FIECARE.

CLAUDIU VODĂ

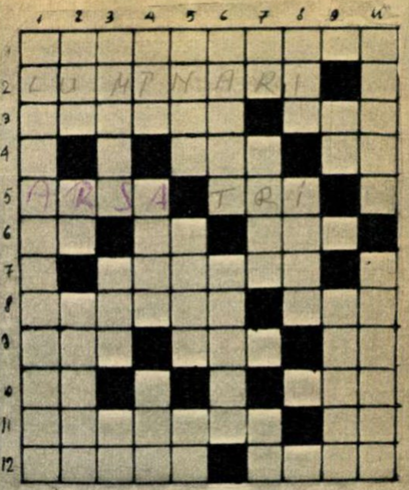

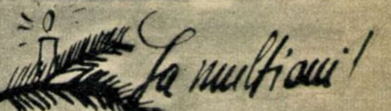
La mulți ani!

ORIZONTAL: 1) An de an! (pl.) 2) «Licurici» al crengilor de brad. 3) Poet sovietic, autorul poeziei «Anii mei cei tineri»; Din an în an. 4) Cu sens de «între»!; Nene! 5) Făcută scrum; Prefix de triplare. 6) Poftim, puțin politicos; În palmă! Ani... invers! 7) Mici atenții de revelion, folositoare un an întreg. 8) «Biletele» cu tîlc în tradiționala plăcintă; Localitate în Canada. 9) În noaptea de Anul Nou petrece și el; Mulți ani! Dumitru Luca. 10) Din suflet! Predestinat să fie lovit. 11) A scris poezia «Uite, vine Moș Gerilă»; Constantinescu Nicolae. 12) Hai noroc și la mulți ani! (pl.) Cel mai împodobit de Anul Nou.

VERTICAL: 1) Fabulist român care a scris «Anul 1840». 2) Tîrg în Italia; Soare!; Periodic anual. 3) Măsurat în ani lumină!; Salut roman; Verigă de lanț. 4) Conținutul paharelor ce se ciocnesc; Plantă acvatică; Cel al zilelor lui 1968 se termină pe 31 decembrie. 5) Oraș în S.U.A.; Îmbelșugate în întîmpinarea Anului Nou; Nota a treia! 6) Lovit; Se lasă de o parte în noaptea Anului Nou. 7) Sere! Pămînt sterp; Din barbă! 8) Văzduh; Numără anii la arbore (sing.) 9) Unul vine, altul pleacă la miezul acestei nopți; A-i da cei șapte ani de acasă. 10) Anotimpul în care '69 sosește...; Și închei cu «La mulți ani!»

Prof. AXIOTI TEODOR

Dicționar: LEO, NUS, ENID.

REBO ANAGRAMAT

(3 + 3 = 6)

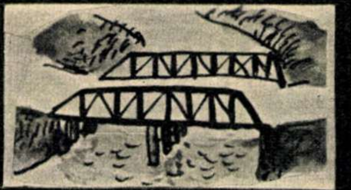

Cum se dezleagă: amestecați literele celor două imagini a 3 litere (cum arată cheia) și veți obține un al treilea cuvînt de 6 litere.

♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥

Puteți spune ce reprezintă această fotografie?

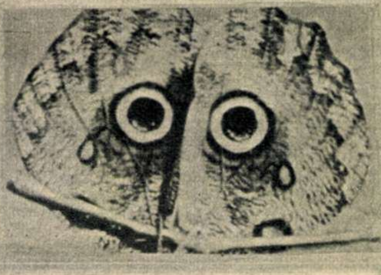

UITAȚI-VĂ BINE!

● ●

SPICUIRI DIN PROGRAMUL DE VACANȚĂ AL EMISIUNILOR RADIOFONICE

SĂNIUȚA VACANȚEI este... un zbor plin de fantezie pe aripile cîntecului și jocului într-o emisiune ce poate fi urmărită în fiecare zi de vacanță, la ora 8,10, pr. II.

DE CE? DE UNDE? DE CÎND? va răspunde la întrebările ascultătorilor luni, 6 ianuarie, ora 14,10, pr. I.

EXPEDIȚIA ORANG-PUNAN o veți putea urmări marți 7 ianuarie, ora 10,30, pr. II, în cadrul emisiunii «Roza vînturilor».

FÎNTÎNĂ FĂRĂ MOARTE, scenariu radiofonic de Călin Gruia, se va transmite joi 9 ianuarie, ora 10,30, programul II, în cadrul emisiunii «File de legendă». În aceeași zi, la ora 14,10, pe programul I veți putea auzi o lectură dramatizată din «Fram, ursul polar», de Cezar Petrescu.

● ●

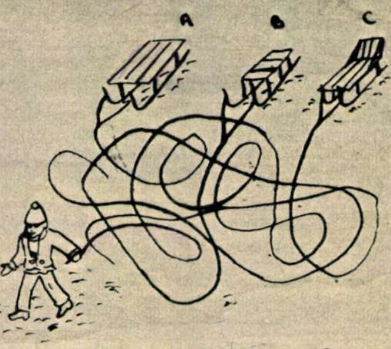

Acest băiat trage o singură sanie. Pe care din cele trei?

♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥

Ți-ai reînnoit abonamentul la Cutezătorii?

UMOR STRĂIN

- Din revista DIE TROMMEL

R.D.G.

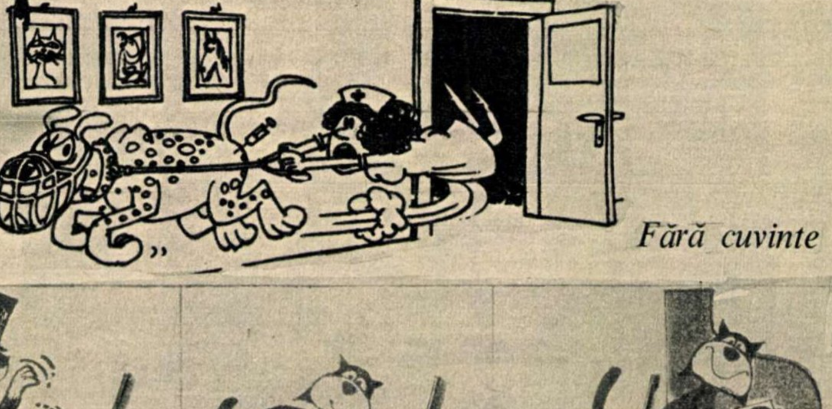

Fără cuvinte

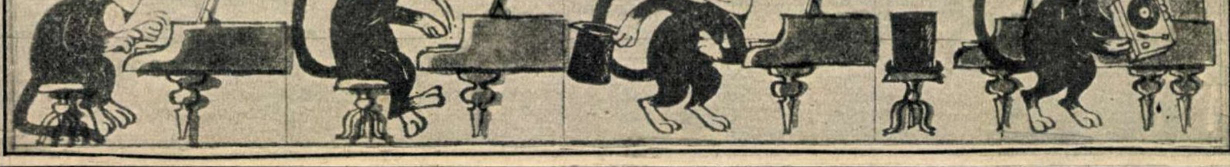

LIDERUL MINITEHNICUS 1968

AȘA CUM AM FĂGĂDUIT ÎN NUMĂRUL TRECUT, REVENIM ASUPRA ȘTIRILOR PUBLICATE DIN MUNICIPIUL SIBIU. GRUPUL MINITEHNICUS-CUTEZĂTORII DIN ACEST ORAȘ A CRESCUT DE LA 73 LA... 171 DE MEMBRI. MINITEHNICIENII DIN SIBIU AU O BOGATĂ ACTIVITATE CONDUSĂ DE 5 INGINERI DIN DIFERITE SPECIALITĂȚI DE LA ÎNTREPRINDERILE «AUTOMATICA», «BALANȚA» «ELASTIC» «I.P.R.A.N.» ȘI «UZINA MECANICĂ» DIN SIBIU.

ÎN RPOGRAMUL LOR, MINITEHNICIENII AU PREVĂZUT UN SCHIMB DE EXPERIENȚĂ CU GRUPURILE MINITEHNICUS CUTEZĂTORII DIN MEDIAȘ ȘI TÎRGU-MUREȘ, LA CARE VOR PARTICIPA 80 DE MEMBRI AI GRUPULUI.

Mihai Vodă Viteazul

Scenariu:
VLAICU BÂRNA

16

Ilustrații:
TEODOR BOGOI

Mihai, îngrijorat că pe tronul Transilvaniei venise un prieten al turcilor, trece munții și înfrînge oastea lui Andrei Bathory la Șelimbăr.

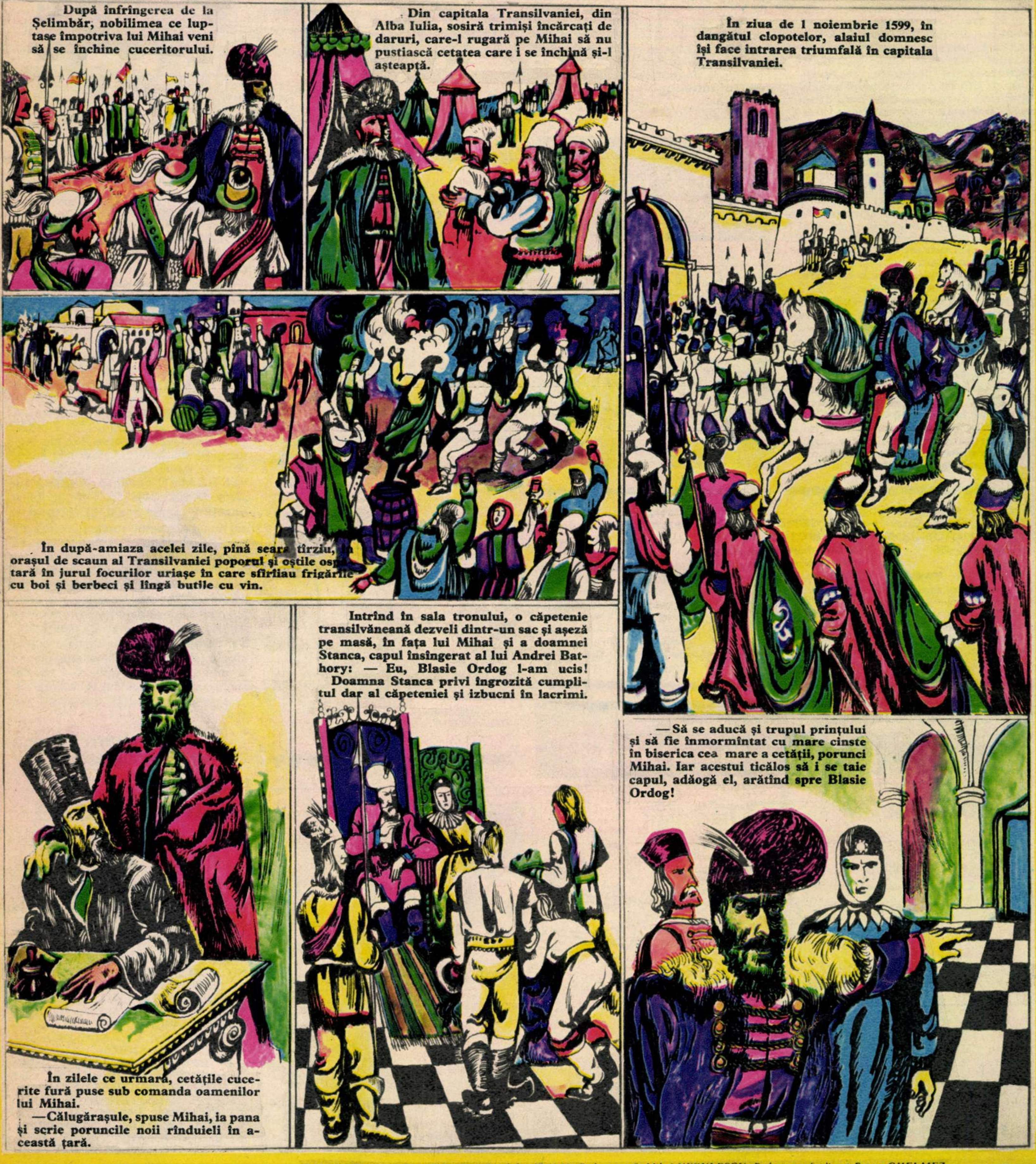

După înfrîngerea de la Șelimbăr, nobilimea ce luptase împotriva lui Mihai veni să se închine cuceritorului.

Din capitala Transilvaniei, din Alba Iulia, sosiră trimiși încărcați de daruri, care-l rugară pe Mihai să nu pustiască cetatea care i se închină și-l așteaptă.

În ziua de 1 noiembrie 1599, în dangătul clopotelor, alaiul domnesc își face intrarea triumfală în capitala Transilvaniei.

În după-amiaza acelei zile, pînă seara tîrziu, în orașul de scaun al Transilvaniei poporul și oștile ospătară în jurul focurilor uriașe în care sfîrîiau frigările cu boi și berbeci și lîngă butile cu vin.

Intrînd în sala tronului, o căpetenie transilvăneană dezveli dintr-un sac și așeză pe masă, în fața lui Mihai și a doamnei Stanca, capul însîngerat al lui Andrei Bathory: — Eu, Blasie Ordog l-am ucis!

Doamna Stanca privi îngrozită cumplitul dar al căpeteniei și izbucni în lacrimi.

— Să se aducă și trupul prințului și să fie înmormîntat cu mare cinste în biserica cea mare a cetății, porunci Mihai. Iar acestui ticălos să i se taie capul, adăogă el, arătînd spre Blasie Ordog!

În zilele ce urmară, cetățile cucerite fură puse sub comanda oamenilor lui Mihai.

—Călugărașule, spuse Mihai, ia pana și scrie poruncile noii rînduieli în această țară.

(Va urma)

Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor. Lucia SICOMAS

1 LEU

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă.

Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

2 (68)

JOI, 9 IANUARIE 1969, ANUL III

CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR:

- TROPICE LA BOTOȘANA?
- ACȚIUNEA „LUNA“
- GRĂDINILE JAPONIEI
- AMFORA SABINĂ
- FARFURIA ZBURĂTOARE

CURCUBEUL FLORILOR ÎN REFLEXELE ZĂPEZILOR ALPINE

ECRAN

În preajma Anului Nou, în fața sediului Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Emil Bodnăraș, Chivu Stoica, Paul Niculescu-Mizil, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Janoș Fazekaș, Gheorghe Rădulescu, Leonte Răutu, Vasile Vîlcu, Dumitru Popescu au primit un grup de pionieri și școlari din Capitală, care au venit să aducă conducerii de partid și de stat tradiționalele urări de fericire și sănătate pentru noul an. În plugușorul pe care l-au recitat, micii colindători au exprimat, în numele celor trei milioane de școlari ai țării, mulțumirile cele mai fierbinți partidului comunist pentru copilăria luminoasă pe care o trăiesc în patria noastră socialistă tot mai înfloritoare.

Deasupra tuturor se înalță caldele urări ale colindătorilor:

Pentru fericire și libertate,
Pentru bucuriile care în suflet rămîn,
Mulțumim Partidului Comunist Român

Adresîndu-se secretarului general al C.C. al P.C.R., unul din colindători spune:

Să mai facem o urare ca o văpaie
Pentru iubitul nostru tovarăș, Ceaușescu Nicolae.
Sorcoviți-l cu floare de măr
Că-i iubitor de oameni și de adevăr.
Sorcoviți-l cu flori de cicoare
Că-i iubitor de țară de sine stătătoare —
Sorcoviți-l cu floare de crini,
Că ne face anii lumini,
Sorcoviți-l cu spic înspicat,
Că ne face traiul bogat
Și cu flori de bujor
Că ne face viitor de aur, măreț viitor —
Ia-n mai ziceți flăcăi năzdrăvani
Întru mulți ani!»

Plugușorul cuprinde și cuvinte prin care pionierii se leagă pentru ziua de mîine:

Că vom învăța necontenit
Cu inima spre țară și partid,
Cu ochii pe carte,
Cu gîndul în viitorul departe,
Cu mîna dreaptă lîngă călimară
Și gîndul totdeauna la țară,
Cu mîna dreaptă pe condei
Sub steaguri tricolore și roșii
În gînd cu strămoșii
Cu pașii
Totdeauna în rînd cu urmașii.

Glasurile micilor colindători se împletesc cu clinchetul clopoțeilor, cu sunetul buhaiului, cu pocnetele de bici. Din alaiul pionieresc nu lipsesc nici celelalte obiceiuri tradiționale de iarnă: capra, sorcova, căiuții.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a mulțumit entuziaștilor colindători pentru cuvintele rostite, le-a urat lor, ca și tuturor școlarilor patriei noastre, copilărie frumoasă, fericită, rezultate cît mai bune la învățătură, o viață tot mai îmbelșugată în societatea noastră socialistă. Să creșteți și să învățați, a spus secretarul general al C.C. al P.C.R., pentru a continua opera părinților, a înaintașilor voștri, pentru a face patria tot mai prosperă și mai frumoasă.

După datina străbună, colindătorilor le-au fost oferite covrigi și mere, bomboane, nuci și portocale.

MINUNAȚII NOȘTRI DASCĂLI

Învățătorii și profesorii stau neîmbătrîniți la răspîntiile amintirii, și imaginea unuia sau altuia ni se apropie fulgerător de retină, ca într-o peliculă filmată cu transfocatorul. La început, îmi era imposibil să cred că sînt oameni obișnuiți. Erau numai înțelepți. Pe urmă, am aflat că directorul școlii unde învățam își cheltuia, în acele vremuri grele de război, o parte din salariu pentru a cumpăra cîte unui elev ceva de îmbrăcăminte. O altă uimire ne-a surprins cînd ne-am dat seama că severa noastră profesoară de naturale poate să plîngă! Făcea asta pe ascuns, în cancelarie, după fiecare oră în care fusese nevoită să pună note slabe. Profesorul de istorie ne ținea într-o continuă vrajă. Suprema amenințare, cînd cineva avea chef de joacă la oră, era: «Să știți că nu vă mai povestesc nimic!» Și liniște mare se făcea. Mai tîrziu, ni s-a spus că își petrecea nopțile căutînd în operele marilor autori mereu alte și alte detalii potrivite lecției la zi. De-abia la facultate mi-am dat seama că, prin intermediul acestui om, ne întîlnisem cu Herodot și cu Miron Costin, cu Titus Livius și cu Iorga încă din clasa a cincea.

Profesorii veghează neîmbătrîniți la răspîntiile amintirii. Nici cea mai perfecționată mașină electronică n-ar putea calcula exact cît de mult le datorăm. Printre tradițiile poporului român stă, la loc de frunte, din cele mai vechi timpuri, admirația și dragostea pentru munca celui care-i învață carte pe copii. Recenta hotărîre a Consiliului de Miniștri privind majorarea salariilor și experimentarea noului sistem de salarizare în întregul învățămînt vine să se adauge la multe alte mărturii ale stimei celei mai înalte pe care o nutrim cu toții pentru minunații noștri dascăli.

Ovidiu Zotta

Cercul «Micilor folcloriști» al Școlii generale din comuna Bocșig, județul Arad, a organizat o șezătoare folclorică la care a fost invitat moș Palcu Vichentie, unul dintre păstrătorii datinelor străbune.

Cu atenție și pricepere motorașul a fost asamblat navei. Constructorul ei, membru la cercul de navomodele al Casei pionierilor din Timișoara, va putea participa cu succes la concursul național de navomodele din acest an și la concursul «Minitehnicus».

RADAR

Cutezătorii

• La Casa Sindicatelor din Komárno (R.S. Cehoslovacia) s-a deschis tradiționala expoziție de desene «Să ne cunoaștem prietenii». În afara copiilor din localitate, expun mici desenatori din Japonia, RDG, RF a Germaniei și URSS.

La următoarea expoziție de acest fel, copiii cehoslovaci vor face cunoștință, prin intermediul desenelor, cu prietenii lor din Austria, Iugoslavia și România.

• Trei sute de școli din Londra au fost conexate, la începutul anului școlar, unui circuit special de televiziune care-și propune să vină în ajutorul elevilor.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI:

CURSURILE ȘCOLILOR GENERALE, REÎNCEP DUPĂ VACANȚA DE IARNĂ LUNI 13 IANUARIE 1969.

TROPICE LA BOTOȘANA?

DA!

SPUN **Cutezătorii**

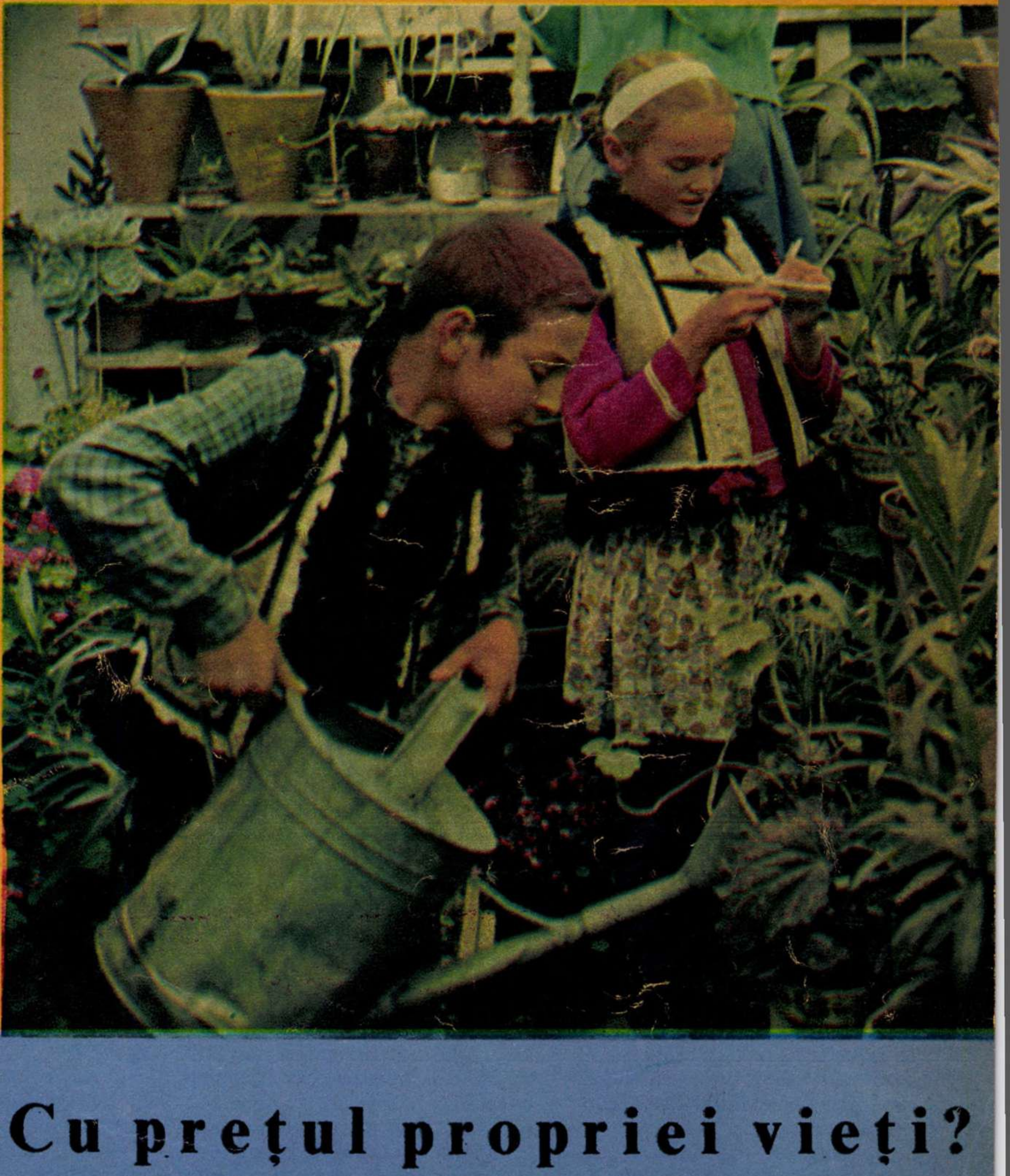

S-a mutat paralela de 20° la Botoșana? Nicidecum. Comuna Botoșana din județul Suceava e chiar foarte aproape de ceea ce numim «polul frigului» în țara noastră. Atunci? Atunci, tropicele a fost «adus» pe alte căi: pasiune, pricepere și multă, multă bunăvoință. Marele pasionat: profesorul Vasile Boca. A știut să răspîndească pasiunea lui și iată că au apărut și învățăceii, elevii școlii din Botoșana. Cîți? Mulți. O să-i cităm pe cei din fotografia noastră: Onici Gabriela, Leșan Garofița și Robu Viorel, dar tu, drag cititor, imaginează-ți și zeci de alte și alte nume.

S-au apucat cei din Botoșana să crească cactuși. Locuitorii de baștină ai pustiurilor mexicane au găsit o «caldă» îngrijire (și la propriu și la figurat) tocmai în nord-estul țării noastre.

Pasiunea are ochi iscoditori. O veche pivniță din curte a fost despuiată de acoperișul ei și a primit acoperămînt nou de sticlă. O sobă al cărui foc moderat este întreținut cu rîndul de micii naturaliști, un termometru, un higrometru și așa s-a născut sera din Botoșana, care adăpostește peste 40 de specii de cactacee.

În definitiv cactusul e o plantă urîtă, dar nu vă sfătuiesc să spuneți acest lucru celor din Botoșana. Vă vor întreba: «Ai văzut vreodată o floare de cactus? Știi cîte forme minunate există în lumea cactaceelor? Ai văzut vreodată un mugure de cactus, căzut prin cine știe ce întîmplare, cum capătă îndată rădăcini firave și devine curînd o plantă nouă și puternică?» Dacă nu te pricepi la cactuși, dacă-ți displac, du-te la Botoșana și, în mod precis, vei descoperi lucruri noi și interesante.

Vedeți dar că o bucățică de tropice s-a mutat totuși la Botoșana. Reamintim: pasiune, pricepere și multă, multă bunăvoință.

AUREL LECCA

POEM DE ȚARĂ

de **PETRU ANGHEL**

Anotimpuri rotunde, anotimpuri fierbinți
așternute pe cerul cetății, mereu
mai înalt de dorul nostru din Binținți
arcuit în armonios curcubeu.

Și zidul se așază trainic și frumos,
răsuflare peste răsuflare,
pe Argeș în sus, pe Mureș în jos,
către dorita încununare.

Meșterii mari și-nțelepți își adună
seara nevestele și copiii-mprejur,
la întîlnirea dintre soare și lună
cînd dorurile se deschid cu alb contur.

Ei se cuprind de liniștea acelui crez
numit atît de simplu: România;
străbunii mei, în toate cărămizile eu vă visez,
Vitoria, Ion, Gheorghe, Maria...

Cu prețul propriei vieți?

DA!

SPUN **Cutezătorii**

Atunci cînd este vorba de salvarea unei alte vieți.

Într-una din zilele trecute, Ion Lihaci (student la Institutul agronomic București) trecînd pe malul lacului Floreasca, a fost martorul unei întîmplări care putea avea urmări tragice. O fetiță patina fără grijă. Deodată, gheața s-a spart și fata a fost înghițită de apa adîncă a lacului. Fără a pierde o clipă, riscîndu-și viața, tînărul s-a aruncat în apa rece, salvînd viața fetiței.

O faptă de cutezător.

Un apartament în 13 ore?

DA!

SPUN **Cutezătorii**

Îndrăzneții care au stabilit această performanță sînt constructorii de locuințe de pe șantierele noului oraș Orșova. Folosind o tehnică specială a cofrajelor, au reușit să realizeze monolite de beton armat cu pereți și planșee de 14 cm grosime. Ei au redus astfel, simțitor, timpul de lucru.

Cutezătorii PRINTRE NOI

ALARMĂ ÎN PĂDURE

Un semnal de alarmă sparse liniștea ultimei ore. Brusc elevii se răsuciră în bănci. Semnalul urca din vale spre culmea dealului, unde se află școala din Labașinț. Mulți dintre noi îl identificară: Foc! Arde undeva! Cu toții am năvălit afară din clasă. În poarta școlii îl întîmpinarăm pe șeful pompierilor din sat, Ion Oprescu, care venea în grabă. Cu răsuflarea tăiată ne anunță: arde pădurea de la Gutînea! Tovarășul învățător, Cojocaru Constantin, nu mai ceru lămuriri. Apucînd o sapă voi să-l urmeze. «Tovarășe învățător, mergem și noi!» Ne cunoștea bine pe toți: 14 elevi — 14 inimoși. Avea încredere în noi.

Și așa, cu mic, cu mare luînd cu noi sape, furci, mături de nuiele, am pornit spre pădurea de la Gutînea. Pînă acolo aveam de mers 3 km. În drum am strigat pe la cîteva case răzlețite pe deal.

Pe alocuri mai izbucneau flăcări slabe... dar în curînd și ultimele scîntei au fost stinse.

Nimeni nu ne-a răspuns. Gospodarii din sat erau plecați departe, la lucru. Pe drum, tovarășul învățător ne dă-

---

ANCHETA NOASTRĂ

DE VORBĂ CU ACADEMICIANUL VICTOR EFTIMIU, CU CERCETĂTORUL TOMA STAN, CU ACTORUL ȘERBAN CANTACUZINO ȘI CU... TREI DINTRE VOI DESPRE...

„Mulțumesc“-cel de toate

Eram la teatru, cu puțin înainte de începerea spectacolului. Ocupam locul de la marginea rîndului. O familie — mama, tata și EL, mușteriul nostru — m-a rugat să le fac loc și și-au ocupat scaunele cu gesturi de mulțumire. Cînd, deodată, mama și-aduce aminte: «Ninel, ai spus ceva lu' domnu'?» «Ninel, s-a întors brusc spre mine și mi-a aruncat în creștet un «mersi»! rece și dușmănos ca o înjurătură.

Și la fel de brusc — fără să-mi dau seama cu claritate de ce — mi-a devenit antipatic.

Temîndu-mă că m-aș fi putut supăra fără motiv pe Ninel și că-mi fac sînge rău din senin, mi-am zis: ia să vedem noi ce spun și alții despre întîmplarea asta?

Și-am început cu unul dintre «ai voștri»: Dalila Gall — Școala generală nr. 39 — București.

— Tu ce crezi despre «mersi»-ul amicului N.?

— Mi se pare ciudat că a trebuit să-i aducă aminte cineva să mulțumească. Și a făcut-o cu lene, cu lene obraznică. Dar nu sînt sigură; poate că nu știe să mulțumească.

— Nu știe! Interesant, și s-ar putea să ai dreptate. Să ne sfătuim cu maestrul Victor Eftimiu. Să-l ascultăm:

— «Nu că unii copii n-au învățat și nu știu să mulțumească — deși și asta poate fi adevărat — ci au uitat cum au învățat să facă asta. Au uitat că «mulțumesc» nu-i o simplă vorbă, ci e o faptă — e adevărat, una verbală — dar o faptă.

Va să zică «a mulțumi» nu-i o simplă vorbă. Atunci ce este și mai ales ce e greu în a o spune de credea Dalila că lui N. i-a fost «lene» să o facă? Să-l întrebăm pe cercetător.

— Eu aș spune că e mai mult decît o chestiune de politețe, e o obligație — e adevărat, una nobilă, liber consimțită — dar o obligație. Cînd cineva îți prilejuiește o bucurie printr-o faptă sau o vorbă, simți nevoia să-i răspunzi cu ceva asemănător. Dar neputînd răspunde cu o faptă (ori nu poți, ori nu e cazul) faci același lucru cu **o vorbă cît o faptă** — nu o vorbă oricum. Și ca să fie cît o faptă, o faci frumoasă, o spui convins, din inimă.

Îmi aduc aminte că amicul N. mi-a spus «mersi» și nu mulțumesc. Oare de-aici să fi venit tristețea mea «de neînțeles?»

Peste 80% dintre copii (la oraș mai ales) folosesc «mersi» în loc de «mulțumesc». Ia să vedem ce gîndesc ei înșiși despre asta. Și l-am întrebat pe Ștefan Prună din Șercaia — Brașov:

— Tu cum zici cînd mulțumești cuiva?

— Păi, și «mersi» și «mulțumesc», zic și «danke», că eu știu germana.

— Și le spui așa, cum îți vine la gură, indiferent de situație?

— Nu chiar așa. Pentru «lucruri mici» de pildă, zic «mersi». Cînd e ceva mai serios zic «mulțumesc» deși e cam lung. Dar sincer să fiu, nu-s atent întotdeauna și le mai folosesc și cum se nimerește, dar parcă mai des pe «mersi».

Și fiindcă mulți copii procedează astfel, fără să ne pronunțăm noi în vreun fel să ne sfătuim iarăși cu maestrul Victor Eftimiu.

— Vi se pare îngrijorător faptul că în procente **mersi** îl depășește și-l copleșește aproape pe **mulțumesc?**

— Nu, eu nu văd ceva alarmant aici. **Mersi** l-am luat de la francezi prin fanarioți și apoi prin bonjuriști. Francezii mulțumesc foarte mult; un adult zice «mersi» pînă și unui copil de 2 ani care-i aduce pălăria. Și nu-i rău că facem ca ei, dar francezii continuă amabilitățile răspunzînd la mersi cu «a votre service» sau altfel. Ceea ce, de regulă noi nu mai facem. Și aici «**mersi**», nu e bine folosit, el e zis «să scapi» fiindcă e scurt.

Într-adevăr, prietenii noștri de felul lui N. îl zic pe «mersi» să scape, iar cînd îl primesc, îl primesc tot să scape. Adică, bucuria de-al dărui lipsind, lipsește și aceea de-al primi. Formalități pe toată linia... Dar părerea cercetătorului?

— Nu e scris în nici un cod cînd și cum să se folosească cele două expresii, dar în fapt, oamenii procedează diferențiat. Se zice, e adevărat, și-n cazul adulților, mult «mersi», dar el poate fi observat mai ales atunci cînd e vorba de relații de egalitate (ca vîrstă, pregătire). Zici «mersi» unui coleg, unui prieten,

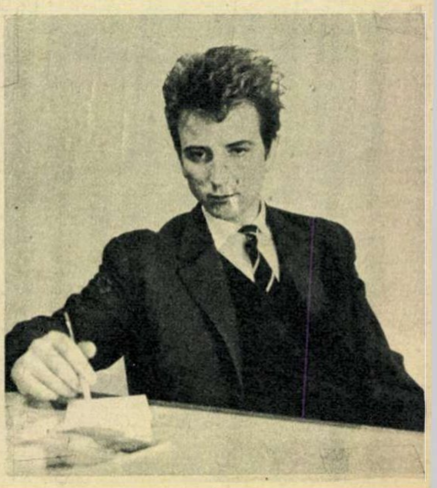

Noi, cei 14 elevi ai Școlii generale din satul Labașinț, împreună cu învățătorul nostru Cojocaru Constantin.

dea sfaturi: «Veți lucra grupați pe o porțiune de 20—30 m, 7 în stînga, 7 în dreapta mea, așa fel încît eu să vă pot supraveghea». Am ajuns în sfîrșit. Pădurea ardea. Flăcările izbucniseră undeva la o margine. Se luptau să le stingă numai doi oameni: tractoristul Lelea Ion din Paniova (Timiș) și pădurarul Miculescu Iacob. Dezbrăcați, cu hainele lor acopereau flăcările și le stingeau. «— Tovarășe învățător, a strigat pădurarul, noi mergem cu stinsul înainte, iar dumneavoastră cu copiii veniți în urma noastră.» Ne-am grupat și-am început lucrul pe brîul de pădure incendiat avînd grijă ca focul să nu cuprindă și mijlocul. Cu sapele, cu măturile, am stins și am curățat toată suprafața arsă. Totuși, din cînd în cînd, limbi de flăcări izbucneau în spatele nostru. Un grup s-a întors spre a stăvili cele aproape zece aprinzători. Am reușit să localizăm focul și l-am învins. I-am regăsit pe tractoristul Lelea Ion, pe Miculescu Iacob și Făgățeanu Gheorghe precum și pe alți oameni din sat care sosiseră între timp. Venise pînă și bătrînul Obrad Ion care ne-a mulțumit și ne-a spus: «Bravo, inimoși băieți!» Încetul cu încetul oamenii au plecat. Noi am mai rămas aproape un ceas. Focul e viclean, pe alocuri mai răbufneau flăcări destul de slabe, dar care ar fi putut stîrni din nou incendiul. Am ocolit tot brîul de pădure pe o suprafață de circa 5 hectare. Cînd nici o dîră de fum nu s-a mai ivit am urcat dealul și-am stat un timp să ne odihnim. Eram mulțumiți, poate chiar mîndri că așa cum sîntem, cutezători între 8 și 11 ani, am fost mai tari decît focul care ar fi putut să cuprindă întreaga pădure și să ardă zile în șir.

FRENȚ ANA SOFIA, cl. a IV-a,
BUBLEA GHEORGHE, cl. a III-a,
Șc. gen. Satul Labașinț,
com. Șistarovăț, Jud. Arad

● ● ● ● ●

zilele

cuiva de aceiași vîrstă. Dar cuiva mai mare în vîrstă, mai puțin cunoscut sau necunoscut, de alt sex, i te adresezi de regulă cu «mulțumesc». Pentru că s-o spunem deschis — mulțumesc e mai respectuos mai... politicos. Paradoxal, dar amicul N. vrînd să fie politicos și spunînd un «mersi» în lene a fost mai nepoliticos decît dacă ar fi tăcut.

Și Emmy Cătean din Rotbav — Feldioara, îmi amintesc, îmi spusese ceva asemănător. Dar îmi mai spusese ceva:

— Tu cînd folosești pe «mersi» și cînd pe «mulțumesc»?

— După situații. Cu oamenii mari spun «mulțumesc». Cu copii «mersi».

— Cu copiii zici «mersi» întotdeauna?

— Nu întotdeauna. De pildă, cînd merg în vizită la o verișoară a mea care are o soră studentă, zic «mersi» la toți (!) Fiindcă sună mai frumos.

M-am gîndit: o fi vorba aici de snobism? Sună mai frumos, mai pompos, mai teatral adică?

Să vedem ce ne spune despre așa ceva, un actor, și încă unul care cunoaște publicul-copil și care-l îndrăgește: ȘERBAN CANTACUZINO.

— Ați jucat în cîteva filme roluri de băiat de familie, foarte politicos și... franțuzit. «Mersi» deci ar fi în nota unui asemenea rol. Să vedem aici comoditate sau snobism?

— Uneori cred că poate fi vorba de snobism. Unii copii cred că e mai frumos fiindcă... e străin.

— Vi s-a întîmplat vreodată ca-n vreun rol unde personajul avea de zis un «mersi» să simțiți nevoia lui «mulțumesc»?

— Mi s-a întîmplat, dar aș vrea să mă credeți pe cuvînt, piesa nu v-o pot spune. Și pentru că e vorba de teatru să vă povestesc ceva. Bunica mea, Maria Filoti, studentă fiind, susținea un examen în fața lui Titu Maiorescu. Cînd a primit carnetul cu nota, a vrut să spună «mersi», dar s-a oprit brusc la «mer» — țintită de ochii profesorului. Și-adusese aminte că într-o situație identică marele cărturar spusese unui student: «nu știu cît de sincer îmi mulțumești, dar observ cu părere de rău că n-o faci românește».

— Emmy poate se gîndea ca și Dalila că trebuie nu numai să mulțumim, dar să știm s-o facem și frumos. Fiindcă vorba singură nu-l poate convinge pe omul din fața de simțămintele noastre.

— Aveți dreptate. Și «mulțumesc» și «mersi» se pot spune și **trebuie** spuse frumos, adică civilizat, ca tehnică. Cu ton atent, afectuos. Nici țipat, nici bîlbîit, nici timid, nici forțat-teatral: și-n mimică și-n gestică.

— Dacă amicul N. și cei ca el ar susține că de fapt **ei** sînt băieți politicoși, bine crescuți, ce-ați face?

— Le-aș răspunde cu-n «mersi» ca-n foto 1.

— Dar pentru băieții și fetele care-s preocupați cînd mulțumesc mai mult să facă «frumos», decît să fie sinceri?

— I-aș parodia cu-n «mersi» fals ca-n foto 2.

— Iar pentru cititorii, pentru toți băieții și fetele cumsecade care ne-au ascultat pînă la capăt.

— Le ofer, un «mulțumesc» simplu și afectuos ca-n foto 3. Și aștept, cu prima ocazie, să-mi ofere și ei unul la fel.

ILIE TRAIAN

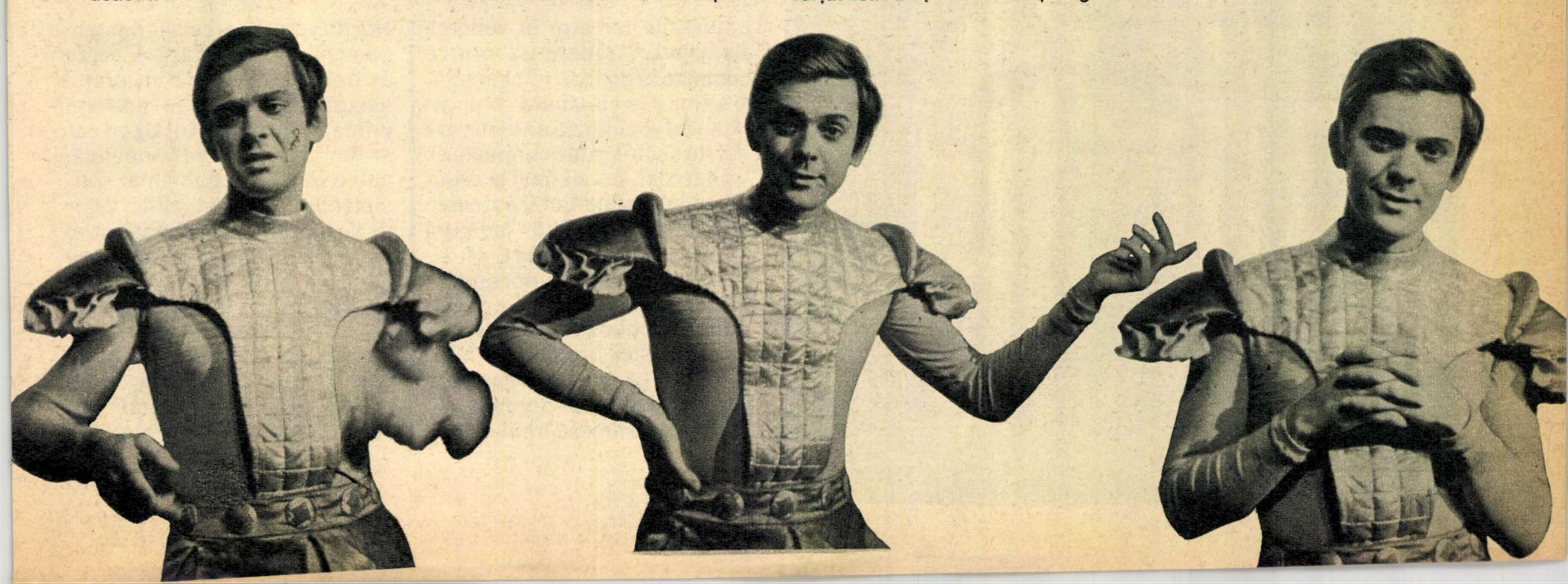

ACȚIUNEA LUNA

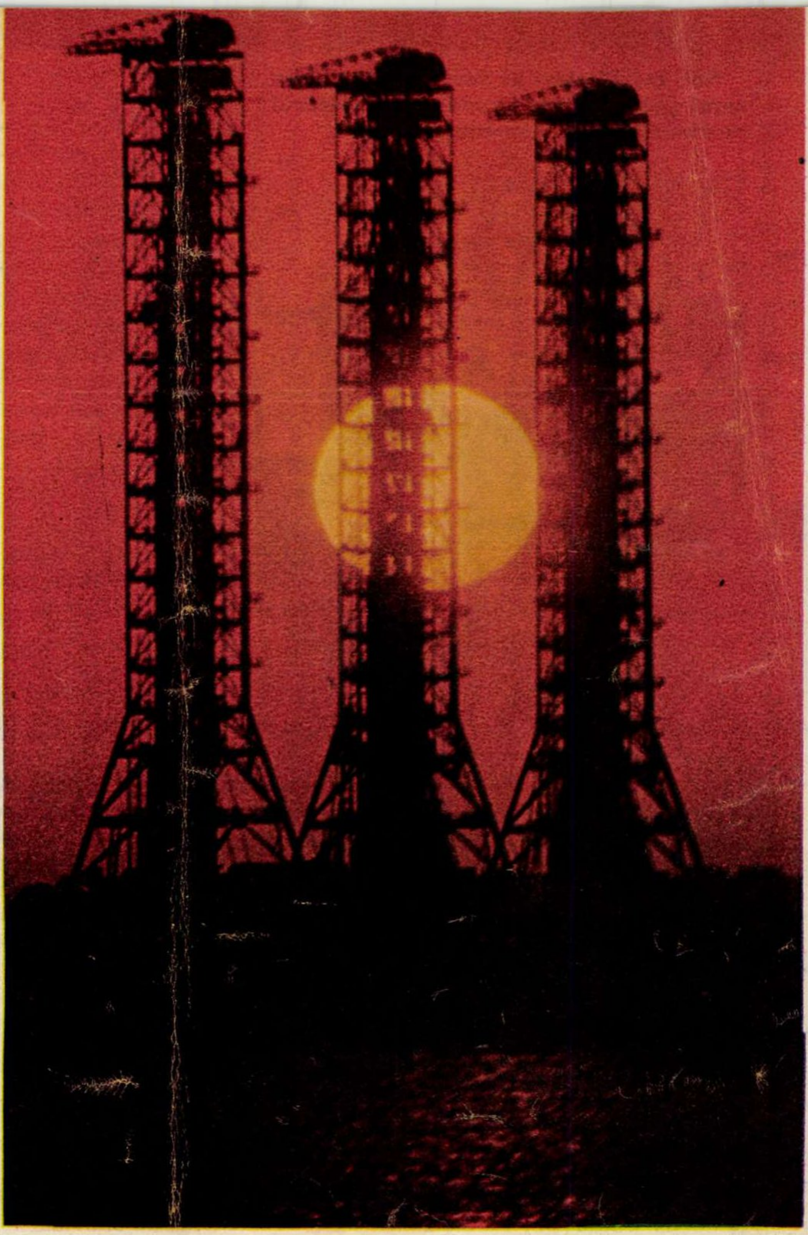

Cele mai însemnate repere legate de zborul spre Lună sînt, în general, cunoscute. În 1959, «Sputnik III» a fotografiat fața invizibilă de pe Pămînt a Lunii, «Lunik II» a fost primul obiect terestru trimis în Lună, iar rachetele americane «Ranger 7» și «Ranger 9» au transmis, în 1964 și în 1965, mii de fotografii ale ei. Acestor experimente li s-au alăturat, în 1966, cînd începe, de fapt, cu adevărat, «acțiunea Luna», multe altele, printre care cităm așezarea pe solul lunar a mai multor stații automate sovietice și americane, toate acestea culminînd cu zborul stației automate „Zond-5“ lansată la 15 septembrie 1968. Performanța ei principală a fost revenirea lentă în atmosfera terestră, problemă — cheie, a cărei soluționare fericită a fost urmată de lansarea în dimineața zilei de 11 octombrie 1968, de la centrul spațial Cape Kennedy, a cabinei spațiale «Apollo-7», avînd la bordul ei pe Walter Schirra, Don Eisele și Walter Cunningham. Obiectivele principale ale acestui zbor au fost: verificarea cabinei spațiale, a aparatelor și a echipamentului aproape în întregime nou, ca și repetarea unor manevre în spațiu, cum ar fi: depărtarea și apropierea de a doua treaptă a rachetei, saltul de pe o orbită pe alta, cu ajutorul unor retro-rachete «de mînă» aprinse timp de nouă secunde. Pe lîngă aceste probe, perfect reușite, zborul lui «Apollo-7» a prilejuit astronauților importante teste psihologice și fiziologice, ele aducînd răspunsuri precise medicilor de la centrele de control asupra comportării oamenilor în timpul acestui zbor.

La 10 noiembrie este lansat «Zond 6», care înconjură Luna, verificînd o nouă metodă de înapoiere pe Pămînt, aterizarea dirijată cu frînarea în două etape.

În sfîrșit, la 21 decembrie a avut loc evenimentul care prilejuiește aceste pagini: s-a dat startul în cel mai cutezător dintre zborurile înfăptuite de om, performanța cosmonauților americani Frank Borman, James Lovell și William Anders, care, la bordul navei cosmice «Apollo-8», au ocolit Luna, ajungînd la 112 km de suprafața ei. Prima apropiere a omului de un alt corp ceresc decît Pămîntul reprezintă o etapă necesară și extrem de importantă atît în pregătirile terestre în vederea alunizării, cît și pentru zborurile cosmice în general. Observațiile științifice efectuate cu acest prilej nu vor întîrzia să lumineze diferite sectoare ale cunoașterii.

Și totuși, primii pași ai omului pe suprafața Lunii așteaptă încă să fie făcuți. În legătură cu aceasta, dr. George E. Mueller, directorul zborurilor spațiale pilotate ale N.A.S.A., a declarat lui Jacques Tiziou, redactor al revistei **Science et Vie**: «Se pare că prima aselenizare nu va putea fi efectiv realizată înainte de sfîrșitul anului 1969. Noi nu vom încerca să trimitem oameni pe Lună dacă aceasta ar trebui să se facă cu prețul securității lor. După această primă aselenizare vor trece șase luni pînă ce ea va fi repetată, sub o formă probabil mai consistentă pe plan științific. Zborurile lunare se vor putea astfel succeda în ritmul de unul sau două pe an.»

Așadar, în curînd, poate încă în anul în care ne aflăm, cucerirea Lunii va deveni o realitate. Dar prezintă oare faptul acesta vreo importanță? Un zbor Pămînt-Lună-Pămînt costă 20 de miliarde dolari. Este însă rezonabil să se facă o investiție atît de «astronomică» pentru pregătirea și executarea proiectului care ar da posibilitatea unor oameni să calce pentru prima oară pe solul satelitului nostru? Banii aceștia n-ar fi mai bine și mai inteligent plasați dacă ar fi folosiți în alte scopuri, aici, pe Pămînt, unde milioane de oameni suferă de foame, și multe țări sînt încă slab dezvoltate?

Răspunsul este complex. Cîștigurile cunoașterii cu greu pot fi socotite în bani. Dar foloasele de viitor ale prezenței omului în Lună se și conturează. Savanții sovietici au conceput planuri spre a face Luna locuibilă pentru oameni. Deși poate părea utopic, acest plan nu ține de literatura științifico-fantastică. Autorii lui socotesc, de pildă, că aceia care vor coloniza Luna vor trebui să trăiască în niște uriașe corturi cu oxigen, gigantice instalații climatizate, care vor permite să se reproducă pe Lună condițiile vieții terestre. După ideile acestor savanți, abia atunci va putea începe utilizarea științifică a Lunii, de la exploatarea minereurilor pînă la crearea unei agriculturi, căreia ei îi prezic cifre de producție extraordinare.

Agricultură pe Lună! Este oare posibil acest lucru? Da, răspund savanții care au cercetat această problemă. Ei sînt de părere că pe cîmpurile lunare, artificial create și climatizate după aceleași metode, se vor realiza recolte senzaționale. Fructe și legume de o mărime fantastică se vor coace repede pe Lună, fără a fi tulburate (cum e cazul pe Pămînt) de nici o formație atmosferică, sub o expunere solară normalizabilă și prezentă tot timpul, ceea ce va permite, firește, numeroase recolte anuale. Să fie într-adevăr posibil? Doar pe Lună, știam noi, nu există apă! Atunci cum vor putea crește toate fructele și legumele acestea? Cînd «Survoyer» a ajuns pe Lună, a identificat prezența carbonului, a oxigenului, a sodiului, a magneziului, a aluminiului și urma unor elemente grele, cum ar fi fierul și nichelul, ceea ce i-a făcut pe geologi să admită că, prin analogie cu rocile terestre, solul lunar ar fi bazaltic, adică esențialmente vulcanic. Așadar, un sol cu totul neprielnic culturii legumelor și fructelor. Cum se împacă această constatare cu previziunile savanților sovietici?

Iată, însă, că aceste previziuni sînt întărite chiar de un savant american, profesorul Gilvarry, de la colegiul Stanislaus din California. El este convins că solul lunar e sedimentar, concepție revoluționară, ce implică prezența pe satelitul natural al Pămîntului a unei rețele hidrografice. Savantul american își sprijină afirmațiile pe clișeele comunicate de «Ranger 7» și «Orbiter IV». Într-adevăr, privind aceste clișee, ești frapat de asemănarea dintre solul terestru și cel lunar. Cît privește rețeaua fină care se vede pe fundul Mării Ploilor, ea n-ar putea fi, după profesorul Gilvarry, decît urma unei rețele hidrografice. Teză plauzibilă, pe care, firește, doar primul om care va coborî pe Lună o va putea confirma sau infirma.

Pînă atunci încă multe nave vor mai înfrunta pulberea cosmică, bezna interstelară, enigmele și emoțiile acestei minunate aventuri umane. Dar, nu peste mult, porțile cosmosului vor fi forțate și visul milenar al oamenilor va fi îndeplinit. Vom cuceri Luna și o dată cu aceasta vom găsi răspuns la sutele de întrebări pe care ni le-a pus, din totdeauna, acest astru ceresc, gînditor «ca o frunte de poet».

PAUL B. MARIAN

APROAPE DE LUNĂ

Prezentăm cititorilor noștri filmul neegalatei realizări a celor trei cosmonauți americani care, în ultima decadă a anului trecut, au înconjurat Luna.

La 21 decembrie 1968, orele 14,51 (ora Bucureștiului), racheta purtătoare «Saturn-5» se desprinde de rampa de lansare de la Cape Kennedy, purtînd spre cosmos cabina spațială «Apollo-8» și pe cosmonauții Frank Borman, Jim Lovell și William Anders. Cele trei milioane de piese ale rachetei cîntăresc 3 000 de tone. După ce ocolește de două ori Pămîntul, «Apollo-8» pornește în călătoria de 352 000 km spre satelitul natural al planetei noastre.

La 22 decembrie, Pămîntul trăiește o puternică emoție. Doi dintre cosmonauți anunță că nu se simt bine. Diagnosticul — gripă — sporește îngrijorarea. Cei trei cutezători își continuă însă activitatea. James Lovell comunică: «Spațiul din jurul Lunii este de un albastru diafan și nu negru.»

La 23 decembrie nava cosmică intră în zona de atracție a Lunii, atingînd cea mai redusă viteză din cursul călătoriei: 3 573 km pe oră.

24 decembrie, ora 12,08: «Apollo-8» s-a înscris pe orbita circumlunară. Încep cele 10 rotații în jurul Lunii. Pe ecranul televizoarelor terestre, în prim plan: Luna, aflată la 112 km de nava cosmică. Echipajul identifică locurile propice viitoarelor aselenizări și dau mai multor cratere, munți și piscuri lunare numele unor eroi ai zborului cosmic.

La 25 decembrie, «Apollo-8» se desprinde de atracția lunară, în zona căreia s-a aflat vreme de 44 ore și 9 minute, și pornește către Pămînt. Manevra principală se efectuează în timp ce nava cosmică este «eclipsată» de Lună și comunicațiile cu Pămîntul sînt întrerupte. Este realizat un record al distanței de planeta noastră: 373 000 km.

26 decembrie: înscrisă cu precizie în «coridorul» de 42 km fixat pentru întoarcerea pe Pămînt, nava cosmică «Apollo-8» își continuă zborul către planeta noastră. Se calculează importantele economii de carburant realizate datorită preciziei traiectoriei. Trei vase ale marinei militare americane așteaptă în Pacific sosirea cosmonauților. În bucătăria unuia dintre ele a fost pregătit un tort de 245 kg, cu o suprafață de 6,4 m^2.

27 decembrie, în zori. «Apollo-8» intră în păturile superioare ale atmosferei. Din nou emoții. În exterior cabina atinge 3 000 de grade. În interior sînt măsurate 21 de grade. Legăturile radio sînt întrerupte. La 3 km altitudine sînt deschise parașutele albe și roșii, ce reduc viteza navei la 35 km pe oră. În sfîrșit, «Apollo-8» atinge suprafața oceanului. În Hawai. este ora 5,50. Cele 147 de ore ale celei mai temerare încercări a omului, zborul în jurul Lunii, s-au încheiat.

În curînd: primul om în Lună!

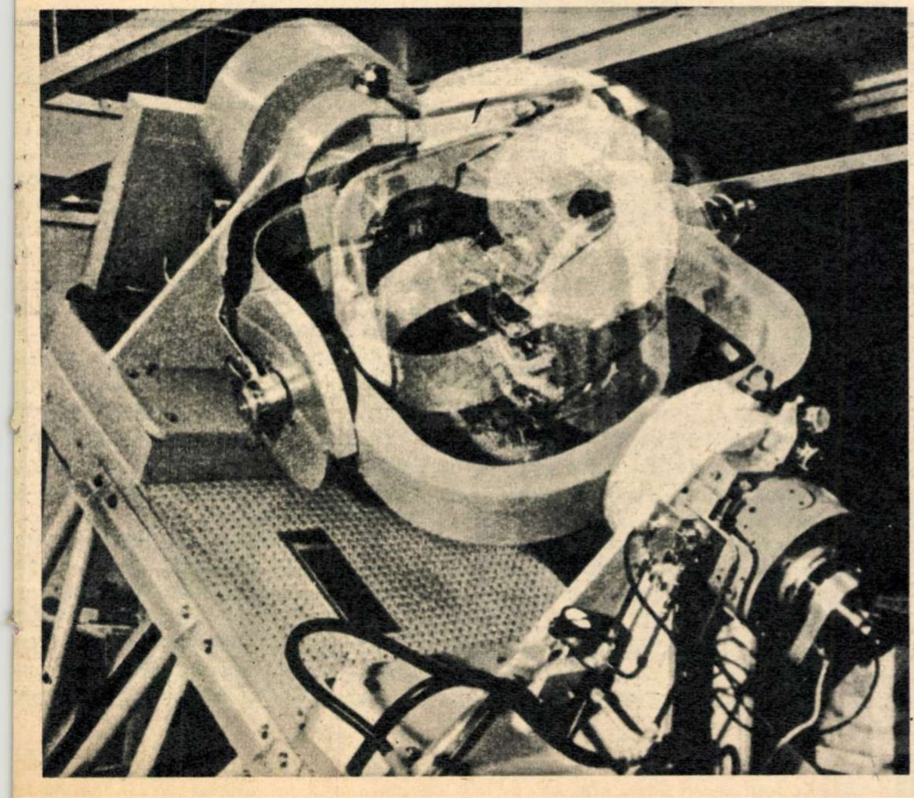

BORMAN
LOVELL

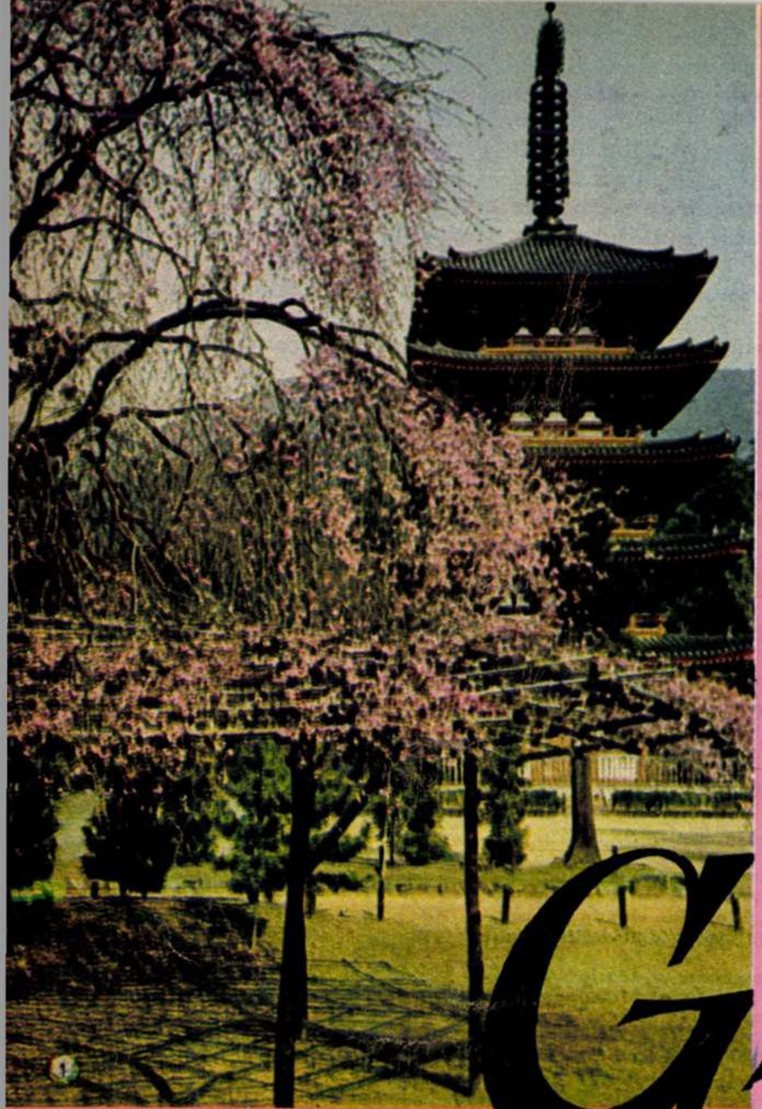

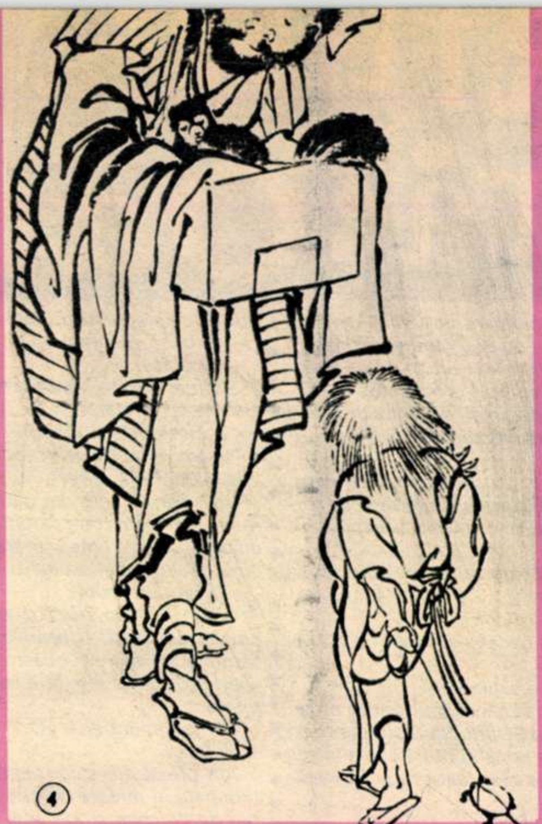

1. O revărsare generoasă de parfum și culoare — mult iubita sakura — floarea de cireș.
2—3. Costumele tradiționale japoneze pot fi admirate în fiecare an la 22 octombrie cu prilejul sărbătorii Jidai Matsuri.
4. «Bărbat și băiat», desen de Hokusai, vestit gravor și desenator japonez (1760—1849).
5. Venite să contemple natura, tinerele fete au îmbrăcat celebrele kimonouri.
6. Pavilionul aurit al grădinii Kinkakuji din Kyoto.
7. Grădina de piatră a templului Ryoanji.

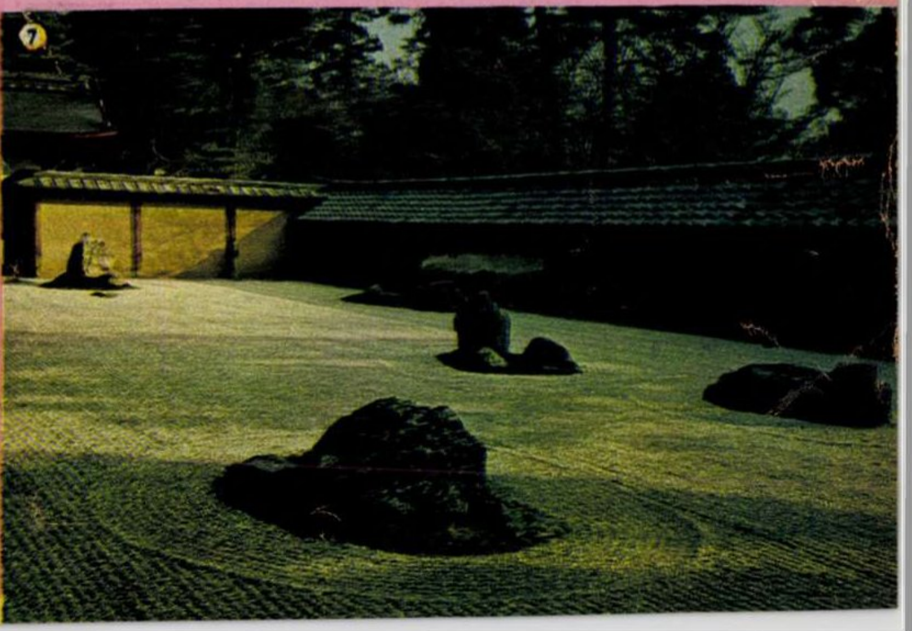

Grădinile Japoniei

de EUGENIA GROSU

EXCURSIE PE GLOB

- IKEBANA - ARTA FLORILOR
- UN PARC ÎNTR-O FARFURIE
- ANOTIMPURILE COSTUMELOR

Despre japonezi se spune că și-au dezvoltat cu deosebire arta de a privi. Ori de cîte ori au prilejul, ei privesc cu atenție și luare aminte operele de artă, urmăresc fascinați răsăritul și apusul soarelui, apreciază cu ochi de artist interiorul casei. Creștetul nins al muntelui Fuji dominînd relieful frămîntat al Japoniei, ca și dansul plin de sfieli al primilor fulgi de zăpadă stîrnesc deopotrivă emoții atît de puternice încît, se spune că nu există japonez care să nu le dedice măcar o poezie.

«Să nu păstrezi în jurul tău nici un lucru fără folos și fără frumusețe», sună o zicală din bătrîni.

Natura e frumoasă. Ea vorbește oricărui om care știe s-o-nțeleagă. O rămurică de pin îți urează viață lungă, o floare de prun îndeamnă la curaj și înțelepciune. Culorile au și ele semnificația lor. Natura trebuie, așadar, imitată în tot ceea ce constituie esența frumuseții ei, și-au zis cei din vechime. Așa s-a dezvoltat de-a lungul secolelor arta plină de rafinament a așezării florilor — celebra IKEBANA. Așa s-a transformat în artă, pînă și banala operație a servirii mesei. Adusă în coșulețe de bambus, în vase de porțelan sau de lemn lăcuit — ele însele adevărate opere de artă — hrana japoneză este simplă: orez, pește, legume, dar prezentarea ei, legată de anotimp, de ambianță e făcută cu un desăvîrșit simț artistic, anume «pentru a fi consumată mai întîi cu ochii».

Cît despre grădini se știe că sînt celebre. Vestitele grădini japoneze au rolul de a reprezenta natura în totalitatea frumuseții ei. De aceea nici un japonez nu se poate lipsi de grădină. Dacă nu are mai mult teren la dispoziție, el își poate amenaja o grădină mititică, mititică — pe un metru pătrat chiar. Dacă n-are teren deloc, el își poate alcătui totuși o grădină în casă, fie chiar pe o tavă sau poate pe o farfurie... Important e ca în această grădină să existe și piatră și verdeață și apă și poduri curbate peste niște minuscule rîușoare, un mic templu sau un pavilion — care în mărime naturală este de obicei destinat desfășurării ceremoniei ceaiului — mici coline, închipuind munți.

Miniaturală, grădina din casă, trebuie s-o reprezinte pe cea de afară, care, la rîndul ei, adună laolaltă tot ceea ce constituie pitorescul peisajului japonez: munții, pădurile de pin sau de copaci cu frunze căzătoare, apele cristaline, cascadele vijelioase.

Construite după anumite reguli, mai mult ale picturii decît ale arhitecturii, grădinile japoneze nu se confundă niciodată una cu alta.

Omul cu imaginația sa suplinește de multe ori opera de secole a naturii. Cine vizitează celebra grădină a templului Sambon din Kyoto nici nu-și poate imagina că pietrele de pe cărări, de pe malurile rîului și din apă, micile insulițe pline de verdeață au fost așezate aici de mîna omenească. Totul este așezat într-o aparentă dezordine, ca și cînd natura ar fi zămislit aici fiecare element.

Tot la Kyoto se află renumita grădină a templului KINKAKUJI. Ea amintește vizitatorului de epoca de lux și extravaganță care a caracterizat înalta societate a Japoniei secolelor IX—XII. Din strălucitorul «imperiu» de zăpadă al iernii răsare maiestuos într-un pîlc de pini un pavilion în care dacă ai intrat asiști, vrăjit parcă, la ceremonialul păstrat de secole al servirii ceaiului.

Pinul este copacul nelipsit din orice grădină. El este iubit de japonez pentru ținuta sa maiestuoasă, pentru veșmîntul verde care nu-l părăsește niciodată, pentru prospețimea sa. Nu mai puțin iubită este însă gingașa sakura — floarea de cireș — care, primăvara, izbucnește într-o generoasă revărsare de parfum inundînd totul în adevărate cascade imaculate care te îndeamnă la veselie, care te face să te bucuri încă o dată că trăiești.

În preajma templului Ryoan-ji se află o grădină cu totul și cu totul deosebită. Privind-o crezi că te afli prizonier într-o imensă întindere de liniștite ape care te îndeamnă la meditație. Dar nu... nu e așa. Totul este doar o iluzie. Ne aflăm de fapt într-o grădină de... piatră. Valuri de pietriș, de culoarea azurului, așezate și greblate cu migală, sugerează liniștita întindere de ape, răscolită ușor de zefir. Din loc în loc răsar mici insulițe, pietre de diferite mărimi și culori, care compun iluzorii arhipelaguri. Uneori pietrișul și nisipul înlocuiesc și apa tumultuoaselor cascade ce-și aruncă «valurile» peste stînci în prăpăstii amețitoare.

...Toamna scutură frunze ruginii peste cenușiul pietrelor din grădină, peste limpezimea lacului, pe roșul aprins al podului de lemn, ca și pe îmbrăcămintea sărbătorească — tradiționalul kimono — al tinerelor fete. Venite să contemple natura ele au avut grijă ca ținuta lor să se armonizeze perfect cu întregul cadru.

Cum spuneam mai înainte, japonezii și-au dezvoltat în mod deosebit arta de a privi. Grădinile japoneze lucrate cu migală de om, pentru a fi privite, sînt în ultimă instanță opere picturale desăvîrșite.

Cînd pășești într-o grădină japoneză, totuși, nu pășești ca într-un tablou sau ca într-o grădină, ci intri cu emoția copleșitoare a sentimentului că pătrunzi într-un suflet, și anume în sufletul robust, plin de poezie al unui popor cu o cultură milenară, cu tradiții bogate printre care, la loc de cinste se află munca și cultul frumosului.

MICRODOCUMENTAR

SITUATĂ ÎN ESTUL ASIEI PE PATRU MARI INSULE (HONSHU, SHIKOKU, KYUSHU ȘI HOKKAIDO) ȘI PE NUMEROASE ALTE INSULE MAI MICI SCĂLDATE DE APELE MĂRII JAPONIEI ȘI ALE OCEANULUI PACIFIC — JAPONIA ÎNSUMEAZĂ O SUPRAFAȚĂ TOTALĂ DE 369 662 KM^2.

DOUĂ LUCRURI IMPRESIONEAZĂ OCHIUL CĂLĂTORULUI CARE PĂȘEȘTE PENTRU PRIMA OARĂ ÎN JAPONIA: ABUNDENȚA DE VERDEAȚĂ ȘI FRUMUSEȚEA MUNȚILOR. PLOILE NUMEROASE ȘI CLIMA FAVORIZEAZĂ VEGETAȚIA LUXURIANTĂ CARE PARCĂ ACOPERĂ ÎNTREAGA ȚARĂ. MUNȚII REPREZINTĂ 85% DIN SUPRAFAȚA ȚĂRII. PESTE 250 DIN ACEȘTIA DEPĂȘESC ALTITUDINEA DE 2 000 M., CEL MAI ÎNALT MUNTE FIIND FUJI — VULCAN STINS ÎNCĂ DIN ANUL 1707. DATORITĂ CELOR 192 DE VULCANI, DINTRE CARE APROAPE 60 SÎNT ÎN CONTINUĂ ERUPȚIE, JAPONIA ESTE ȚARA CU CELE MAI MULTE CUTREMURE. ANUAL SEISMOGRAFELE ÎNREGISTREAZĂ CIRCA 1 500.

DE-A LUNGUL FRĂMÎNTATEI SALE ISTORII JAPONIA A AVUT MAI MULTE CAPITALE. PRIMA A FOST STABILITĂ LA NARA, LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI AL VIII-LEA. SPRE SFÎRȘITUL VEACULUI (LA 794) A FOST CONSTRUITĂ DUPĂ MODELUL CAPITALEI CHINEZE DE ATUNCI, O NOUĂ CAPITALĂ, LA KYOTO, CARE A RĂMAS SECOLE DE-A RÎNDUL ORAȘUL DE REȘEDINȚĂ AL ȚĂRII. ABIA ÎN 1868 ÎMPĂRATUL MEIJI A MUTAT CAPITALA IMPERIULUI DE LA KYOTO LA EDO (FOSTĂ REȘEDINȚĂ A CONDUCERII FEUDALE) ȘI ÎI DĂ NUMELE DE TOKYO.

DIN PUNCT DE VEDERE ECONOMIC JAPONIA ESTE O ȚARĂ INDUSTRIALĂ ȘI AGRARĂ, PRINCIPALELE RAMURI INDUSTRIALE FIIND METALURGIA, CONSTRUCȚIILE DE MAȘINI, INDUSTRIA CHIMICĂ, TEXTILĂ ȘI INDUSTRIA EXTRACTIVĂ. ÎN CE PRIVEȘTE INDUSTRIA CONSTRUCȚIILOR NAVALE JAPONIA OCUPĂ LA ORA ACTUALĂ PRIMUL LOC DIN LUME.

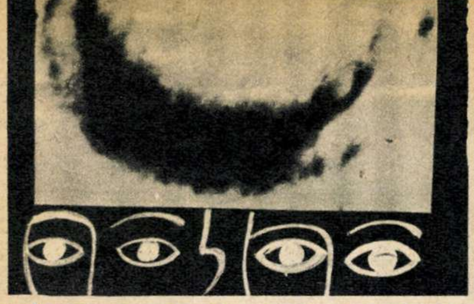

Farfuria zburătoare

Închipuiţi-vă că aici lumina şi umbra, casa şi soarele au povestea lor dintotdeauna, la fel ca iarna şi vara, ca toate anotimpurile pe care le dorim atîta sau nici nu le dorim fiindcă vin ele singure fără a ne întreba pe noi: e bine să fie căldură, e bine să-ţi fie ruşine, e bine să bei apă rece după ce alergi sau e bine cumva să bei apă caldă?

Eram copii şi ne bucuram de toamnă şi de dealul de lîngă casa noastră, plin de fructe atunci — fructe mari şi mustoase date de-a rostogolul în iarba mică plină de-o brumă albă, albă şi rece în dimineţile de octombrie, tăioasă dacă-ţi lipeai mîinile de pămînt. Toate veneau fără să ne dea cineva de ştire, fiindcă aşa veneau dintotdeauna lucrurile şi întîmplările acolo, la ţară.

Noi ne bucuram, alergam şi strigam de răsuna frunza. Ne miram îndelung cum frunza cade din copaci şi se colorează.

Dar atunci noi eram de-abia în toamnă. Într-una din zile trecuserăm peste deal înspre pădure.

Era către prînz. Deodată în partea dreaptă a pădurii se aprinse în aer o flacără care cobora lin. Ne-am apropiat cu teamă la început apoi din ce în ce mai convinşi. În locul unde căzuse flacăra era un animal carbonizat. L-am privit. Semăna cu un cîine, dar avea coarne şi nu avea coadă. Avea şase picioare şi doi ochi. Ne-am învîrtit mult timp primprejur, dar n-am putut afla nimic. Apoi, deşi doream să plecăm n-am putut să ne îndepărtăm. Ceva ne ţintuia pe loc. Nu dură mult şi se auzi un zgomot ca un bîzîit monoton, apoi ca o melodie. În aer apăru un obiect care se rotea deasupra noastră.

Era un obiect oval care din timp în timp îşi lăsa în jos patru picioare apoi şi le retrăgea.

Se roti aşa cîtva timp ameţindu-ne aproape. În cele din urmă se lăsă să cadă brusc în partea stîngă într-o poieniţă. Picioarele se înfipseseră în pămînt. Am privit într-acolo şi în partea dinspre noi zărirăm o bilă roşie, care se rotea pe marginile obiectului care aterizase. Din bila roşie ieşiră alte bile şi umplură spaţiul pe care se roteau. Apăru o bară şi bila roşie căzu de-a lungul ei pe pămînt. Începu să alerge în direcţia rîpei şi am văzut cu uimire cum din bilă cade altă bilă care alerga cu viteză în urma celei dîntîi.

Fiecare bilă, la rîndul ei da naştere alteia, astfel în jurul nostru şi al obiectului se făcuse un cerc de bile care deveniseră statornice şi care se aprindeau şi se stingeau la interval de cîteva secunde.

Dintr-un astfel de cerc, sigur, nu puteam să ieşim. Noi asemănam bilele cu nişte paznici. Nici nu am încercat de altfel să facem ceva.

Apăru o scară care ni se păru a fi asemănătoare cu un tobogan. Pe scară se ivi o bilă neagră. Ceva produsese în momentul acela un zgomot. Un vehicul destul de ciudat luă locul bilei — puţin asemănător cu o maşină şi mi-am închipuit eu cu un avion cu reacţie. Nu vorbeam nici unul. Mariove se lipise de mine şi aştepta să se-ntîmple ceva. Nu tremura, semn că nu-i era frică. De altfel nici eu nu tremuram.

Pe scară apăruseră nişte puncte albe. Punctele albe se aşezară în faţa maşinii. O vibraţie uşoară cuprinsese maşina.

Şedeam astfel de cîteva minute, într-o maximă încordare fără să pricepem nimic din ceea ce se petrecea.

În acel moment au apărut două fiinţe foarte ciudate. S-au urcat în maşină şi maşina a pornit. Cînd au ajuns în dreptul cordonului de bile roşii cîteva s-au dat în lături făcînd loc maşinii care trecu în viteză. Cercul îşi reveni la forma iniţială.

Apoi maşina se apropie de noi.

— Ţi-e teamă, Mariove?

— Nu mi-e teamă...

Vehiculul nu semăna cu o maşină. Nu avea nimic în loc de roţi şi cu toate acestea şedea la trei palme mai sus de pămînt. Scotea un bîzîit abia auzit, chiar de la distanţa la care ne aflam.

Coborîră doi inşi. Ne ajungeau în dreptul nasului. Aveau capul turtit, ochii de un verde sticlos, mîinile scurte şi picioarele păreau mult prea laterale, aşa cum au raţele. De altfel mergeau legănat şi vădit se deplasau nu tocmai rapid cum la un moment dat am fi vrut noi s-o facem, dacă bilele paznici nu ar fi rămas în formaţia lor de cerc peste care în nici un caz nu se putea trece.

Capul acoperit de un păr cu firul gros, pletos ca mătasea broaştei, li se sprijinea pe un gît deosebit de mobil, fiindcă am observat cum la un moment dat îşi întorceau capul aproape la ceafă.

Păreau că rîd sau zîmbesc, dar gura lor tăiată drept, fără buze ne dădea în ambianţa aceea de verde şi de galben, impresia unui rînjet care nu-l puteam asemui decît cu o bucurie...

În momentul următor s-au apropiat de noi cu capetele ţinute în palme, usor înclinaţi:

— Hal, hal, se auzi din stînga.

Urmă din nou o tăcere lungă. Şedeau în continuare aplecaţi.

— Hal, hal, se auzi din dreapta.

Insul din dreapta se-ntoarse la vehicul. Apăsă pe un buton; din botul vehiculului ţîşniră două sfere mici şi galbene cît nişte pilule. Le-a prins în mînă şi s-a întors lîngă noi. Ne arătă că trebuie să le luăm ca pe orice pilulă.

— Dar apă? întrebă Mariove.

Nu răspunse nimeni.

Am înghiţit pilulele şi după cîteva secunde începură să ne urle urechile, simţeam dureri în tîmple, simţeam cum roşim şi nu puteam spune nimic.

Totul dură un minut. Ne limpezeam. Cei doi se depărtară din nou spre vehicul. Apăsară pe buton; cele două pilule ţîşniră, în curînd pilulele au urmat drumul gurilor lor fără buze...

Zîmbeau în continuu şi nu ştiam ce putea să însemne acest zîmbet:

— De ce rîdeţi? îndrăzni eu.

— Ne bucurăm, răspunse unul.

— Cine sînteţi voi?

— Doi farfuridei.

— Farfuridei? Adică nu sînteţi oameni?

— Nu ştim. Nu ne-am născut pe pămînt.

— Dar de unde ştiţi să vorbiţi ca noi?

— Pilulele... Ştiţi, de fapt noi nu vorbim ca voi şi nici voi aşa cum vorbim noi. Dar ne înţelegem — auzim numai ceea ce avem în intenţie, exact ceea ce avem în intenţie să spunem şi spunem fiecare în felul nostru.

— Da! se miră Mariove.

— Sînteţi fraţi? am întrebat eu.

— O, nu sîntem fraţi; ea e soţia mea, o cheamă LE. Şi pe mine mă cheamă LO. Dar pe voi? Aveţi nume?

— Desigur. Ea e **Kiri-Kiri** sau Mariove, iar eu am un nume caraghios, SIR.

— Nu e mai bine să se numească KI? E prea lung KIRI.

— Dacă vreţi, răspunse Mariove... Mariove nici nu-mi place cînd mi se spune.

— De ce aţi coborît? întrebai eu. De unde veniţi?

— Din FAR; e o planetă necunoscută vouă. Eram într-o călătorie de un an. Ne aflam deasupra planetei voastre.

Am coborît ca să ne îngropăm vaca.

— Era o vacă ceea ce am văzut noi în poiană?

— Da. Voi n-aveţi vaci?

— Ba da, dar nu seamănă cu ale voastre...

— La noi cînd moare o vacă i se-nroşesc coarnele şi ia foc. Am fost nevoiţi să-i dăm vînt din farfurie să poată cădea în voie, să poată să ardă cu flacără mare...

— Farfurie? Din care farfurie i-aţi dat vînt?

— Din vehiculul nostru aerian. Voi pămîntenii le ziceţi farfurii zburătoare, ceea ce înseamnă că aveţi uneori fantezie, dar aceasta cred eu că nu se întîmplă întotdeauna... La noi în FAR, farfuriile zburătoare sînt ca la voi automobilele. Farfuria noastră era un dar de nuntă. E aproape un an de cînd am plecat în voiajul nostru de nuntă. Trebuia să ne oprim undeva, fiindcă LE, soţia mea, va avea un copil.

— Un copil? întrebă Mariove. Cum se va numi?

— Îi vom pune numele tău. Îi vom spune Ki cel mic sau Ki cea mică.

— Nu vreţi să veniţi la noi? Avem o casă mare pusă în frunze cu plopi mulţi. Părinţii noştri lipsesc de acasă.

— Vrei să mergem la ei LE? întrebă LO.

— Da, LO...

— Bine. Dar nu înainte de a face o călătorie de cîteva minute cu prietenii KI şi SIR. Vreţi să călătorim?

— Desigur, am răspuns noi în cor.

Ne-am urcat în vehiculul care aştepta bîzîind uşor. Vehiculul intră direct în farfurie...

Un salon în care am pătruns ne aştepta luminat în roşu, un roşu transparent şi ademenitor. Vehiculul dispăru. Fructe imense erau aşezate într-o fructieră dintr-un material albăstrui.

— Vreţi un fruct?

— Am luat un fruct şi-am muşcat. Un lapte dulce curgea din fruct. Îl beam plescăind de plăcere. Patru seminţe cît merele noastre, galbene, aşteptau să fie sparte. Un miez alb, fără seamăn de bun se afla în seminţe...

— Plecăm? întrebă LO.

— Da...

Am plecat din salon, am trecut prin cîteva încăperi luminate în diferite culori; fiecare cameră avea, mii şi mii de butoane şi manete. Am pătruns într-o cameră mică în care pereţii erau împodobiţi în întregime cu butoane şi manete. Patru scaune cu spătarul aplecat mult spre spate aşteptau.

— Dar cum poate fi atît de mare farfuria voastră? întrebă Mariove. Afară părea cît un butoi turtit...

LO a rîs.

— Ţi s-a părut numai fiindcă toate camerele pe care le-aţi văzut voi pot fi strînse apăsînd pe un buton; astfel vehiculul nostru aerian se micşorează şi se măreşte după plăcerea noastră. Tot ceea ce aţi văzut voi în salon, poate fi restrîns la maximum. Totul se poate transforma într-o singură bilă; într-o pilulă. Noi am ajuns să comprimăm lucrurile la maximum şi apoi să le redăm forma de la început.

În momentul următor LO apăsă pe unul din butoane, un buton roşu, triunghiular.

Am simţit cum farfuria se ridică şi cum cu o viteză uimitoare se depărtă de pămînt. În stînga un ecran dezvăluia pămîntul; o linie pe care nu se mai desluşeâ nimic. Nu se mai vedea decît linia aceea curbă. Urmă o scurtă tulburare pe ecran,

Farfuria cobora în viteză. Nu trecuse mai mult de un minut sau două şi iată că pe ecran apărea pămîntul.

Se vedea un fluviu tulbure, cocotieri; într-un cuvînt, o margine de junglă sălbatică în care mişunau animalele. Puţin mai în josul fluviului exista un loc neted. Aici coborî şi farfuria.

Sute de războinici, sumar îmbrăcaţi, în cap cu pene colorate, în mîini cu suliţe se apropiară timizi de obiectul zburător:

— Am să cobor, LE...

— Voi apăsa eu să cadă pilulele colorate, zise LE.

LO coborî. Războinicii se apropiau. Vedem toate scenele pe ecran. Le apăsă pe o pedală. Priveam în continuare ecranul. Un pîrîu alb izbucni de sub farfurie, în el se zbăteau peştişori roşii. Pîrîiaşul sălta către războinicii care-l primiră urlînd. Urmă o fluierătură scurtă. Războinicii prindeau peştişorii şi-i înghiţeau cu o plăcere deosebită. Apoi beau cu pumnii apa albă care nu era altceva decît mustul unui fruct farfurideu.

Urmarea acestui prînz savuros se văzu imediat. Războinicii se apropiară de LO, îşi plecară capul, apoi începură un joc zgomotos, un dans sacadat greu de oprit.

— Să coborîm, SIR, spuse LE.

— Hai, KI.

Coborîrăm. Mergeam în frunte în vehiculul acela ciudat fără roate. LO conducea vehiculul care tremura continuu datorită vitezei foarte mici. Războinicii mergeau în urmă.

Ne îndreptam către sat.

Se ivi satul de la marginea junglei. Femeile şi copiii aşteptau. Alţi cincizeci de bărbaţi gata de luptă aşteptau. În faţa lor un bătrîn gesticula. Părea a fi conducătorul. LO opri vehiculul. Se desprinseră cîţiva războinici şi

alergară către bătrîn. Îi întinseră peștișori. Urmă o scurtă consfătuire. Războinicii se-ntorceau spre vehicul:

— UBA—UBA — vă așteaptă, urlă unul dintre războinici.

— Bucuros, răspunse LO.

— Cine-i UBA—UBA? întrebă KI.

— Cine-i UBA—UBA? UBA—UBA e soarele nostru, răspunse un războinic.

UBA—UBA era regele acestor războinici.

Vehiculul se apropia de colibe. Se opri în fața unui templu de pămînt.

UBA—UBA aștepta. Doi copii țineau o pipă care avea o lungime de un metru și ceva. UBA—UBA luă pipa și trase. Fumul alburiu se ridică, gros și mirositor.

LO trase din pipă! Am urmat eu, apoi LE și KI.

LO era descumpănit:

— Ce-nseamnă toate aceste lucruri?

— Sîntem prieteni, sîntem prieteni, strigă UBA—UBA.

Ne îmbrățișară de ne-au pîrîit oasele. Lemnul roșu care străbătea nările regelui fu scos și-n locul său a introdus un os de fildeș.

Mergeam către vehiculul care se transformase într-o sferă neagră. Din sferă ieși o nouă sferă și așa mai departe. Sferele alergau către poiana unde aterizase farfuria:

— LE, mergeți prea iute. O să-ți fie rău.

Noi am rămas în urmă să mîncăm niște fructe mici și dulci pe care ni le aduse un războinic.

— Ce zici Mariove de călătoria noastră?

— Mă bucur.

În clipele următoare LO veni surîzînd:

— Știți, LE a născut. A născut un băiat. Se va numi **Ki** *cel mic...*

LO nu mai putea de bucurie, dar această întîmplare avea să ne bucure și să ne întristeze:

— Știți, zise LO, trebuie să plecăm în FAR. O să vă ducem în poiana voastră și într-o zi vom veni din nou. Vă promit că ne vom întoarce... N-am bănuit că tocmai aici se va sfîrși călătoria noastră.

Cîțiva războinici veniră pînă la farfuria zburătoare. În momentele următoare totul pieri.

Farfuria se odihnea din nou lîngă rîpa noastră. Despărțirea dură mai mult poate chiar decît călătoria și vizita noastră în junglă la un loc.

— La revedere LO, la revedere LI...

KI cel mic dormea...

— La revedere SIR, la revedere KI.

Farfuria se ridică, dispăru. Noi rămăsesem în toamnă. Spărgeam nuci. Era către amiază. Porneam spre casă...

DUMITRU M. ION

TOT DESPRE FARFURII • • • • zburătoare

de GABRIELA MELINESCU

În încheiere vă invit cu poftă mare
să prindeți farfuriile zburătoare
și să faceți un zaiafet
cu
bim-bam-baf
bam-bim-bef
mîncînd cu mare chef
bam-bim-bef!

Cine va scoate o vorbă
va căpăta numai o farfurie cu ciorbă.
Există cineva căruia să nu-i pese
de alte feluri mai alese?

Într-o farfurie văzută acum un an
era fasole în gratii cu ciolan,
farfuria văzută imediat
conținea prăjitură electrică și pui
împănat.
Cine nu și-ar da viața pentru cea mai
mare
farfurie care s-a arătat lîngă soare,
în ea se prăjesc amestecate cu stele
ciuperci nobile și gogonele.
Dar în farfuria apărută acum
se bănuiește un pește ținut la fum.

Pentru cină aș pofti
ficat Dodi dacă s-ar găsi.
să-și trimită tiptil
lingura pînă la ele fiecare copil,
să punem și furculițele-n priză
să căpătăm și ridichile surpriză
care plutesc pe lîngă farfurii
pentru cei mai fricoși copii.

La revedere, am plecat și eu
după plachie de sfaturi suprapiureu.

Dar veni marele astronom Trigonfez
care zise al său crez:
Orice prostănac care vrea să
batjocorească farfuriile zburătoare
le umple cu mîncare.

Desen:
EMILIA BOBOIA

2

un serial de aventură și detectivism de POP SIMION

AMFORA SABINĂ

2. FEMEIA-FOCĂ

Joachim e chiar Joachim și nu Ioachim, cum crezuse o clipă formidabilul Leon Gaspar, care, de cinci minute, e angajatul lui Aurică Păsat, în ospătăria «La hanul Burebista». Tocmeala a fost un fleac, deoarece omului în gri, cu ochi gri, i-a convenit să pară din prima secundă un fleț și un netot, adică unul care nu-și cere drepturile, se mulțumește cu ceea ce îi oferă, cam din vîrful limbii și a batjocură, bodegarul cu mustăți groase. Cît îi oferă? Lei 200 pe săptămînă, mîncare și loc de dormit pe masa de biliard. Punct. Păsat e mulțumit, își vîră palmele în centura cu cataramă care-i cuprinde burdihanul, o strigă cu glas de tunet pe Bubulina și femeia-focă apare imediat. Nu-i chip să o numești altminteri pe femeia lui Aurică Păsat pentru că înoată, biata, în propriile grăsimi, exact ca o focă de toată frumusețea; nici mustățile nu-i lipsesc Bubulinei, ori blîndețea caracteristică a acelui animal nordic. Dar Bubulina e animal sudic, deși asta nu schimbă datele problemei.

— Ne dai cîte o șlibovița, îi cere Păsat nevestei-sii cu o ușoară ațîțare, după care se adresează noului angajat:

— Cum îți spune?

— Leone, zice omul în gri, oarecum distrat.

— Ce nume e ăsta? se miră Păsat.

— Un nume de viță nobilă, explică detectivul. De altfel il leone înseamnă pe italienește leu-paraleu...

Zicînd asta formidabilul Gaspar, care-i destul de mic de statură, își joacă mușchii pectorali și se înalță puțin pe vîrfuri, să pară mai breaz decît e în realitate.

— Fie și Lione, dacă așa te cheamă, e de acord bodegarul și, întinzîndu-i celuilalt țoiul de șlibovița, închină așa: — «Fie într-un ceas bun, pentru că la mine nu numele contează; vei munci, măi Lione, și vei face avere, că dacă servești frumos, pe tine te servești, iar aici vine clienți, nu glumă, vine străini care nu se uită la bani, se uită la pietre și la cum e serviți, așa că safteaua, poftim!, e făcută.

Așa îl aude vorbind pe Păsat, cam analfabet, fără punct și virgulă, motiv pentru care nici nu are cînd să observe că acesta scoate o hîrtie de o sută, pe care o scuipă și o lipește, poc!, pe chelia celuilalt. Genialul Gaspar nu zice pîs, oficiază cu un calm impresionant gestul vulgar, de saftea, adică își freacă suta de obrazul aspru, neras, îngînînd în sinea lui: «Las' că te joc eu, măgar bătrîn!». Păsat e prea mulțumit de achiziție și dă pe gît și a doua șlibovița, pe cînd nou-sositul, nedeprins cu băuturile tari, se face că bea, însă cu o prefăcătorie demnă de invidiat; printr-o mică iuțeală de mînă și o mare nebăgare de seamă, el toarnă șlibovița cu o dexteritate rară în mîneca balonzeide-ului său. Își scoate apoi batista roșie, de docher, cu care își freacă chelia, în timp ce spusa lui cade cu vioiciune:

— Mai vreau un rînd, patroane.

Lui Păsat îi tresar nițel mustățile groase, a mirare, dar le ia între degete, le răsucește lung și răspunsul său nu se lasă așteptat; strigă înspre femeia-focă, tunător, dar cu bună dispoziție:

— Să mai vină o tură, Bubulină!

Apoi către angajat:

— Te împaci, văz, dragă Lione, cu băutura. Nu-i rău, pentru că mericanii e putrezi de bogați și te silește să bei cu ei beuturi scumpe, și le bei, pînă ți se întorc mațele. Dar în tot binele e și un rău, pentru că de acu' încolo voi fi mereu cu ochii pe tine, să nu-mi bei bodega.

— Facem un pact! propune inegalabilul Gaspar și își acoperă imediat chelia cu melonul, năstrușnica lui pălărie cu boruri mici, copiată de la detectivii englezi, dar purtătoare (pare-se) de înțelesuri secrete, pentru că ori de cîte ori face gestul ăsta, înseamnă că în craniul său osos, cu pistrui, încep să sfîrîie grozav ideile, iar ochii gri se iluminează brusc sub focurile celei mai intense inteligențe din sud-estul Europei, care este — cine altul? — însuși Leon Gaspar, acum ospătar obscur în orașul mort Histria.

— Ce pact, domnule? — se nedumerește Păsat; e topită de curiozitate si femeia-focă, atîrnată pe tejgheaua cu foaie de zinc.

— Ori de cîte ori mă prinzi bînd pe ascuns, îmi tai din leafă cîte un sutar și mă încui într-una din hrubele cetății. De acord?

— O.K.! e de acord bodegarul cu mustăți groase, deprins să se exprime uneori scurt, americănește, cum fac toți turiștii care întîrzie cîteva minute în localul său cu motive naționale.

VACANȚELE unui tînăr liniștit

POVESTIRE DE OVIDIU ZOTTA
DESENE PUIU MANU

REZUMAT:

BANDIȚII CARE ȘI-AU INSUȘIT CARNETELUL CU FORMULA NOULUI TIP DE COMBUSTIBIL INVENTAT DE BĂTRÎNUL GEO MARTIN REUȘESC SĂ FUGĂ CU MAȘINA. DIM DUNĂREANU ȘI PIONIERII UNEI TABERE „MINI-TEHNICUS-CUTEZĂTORII" ÎI URMĂRESC CU AJUTORUL UNOR CARTURI PERFECȚIONATE.

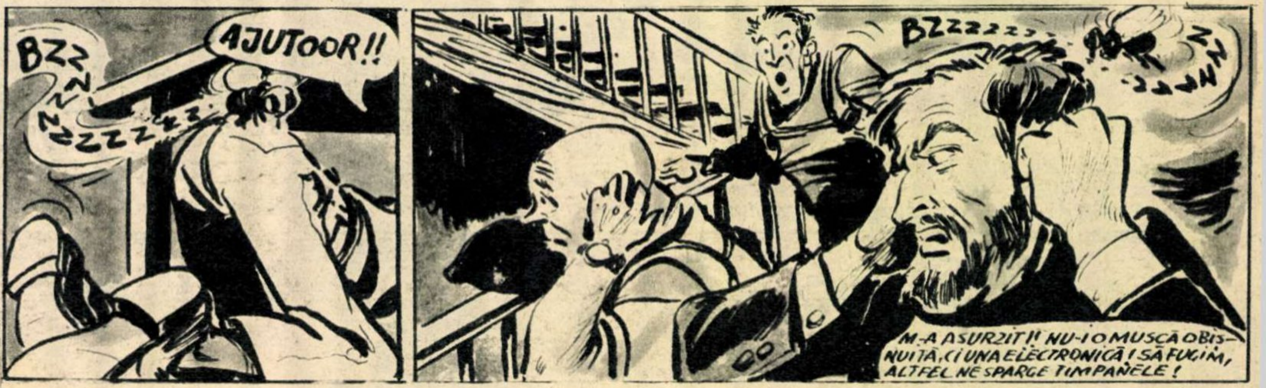
BZZ
ZZZZZZZ
AJUTOOR!!
BZZZZZZ...
ZZZ
M-A ASURZIT!! NU-I O MUSCĂ OBIȘNUITĂ, CI UNA ELECTRONICĂ! SĂ FUGIM, ALTFEL NE SPARGE TIMPANELE!

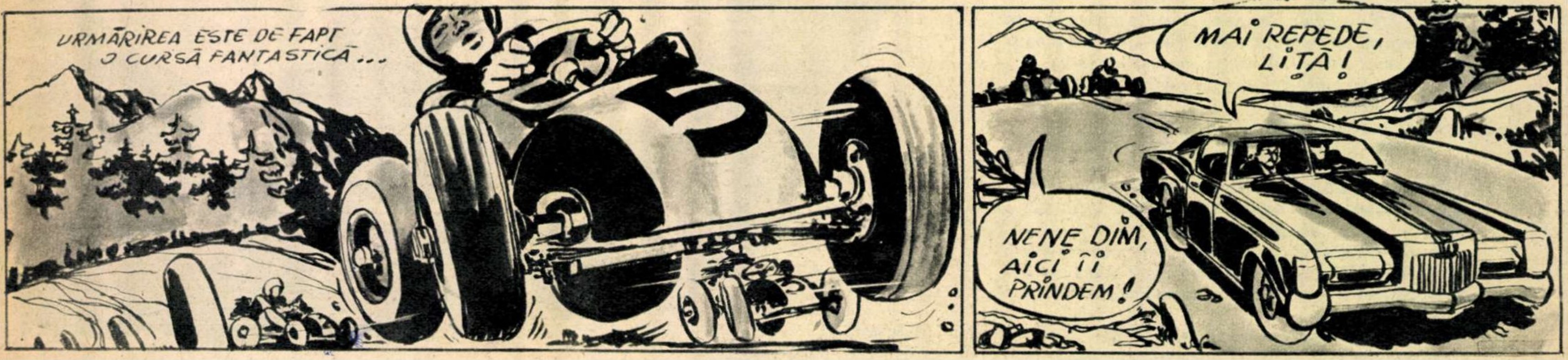
URMĂRIREA ESTE DE FAPT O CURSĂ FANTASTICĂ...
5
MAI REPEDE, LIȚĂ!
NENE DIM, AICI ÎI PRINDEM!

Se întoarce spre Bubulina și comentează, murind de rîs:

— Îl trimit, ho-ho! să vadă «găina».

— Ce găină? vrea să știe Gaspar.

— E aici unul care s-a scrîntit și «găina» e tocmai scrînteala lui.

— Îhî, gîngăvește și femeia-focă, după care rîde, cînd bolborosit și gușat, hu-hu!, cînd lung și țipat, ca păunii, hi-hi!

Lui Leon Gaspar nu poate decît să-i convină tîrgul abia încheiat (motivul se va afla la timp potrivit) și, binedispus, își scoate sacul de voiaj în carouri, halatul alb, bine apretat, cum îi stă bine unui chelner de lux; îl îmbracă imediat, debutînd astfel în noua lui profesiune și sub noua lui înfățișare, adică cea de a optzecișiuna mască a acestui agent formidabil. Totuși, parcă se plictisește nițel în acest mediu și în acest peisaj; îl lovește o mare nostalgie de a-l revedea pe prietenul căruia îi telegrafiase și care, nu se știe cînd, sub ce nume și sub care înfățișare avea să apară în aceste locuri cu ruine și vestigii barbare, cu temple și civilizații moarte, cu enigme și oameni proști, ca noaptea geologică a ruinelor din preajmă.

Aceeași nostalgie îl lovește pe Dim Epsilon, întins în nisipurile de pe plaja internațională; alături stă Sabina, căpriță, vioaie, pe care n-ar vrea să o smulgă soarelui acesta încă tînăr și nici mării verzulii care le vine, iată, val după val, la picioare. Trebuie totuși să decidă. Marele detectiv poate a și sosit la acel han ciudat pe care îl identificase cu un simplu telefon ca fiind destul de departe, la circa treizeci de kilometri distanță. Adolescenta, lăsată în genunchi, sapă în nisipul roșcat, sîngeriu aproape, vîrîndu-și mîinile pînă la umeri în scoicăria măcinată; dorește să facă o fîntînă lină cu apă puțină, în a cărei oglindă să-și vadă chipul prelung, cu mirările vîrstei înscrise pe el. Săpînd, trudind să coboare spre centrul pămîntului, Sabina găsește în pîlnia de nisip îmbibată de apă fel de fel de lucruri: scoici, oseminte albe de crabi minusculi, capace de bere sau pepsi-cola, bucățele de lemn carbonizat, adus de valuri, cioburi de lut ars...

— Stai așa!, îi cere Dim Epsilon apucînd-o de brațul brun, ca de mulatră, și Sabina se miră că omul matur, care-i tătînele ei, se amestecă în joaca de-a fîntîna lină cu apă puțină.

— Ce-i, Dim? întreabă amuzată Sabina, în timp ce Epsilon se apleacă foarte preocupat asupra pîlniei de nisip, de unde scoate ciobul roșiatic cu care se ajutase adolescenta în a săpa cu spor și în a prinde o tot mai mare adîncime, spre centrul pămîntului.

— Știi ce-i asta? o întreabă Dim, rotind ciobul roșcat sub bătaia solară; dar n-are răbdare să auză vreun răspuns, bun-rău, pentru că se pornește să spună următoarele, dintr-o răsuflare, cumva neoprit și cu un glas de febră: — E un fragment de amforă, o gură de vas vechi, în care s-a păstrat cîndva untdelemn și grîne. Nu-i un vas oarecare; e un vas de petrecere, o amforă sabină, pe care o mînuiau femeile și fiicele sabinilor. Iar femeile și fiicele sabinilor erau, trebuie să știi, niște existențe solare, purtau amfora asta frumos, balerin, cu grație multă, așezată pe umărul stîng și sprijinită cu mîna din dreptul inimii. Sabinii, strămoșii noștri din munții Sabinilor, erau olari și au pus grația femeilor și fiicelor lor în ulciorul acesta ovoidal, numit amforă, vas cunoscut de peste 2 000 de ani. Am decis, vei pleca cu mine chiar azi undeva, pe un tărîm nesperat de frumos, într-o cetate cu miracole, unde vei cunoaște aievea amfora ta, amfora sabină. Ne vom travesti în fotografi ambulanți și aventura noastră va fi nemaipomenită.

Sabina îl crede pe cuvînt pe Dim Epsilon; de bucurie cei doi se dau de-a dura pe plaja internațională, după care, tot de bucurie, își afundă trupurile, ca țestoasele, în nisipul fierbinte. Cînd se ridică de acolo, în urma celor doi rămîn întipărite contururile a două amfore de tip sabin. Una mare-mare și alta mică-mică.

(va urma)

AGENDA MINITEHNICUS

JURIUL CONCURSULUI COMUNICĂ:

CĂTRE
TOȚI CONCURENȚII CARE AU TRIMIS BREVETE LA CONCURS

Dragi prieteni,

Vă rugăm pe toți cei care ați trimis brevetele la redacție să anunțați acest lucru și Consiliilor județene sau municipale ale organizației pionierilor, dacă nu ați făcut-o pînă acum. Pentru aceasta este suficient să trimiteți la Consiliul județean sau municipal o scrisoare care să cuprindă numele vostru, adresa exactă și obiectul pe care îl construiți individual sau în colectiv. În felul acesta, veți putea fi ajutați cu îndrumări, cu materiale precum și în ceea ce privește expedierea construcțiilor voastre la redacție.

CĂTRE
CONSILIILE JUDEȚENE ȘI MUNICIPALE ALE ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Dragi tovarăși,

Dat fiind numărul cu totul neobișnuit de mare de brevete care au sosit la redacție din marea majoritate a județelor țării, ne vedem puși în imposibilitatea de a vă trimite în timp util tabelele cu cei înscriși la concurs, așa cum am făgăduit în adresa pe care v-am trimis-o. În schimb, după cum ați constatat din rîndurile de mai sus, am îndemnat pe copii să se anunțe singuri.

Nădăjduim că le veți da tot ajutorul.

JURIUL

MINITEHNICUS LA SATE

În comuna Tîrnava din județul Sibiu a luat naștere un puternic grup Minitehnicus-Cutezătorii alcătuit din 17 membri. Minitehnicienii din Tîrnava s-au înscris la concurs cu lucrări deosebit de interesante dintre care cităm: automobil captiv cu motor electric, generator acustic pentru învățarea alfabetului Morse precum și o întreagă flotilă de rachete de toate tipurile.

Le urăm mult succes!

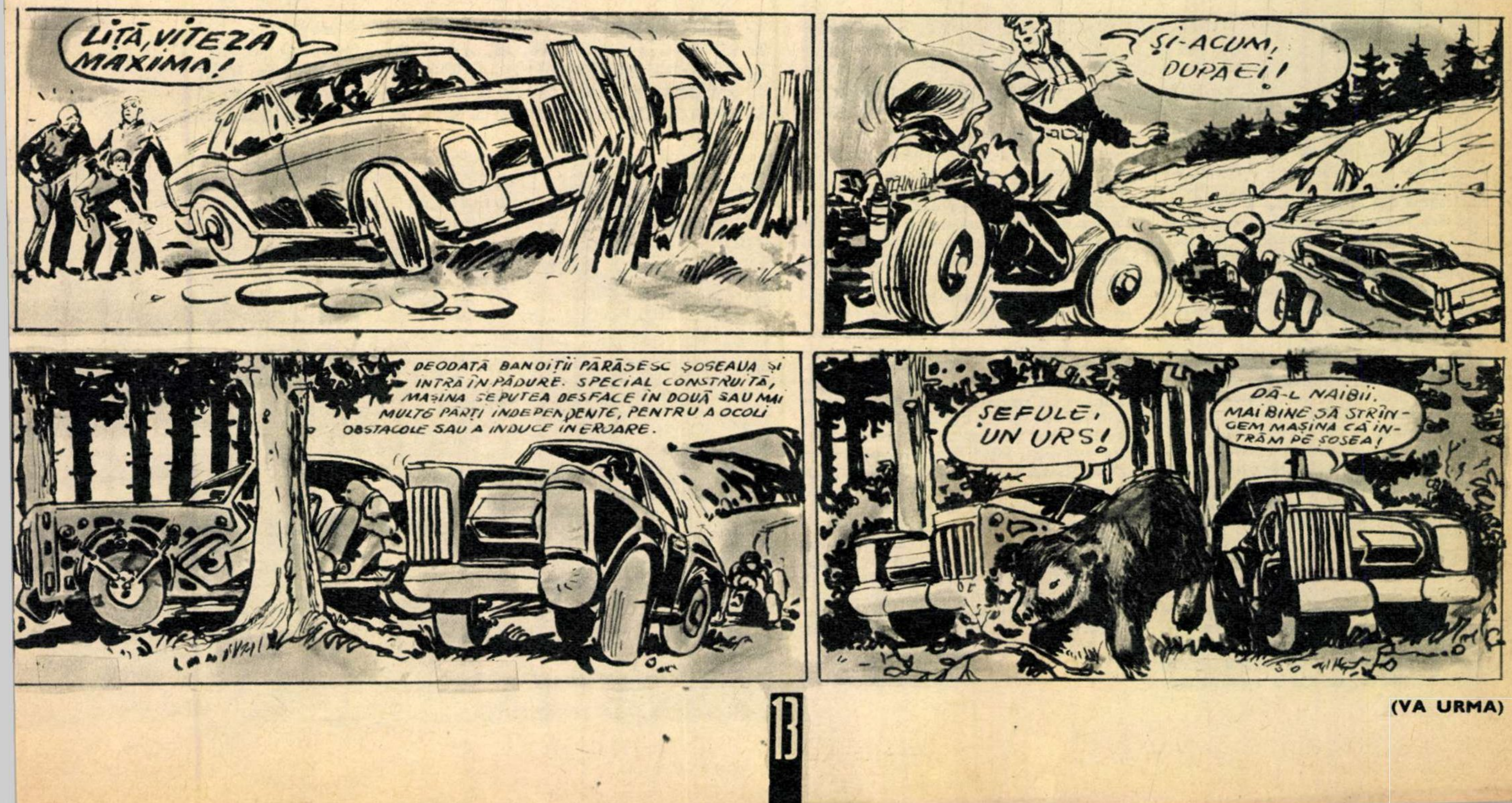
LIȚĂ, VITEZĂ MAXIMĂ!
ȘI-ACUM, DUPĂ EI!
DEODATĂ BANDIȚII PĂRĂSESC ȘOSEAUA ȘI INTRĂ ÎN PĂDURE. SPECIAL CONSTRUITĂ, MAȘINA SE PUTEA DESFACE ÎN DOUĂ SAU MAI MULTE PĂRȚI INDEPENDENTE, PENTRU A OCOLI OBSTACOLE SAU A INDUCE ÎN EROARE.
ȘEFULE, UN URS!
DĂ-L NAIBII. MAI BINE SĂ STRÎNGEM MAȘINA CA ÎNTRĂM PE ȘOSEA!

(VA URMA)

GALERIILE DE ARTĂ „CUTEZĂTORII"

Consiliul județean al pionierilor din municipiul Brăila a organizat în luna decembrie un concurs de desen care a antrenat cele 11 județe care se mărginesc cu Dunărea. Pe firul apei s-au înșirat 40 de școlari din clasele V—VIII. Concursul s-a numit«Nuferii Dunării». Din bogata recoltă am cules un mic buchet pentru această pagină. Premiile s-au împărțit la Brăila, după alegerea unui juriu atent, compus din profesori de desen. «Galeriile Cutezătorii» oferă elevului ***Mihai Dumitru din clasa a VI-a, Hîrșova, pentru peisajele sale atît de expresive,*** *dintre care «Dimineața pe Dunăre» e reprodus aici, o mențiune specială din partea revistei: o trusă de pictură.*

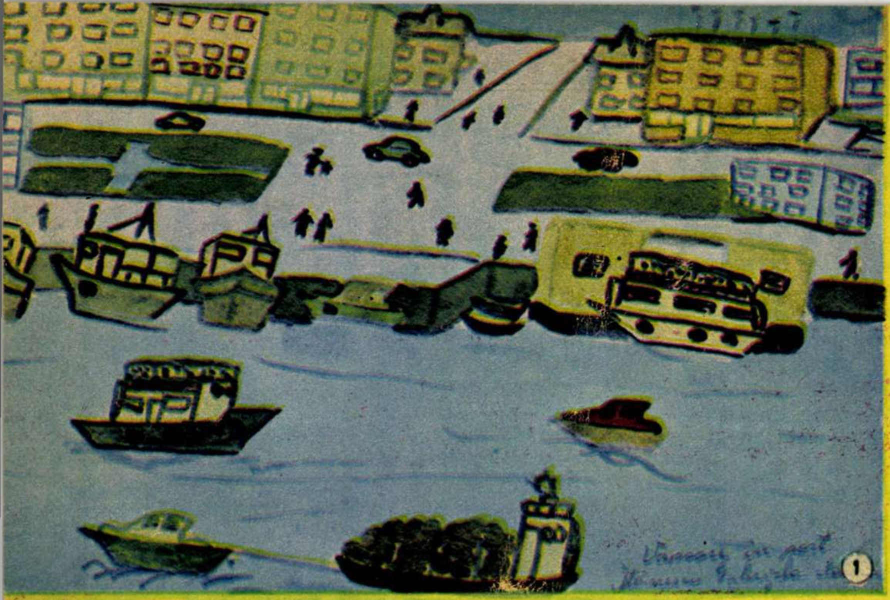

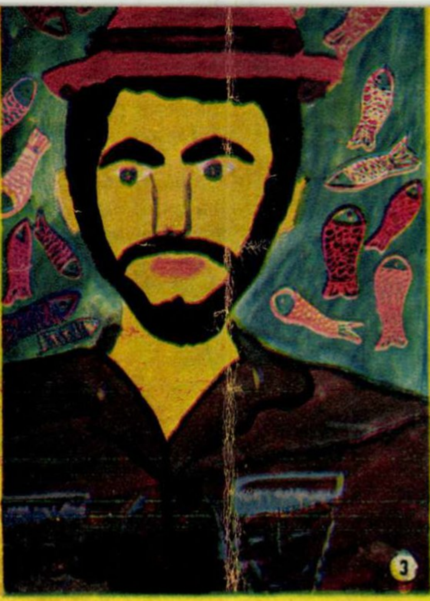

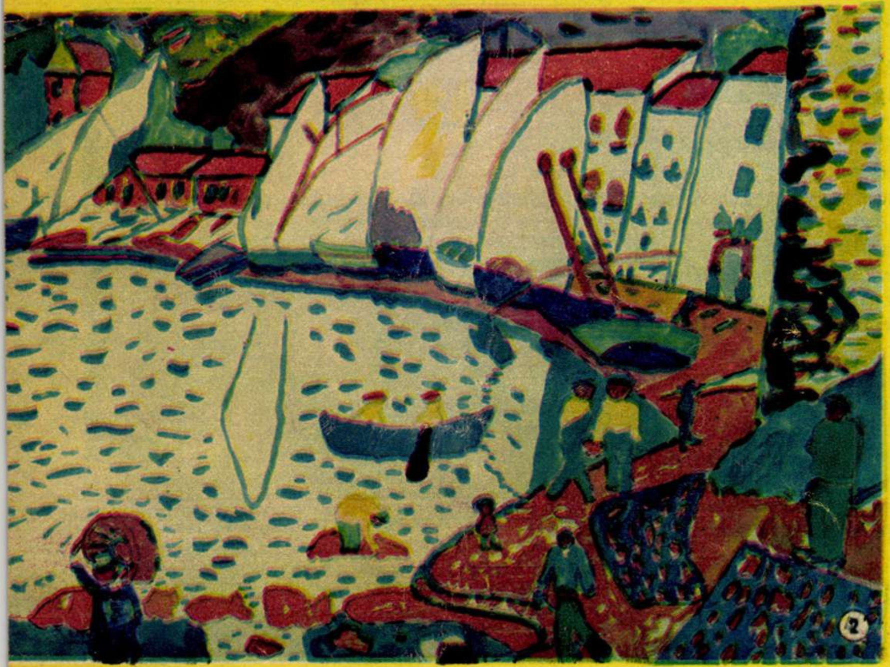

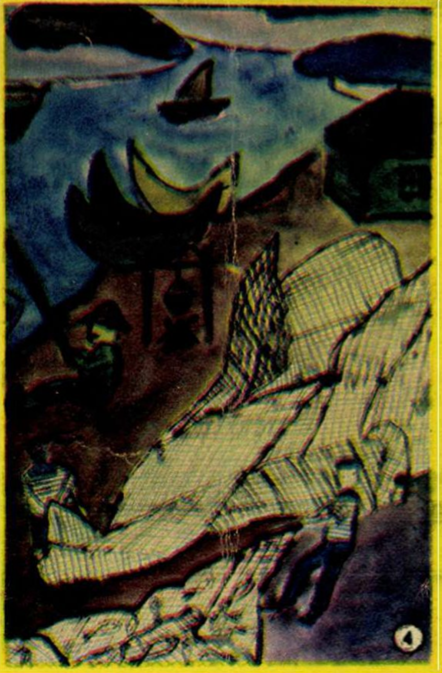

1. **MĂNESCU GABRIELA**, cl. a V-a, Tulcea.
2. **LIVESCU LUCIAN**, cl. a V-a A, Școala generală 18, Brăila.
3. **ȘTEFAN MARIAN**, cl. a VI-a C, Bolintin din Vale, Ilfov.
4. **NEGRU STANCU**, cl. a VIII-a, Stoicănești, jud. Olt.
5. **MIHAI DUMITRU**, cl. a VI-a C, Hîrșova, jud. Constanța.

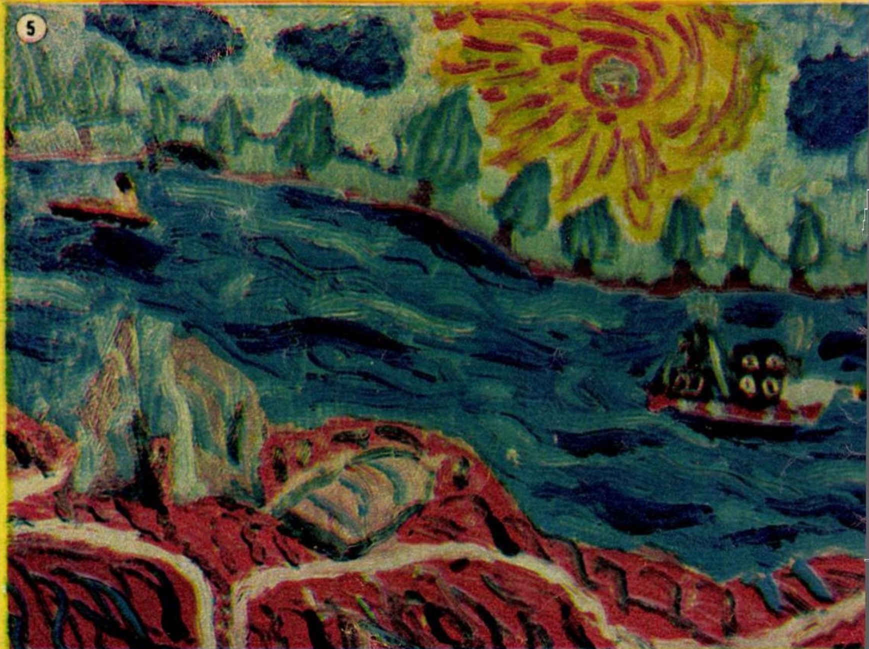

OGLINZILE COLORATE

Cel mai frumos moment al concursului n-a fost nici acela în care ați predat lucrările, nici cînd ați așteptat cu emoție cuvîntul juriului, nici cînd ați primit cîte o șocolată unanim și obligatoriu, nici mai tîrziu cînd s-au împărțit premiile. Cel mai frumos moment a durat patru ore și a fost acela cînd 40 de copii, aceiași care prezentaseră juriului cîte 4 lucrări au fost împărțiți în 4 grupe (cifra 4 a fost parcă o cheie pitagoriană a acestui eveniment) și s-au cufundat în liniștea sălilor, ca să-și dovedească pe loc iscusința.

A fost momentul în care copilăria și arta s-au contopit, într-o călătorie interioară. Erau împreună, cetățeni solidari ai imperiului copilărie, și erau singuri, adîncit fiecare în gîndul său. Ați simțit, copii, cît se deosebea această competiție de un marathon, de o cursă ciclistă sau de o teză la matematică? Aici nimeni nu se uita la vecin, fiecare simțea că rezultatul exact nu-i scris în nici o carte și că succesul său nu-i favorizat de slăbiciunea celuilalt, ci vine de undeva din el, cum vine din nori ploaia. Priveați hîrtia temători și curioși așteptînd să vă apară acolo chipul interior, ca-ntr-o oglindă celorlalți ascunsă. Vedeați, pe alb, ceva ce alții nu puteau să vadă. Apoi ați pornit să dați acestui nevăzut un contur, o formă, o culoare și în oglindă s-a fixat chipul vostru, mai «al vostru» decît acela cu urechi, nas și șapcă ce-l purtați pe stradă. Chipul unuia avea culoarea vrăjită a curcubeului repetat ca un refren de toate lucrurile. Chipul altuia avea o geometrie ordonată și cumpănită. Pe chipul celuilalt vedeai trăsături ale neastîmpărului care șerpuiește și încrucișează linii, iar pe alt chip apărea un freamăt de culori sclipind mărunt ca undele mișcătoare. Unul scotea din apele oglinzii de hîrtie o legendă cu un pescar însoțit de umbra peștilor, altul descoperea acolo un soare ca o flacără, soarele lui. Era o liniște de necrezut în acele clase și nimeni nu aștepta nici un clopoțel care să dea semnalul zarvei.

Știți ce a fost acest moment de patru ore, cînd v-ați simțit ciudat de neliniștiți și de calmi totodată? A fost un crîmpei din viața de artist. Pentru unii dintre voi — o anticipație. Pentru alții — o amintire din copilărie. Pentru toți — o victorie.

ANCA ARGHIR

„CLUBUL LOGICIENILOR“ (6)

În continuare tov. prof. universitar **EDMOND NICOLAU**, vă oferă o nouă problemă în cadrul concursului «Clubul logicienilor»: Nu uitați: primele 5 răspunsuri luate în ordinea celor mai bune vor fi premiate. Specificați pe plic: «pentru Clubul logicienilor nr....»

VAPOARELE

— Aurele, tu știi mecanică?

— Desigur, e pasiunea mea. Ai uitat că sînt și minitehnician?

— Ei bine, ascultă atunci următoarea problemă de cinematecă:

În fiecare zi, vapoare traversează Atlanticul și într-un sens și-n altul. O companie de navigație a făcut programul astfel încît zilnic și simultan, un vapor să plece din Europa spre America și altul invers. Durata traversării e de exact șase zile.

— Și tu îmi ceri să-ți spun cîte vapoare va întîlni pe parcursul său un vapor, de la plecarea din Europa și pînă la sosirea sa în America. (E vorba doar de vapoare de-ale companiei de navigație menționată). Iar eu în plus, pot să-ți spun cîte ar întîlni dacă plecările nu ar fi simultane, ci ar fi decalate cu jumătate de oră.

Vă dăm mai jos răspunsul problemei de logică publicat la Clubul logicienilor (4) din 12 decembrie: R. 3, 1, 3. Iată și cîștigătorii acestei serii (4):

1) **Răchișanu Liviu,** cl. a VI-a, București. 2) **Alexandrescu Constantin Codruț,** Bacău. 3) **Ghiveci Dorinel,** com. Cislău, Buzău. 4) **Radu Cornel,** Craiova. 5) **Mălinescu Ion Bogdan,** Bucuresti.

O ZI DE IARNĂ

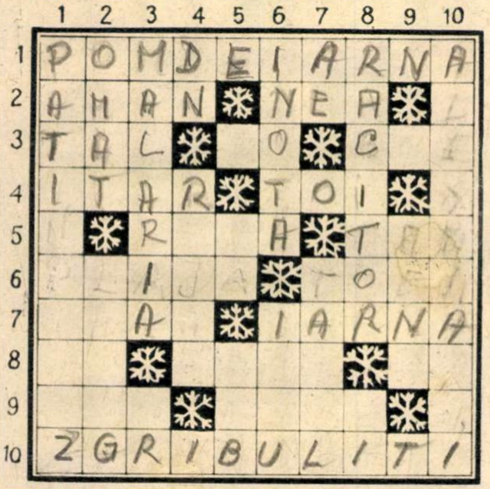

ORIZONTAL: 1) Bradul într-o anumită accepțiune (3 cuvinte); 2) Pictor clasic român autorul pînzei «Peisaj de iarnă cu scene de patinaj»; Zăpadă. 3) Chelner, în limbaj caragelian; Nota unu!; Nume de fotbalist. 4) Pantalon gros țărănesc; În mijlocul iernii! 5) Coliba păstorilor zăpezii, laponii; Taler. 6) Arsă de soare!; Virgulă... germană! (fonetic) 7) Localitate în Japonia; Nume de... sezon! 8) Imitație din zăpadă; Insulă de corali; Ce de...! 9) Din iarnă-n iarnă! Nu cade pe pîrtie. 10) Înghețați de frig. (fig.)

VERTICAL: 1) Practică unul din cele mai grațioase sporturi de iarnă. 2) Zăpadă; Compozitor român, autorul cîntecului «Valsul iernii». 3) Dă «friguri» și-n toiul verii!;... repeta! 4) Dan Niculescu; A da căldură și lumină. 5) Pe lopată; Ispășitor! 6) Verb conjugat și prin nămeți; Te încălzește iarna (pl.). 7) În aer!; Autorul basmului «Meșterii muntelui de gheață». 8) Ține la rece!; Pe plită! 9) Te copleșește cu căldura! 10) Bardul de la Mircești, autorul poeziei «Soare de iarnă».

Dicționar: TAL; TOEI

OCUPAȚII

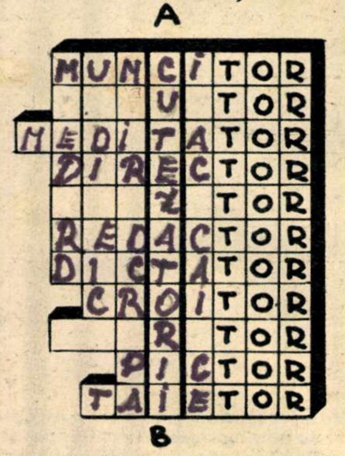

Găsiți denumirile a 11 ocupații, care să se potrivească în rîndurile de mai sus în așa fel încît pe verticala A—B să rezulte titlul unei frumoase reviste pentru piônieri și școlari.

ȘCOLĂREASCĂ

(Criptografie: 4, 6, 2, 7)

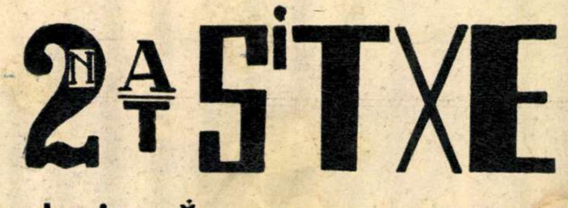

de iarnă

(Criptografie: 2, 4, 1, 4)

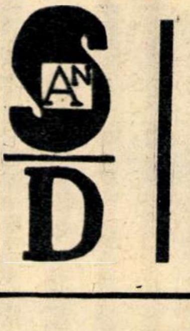

ARBORICULTURA

(Metagramă anagramată:

(xxxxoxx — oxxxxxx)

Aflați ce reprezintă desenul, înlocuiți litera a 5-a prin C (cum arată cheia) și amestecați literele pînă veți obține cuvîntul cerut de titlu.

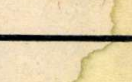

JOCURI

Pentru clipele în care nu vă jucați pe afară vă propunem cîteva jocuri distractive.

* * *

PROBLEMA CELOR CINCI PAHARE

Procurați-vă cinci pahare asemănătoare. În trei dintre ele turnați, pînă la jumătate, apă colorată cu cîteva picături de cerneală. Așezați-le apoi pe o masă, într-un singur rînd, întîi cele două pahare goale, urmate de cele trei pline. Eventual le puteți și numerota de la 1 la 5.

Acum spuneți unui prieten sau mai multor colegi următoarea problemă:

Care este mijlocul prin care putem obține ca în rînd să nu fie două pahare pline și nici două pahare goale alături, fără a avea voie să schimbăm ordinea paharelor în șir?

* * *

NUMAI CU SOȚ!

Așezați 16 monede de cîte 5 bani (sau 16 rondele de carton) în patru rînduri de cîte patru piese, ca în schema următoare:

```
0   0   0   0
0   0   0   0
0   0   0   0
0   0   0   0
```

După aceasta înlăturați șase dintre ele, dar respectînd cerința ca în fiecare rînd, atît orizontal cît și vertical, să rămînă mereu un număr cu soț de monede, deci 2 sau 4. Vă atragem atenția că această problemă are mai multe soluții.

* * *

DIN 10 CIFRE

Pregătiți o bucățică de hîrtie și un creion. Apoi încercați ca în timp de numai 30 de secunde să scrieți cel mai mare număr cu putință folosind cîte o singură dată cifrele, adică 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

* * *

7 TRIUNGHIURI DIN 9 CHIBRITURI

Sînteți perspicace?

Verificați răspunsul pe care vi l-ați dat cu ajutorul următoarei teme.

Pregătiți-vă 9 chibrituri și 9 bile mici de plastilină. Din aceste materiale, încercați, prin îmbinarea chibriturilor la capete, să formați 7 triunghiuri echilaterale. Este obligatorie folosirea tuturor chibriturilor, fără a le rupe sau frînge, dar puteți lua din bilele de plastilină numai atîtea cîte veți socoti că sînt necesare.

Mihai Vodă Viteazul

Scenariu:
VLAICU BÂRNA

17

Ilustrații:
TEODOR BOGOI

Biruindu-l pe Andrei Bathory, Mihai pune stăpînire pe principatul Transilvaniei. Triumfător, intră în Alba Iulia și se instalează în palatul domnesc. Un oștean se înfățișează la curte aducînd într-un sac capul lui Bathory, dar în loc să-l răsplătească pentru fapta lui, Mihai poruncește să fie spînzurat.

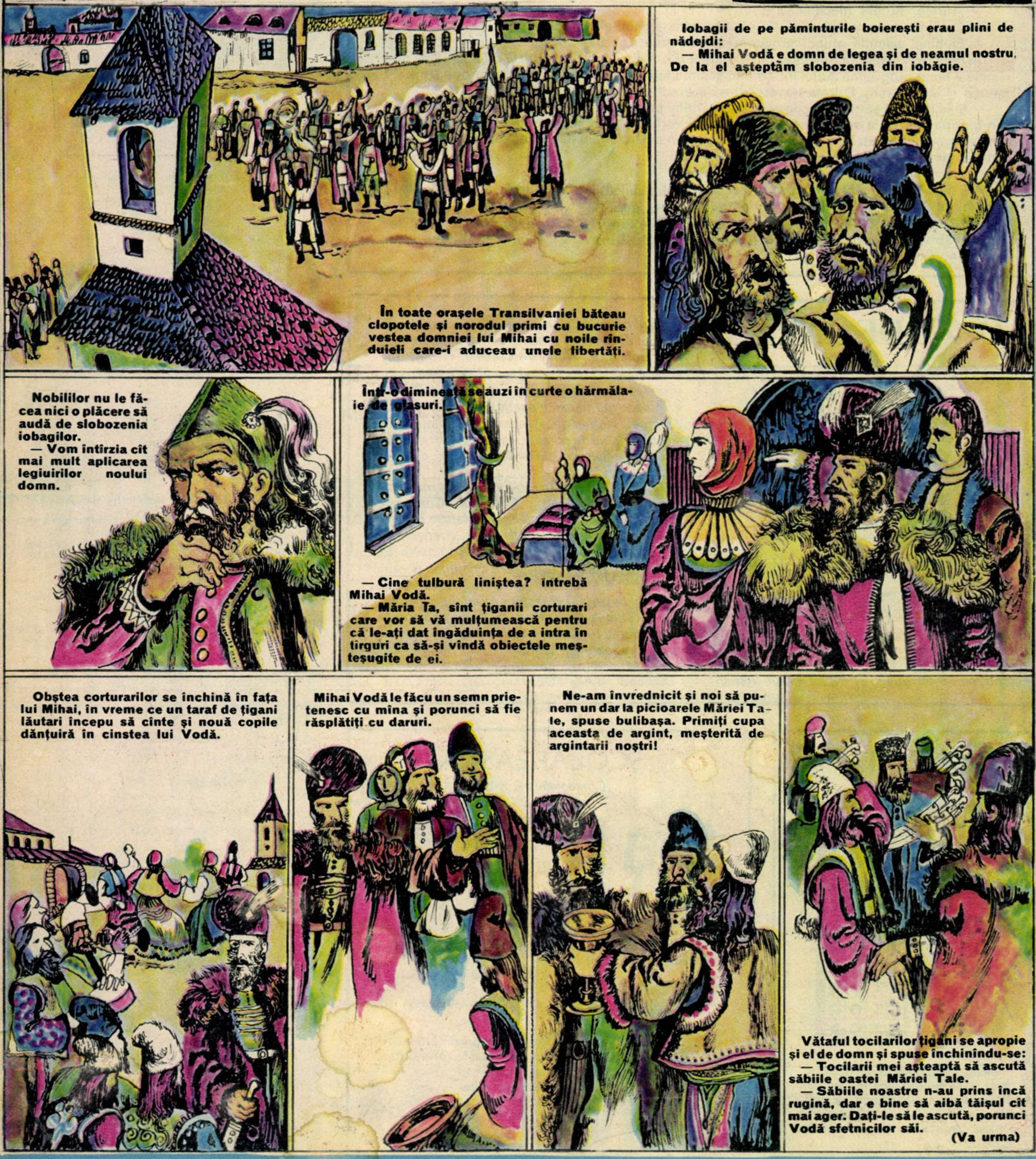

În toate orașele Transilvaniei băteau clopotele și norodul primi cu bucurie vestea domniei lui Mihai cu noile rînduieli care-i aduceau unele libertăți.

Iobagii de pe pămînturile boierești erau plini de nădejdi:

— Mihai Vodă e domn de legea și de neamul nostru. De la el așteptăm slobozenia din iobăgie.

Nobililor nu le făcea nici o plăcere să audă de slobozenia iobagilor.

— Vom întîrzia cît mai mult aplicarea legiuirilor noului domn.

Într-o dimineață se auzi în curte o hărmălaie de glasuri.

— Cine tulbură liniștea? întrebă Mihai Vodă.

— Măria Ta, sînt țiganii corturari care vor să vă mulțumească pentru că le-ați dat îngăduința de a intra în tîrguri ca să-și vîndă obiectele meșteșugite de ei.

Obștea corturarilor se închină în fața lui Mihai, în vreme ce un taraf de țigani lăutari începu să cînte și nouă copile dănțuiră în cinstea lui Vodă.

Mihai Vodă le făcu un semn prietenesc cu mîna și porunci să fie răsplătiți cu daruri.

Ne-am învrednicit și noi să punem un dar la picioarele Măriei Tale, spuse bulibașa. Primiți cupa aceasta de argint, meșterită de argintarii noștri!

Vătaful tocilarilor țigani se apropie și el de domn și spuse închinîndu-se:

— Tocilarii mei așteaptă să ascută săbiile oastei Măriei Tale.

— Săbiile noastre n-au prins încă rugină, dar e bine să aibă tăișul cît mai ager. Dați-le să le ascută, porunci Vodă sfetnicilor săi.

(Va urma)

Cutezătorii 2

Redacția: București, Piața Scînteii nr.1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor de număr: Costache ANTON. Redactor artistic: Anca ARGHIR.

1 LEU

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă.

Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

3

JOI, 16 IANUARIE
1969, ANUL III (69)

[illegible]
Tîrgu-Mureș

PAG. 6—7: «CUTEZĂTORII» ÎN VIZITĂ LA ACAD. ZAHARIA STANCU

Foto: GR. PREPELIȚĂ

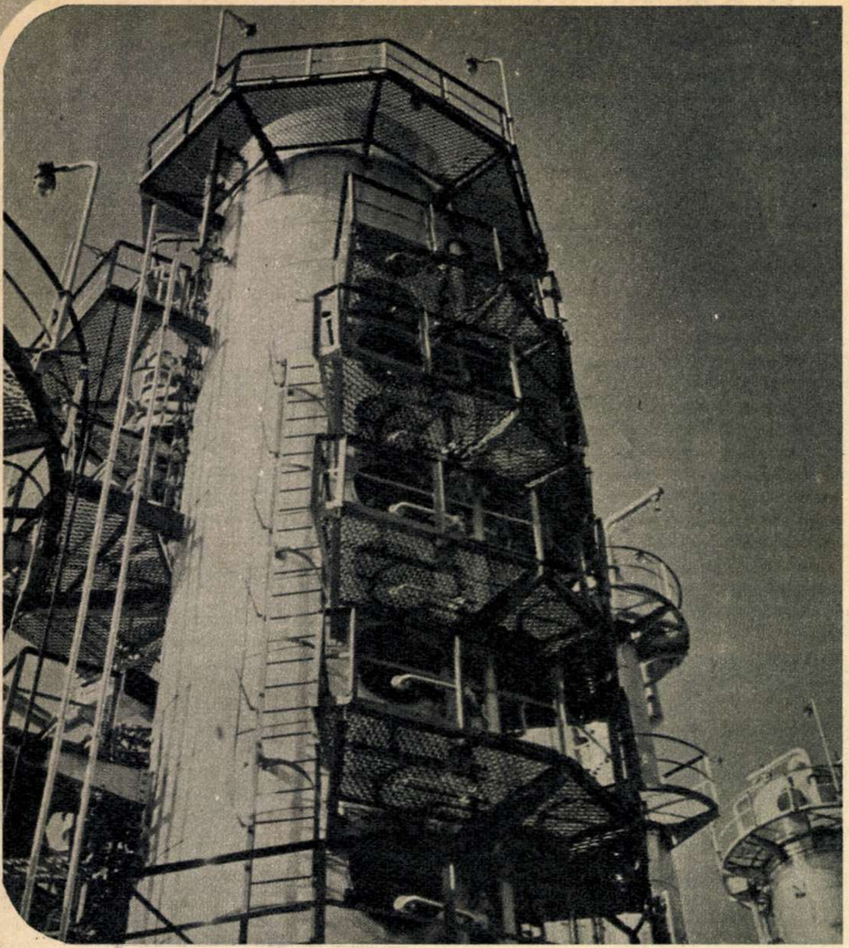

Aspect de la noul combinat petrochimic Piteşti.

AURUL TIMPULUI NOSTRU

Există un aur al timpului nostru, un aur al cărui sunet plin de nobleţe ne-am obişnuit să-l ascultăm în fiecare zi ca pe o nesemuită simfonie a bucuriei. Este aurul muncii pline de abnegaţie a întregului popor care, angajat cu toate forţele sale materiale şi spirituale în opera de construcţie a socialismului, înalţă în fiecare zi pe tot cuprinsul patriei noi edificii ale societăţii noastre socialiste. Radioul, televiziunea, presa ne aduc în fiecare zi noi veşti despre izbînzile oamenilor muncii din oraşele şi satele patriei în această măreaţă operă. În fabricile şi uzinele Capitalei, la noile complexe industriale din Piteşti, la Uzina de aluminiu din Slatina, la Combinatul chimic de la Craiova, pe şantierul marii termocentrale de la Deva sau pe cel al hidrocentralei de la Porţile de Fier, la Uzina de alumină de la Oradea sau la combinatele industriale din nordul Moldovei sunetul bărbătesc al muncii răsună cu aceeaşi putere, cu aceeaşi nobilă pasiune.

Anul 1969 este un an hotărîtor în îndeplinirea sarcinilor prevăzute în planul cincinal. Este anul în care se împlineşte un sfert de veac de la eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist şi tot poporul nostru îşi sporeşte eforturile pentru noi şi noi împliniri pe drumul dezvoltării şi înfloririi multilaterale a României socialiste.

Iar dacă în acest efort înălţător părinţii şi fraţii noştri mai mari sînt mereu în primele rînduri, noi, cei ale căror fabrici, uzine şi şantiere sînt deocamdată cărţile, vrem să fim mereu alături de ei. Pe scurt, aceasta înseamnă a învăţa tot mai bine, cu tot mai multă pasiune, în aşa fel încît atunci cînd vom termina anii de şcoală şi ne vor primi printre ei, să fim cu toţii demni de încrederea pe care ne-o vor acorda.

Cronicar

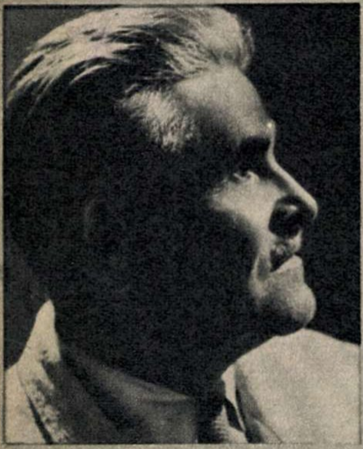

OMAGIU CÎNTULUI ROMÂNESC

Este o aleasă mîndrie pentru fiecare dintre noi, o nespusă bucurie că, la cutezătoarea vîrstă a elanurilor noastre, sîntem contemporani unor reprezentanţi de seamă ai artelor şi ştiinţelor, ai culturii noastre naţionale.

Din constelaţia de aur a unor asemenea glorii am ales pentru voi alăturatul chip, pe care mulţi l-aţi recunoscut de bună seamă. Nins de lumina a opt decenii, maestrul Ioan D. Chirescu, strălucit reprezentant al cîntului românesc, a onorat nu o dată concertele corale, manualele de muzică, emisiunile radio şi chiar paginile revistelor pentru copii cu partiturile unor coruri ce se bucură de o binemeritată popularitate.

Continuator al tradiţiei corului clasic românesc (Kiriac, Cucu, Vidu, Dima), octogenarul maestru, conducător al corului Carmen, profesor la Conservator, distins cu titlul de Artist al Poporului şi laureat al Premiului de Stat, a îmbogăţit comorile artistice româneşti prin piese de-o caldă cantabilitate, profund emoţionante, cum sînt Mama *(1918),* Doruleţ-doruleţule, *sau* Republică, măreaţă vatră *(1959) şi multe, multe altele. Nu întîmplător, între aceste alese valori, una dintre cele mai frumoase piese vă este dedicată vouă:* Cutezători pornim în viaţă *(1967).*

Recent, ca un omagiu al vostru, o dată cu urări fierbinţi de sănătate, de ani mulţi şi rodnici, redacţia a trimis iubitului maestru al cîntului românesc, la cea de a 80-a aniversare a zilei sale de naştere, simbolul dragostei noastre fierbinţi — primele flori ale lui ianuarie.

Cel mai frumos dar, cel mai ales omagiu, al fiecăruia dintre noi, nu poate fi altul decît să descifrăm, să ne însuşim şi să cîntăm tulburătoarele melodii, tulburătoarele cînturi ale acestui desăvîrşit artist din zodia Mioriţei şi-a doinei, ale acestui mare prieten al cutezătorilor.

Iar luminoaselor sale decenii, de muncă pasionată, de probitate şi dăruire artistică, să le răspundem cu fapte la fel de frumoase, la fel de folositoare propăşirii minunatului nostru popor.

Mihai Negulescu

Elevii Şcolii generale din comuna Lungani, jud. Iaşi au prezentat un spectacol care s-a bucurat de mare succes. În imagine, echipa de dansatori, executînd o suită de dansuri moldoveneşti.

130 de pionieri din judeţele Arad, Timiş, Caraş-Severin, Hunedoara şi Bihor s-au întîlnit la tabăra sportivă de la Moneasa în cadrul concursului de schi, patinaj artistic şi orientare turistică, organizat de Consiliul judeţean al organizaţiei pionierilor din Arad. Cîştigătorilor celor 5 manşe ale întrecerilor de schi de pe pista de la Moneasa precum şi pionierilor a căror evoluţie în cadrul concursului de patinaj artistic a fost apreciată în mod deosebit li s-au acordat valoroase premii.

CUPA Cutezătorii LA PATINAJ VITEZĂ

79 de participanţi din 7 judeţe — cei mai buni patinatori de viteză din ţară, din rîndurile pionierilor şi elevilor între 8 şi 17 ani; 6 noi recorduri republicane realizate pe pista de viteză a patinoarului din Miercurea Ciuc; un băiat — triplu recordmen republican la 12 ani; frumoasa cupă de cristal şi fericiţii ei cîştigători; diverse premii oferite de revista «Cutezătorii».

Iată numai cîteva dintre aspectele interesante pe care le-a oferit desfăşurarea, în zilele de 7 şi 8 ianuarie, a Concursului republican al speranţelor la patinaj viteză dotat cu cupa transmisibilă «Cutezătorii». Relatarea lor detaliată, numeroase alte amănunte, precum şi clasamentul general le veţi afla dintr-un reportaj care va apărea curînd în revista noastră.

Legămînt pionieresc

Aici, unde luceferi mari rodesc,
Și stă la loc de cinste omenia,
În legendar — pămîntul strămoșesc,
În țara mea de soare — România;
Aici, unde răsună a belșug
Întinse lanuri, unduindu-și cîntul,
În murmurul izvorului prelung,
Cînd ne-nfășoară-n stele, seara, vîntul;
Aici, unde strămoșii au visat,
Unde părinții-au pus zidiri de piatră,
Prin aerul cu brad înmiresmat,
Și unde urcă vatră peste vatră;
Aici, eu vrednic fiu doresc să fiu
Poporului, ce-n zboru-i spre lumină,
Pe Mureș, pe Siret, pe Olt, pe Jiu,
Din țara-ntreagă a făcut grădină.

PETRE GHELMEZ

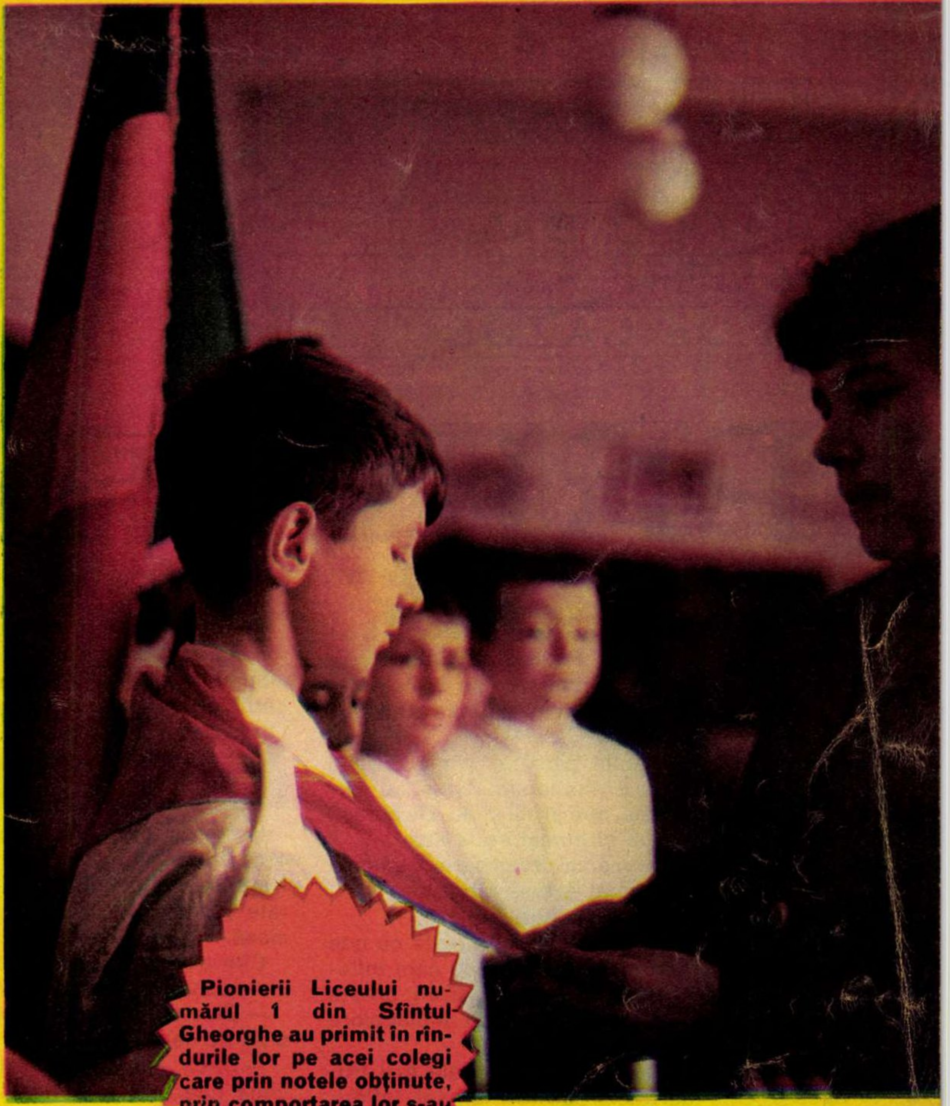

Pionierii Liceului numărul 1 din Sfîntul-Gheorghe au primit în rîndurile lor pe acei colegi care prin notele obținute, prin comportarea lor s-au dovedit a fi demni de cravata roșie.

Foto: CUCU GH.

RADAR Cutezătorii

● 35 de elevi — 35 de purtători ai cravatei roșii, toți în clasa a VI-a la Școala generală nr. 11 Buzău. Hotărîrea lor — nici un elev cu medii slabe. Anul trecut au izbutit, iar anul acesta, cel puțin pînă în prezent, la fel: printre cei 35 nu se află nici un corigent. Bravo, prieteni!

● Zăpada a căzut din abundență și în orașul Roman. Drumurile au fost troienite. S-au luat măsuri imediate în vederea restabilirii circulației. Pe străzi, buldozere, mașini puternice au fost în plină acțiune. Alături de sutele de tineri, și pionierii au ajutat la dezăpezire.

● Trei elevi — Gălățeanu Dorinel, Bibică Silvian și Rahel Ștefan — se jucau undeva, în apropierea pieții orașului Brăila. Deodată, unul dintre ei a observat că una din magaziile pieții a fost învăluită în fum. Văzînd pericolul, au acționat rapid și cu curaj. Au anunțat în grabă pe locatarii caselor din apropiere. Cu căldările în mînă au început lupta împotriva focului. Între timp au sosit pompierii. Cu ajutorul celor trei curajoși incendiul a fost localizat înainte de a lua proporții, apoi stins.

POȚI FI MARE CÎND EȘTI... MIC?

DA!

SPUN Cutezătorii

Priviți fotografia alăturată! Doi bărbați și un copil, în jurul unei mese cu bani. Să știți că nu e vorba de plata unui cîștig la Loto. Nici de acordarea unui premiu. Atunci, ce se întîmplă?

Pentru a ne lămuri, să derulăm filmul pînă la prima secvență, sub care stă scris un nume: MARIAN MIHAI, elev în clasa a III-a a Școlii generale nr. 1 din Slobozia, județul Ialomița. Ca orice voinic, la vîrsta de 9 ani, el visa adesea la fapte mari, care să-l impună colegilor de școală și — de ce nu? — chiar oamenilor maturi. Dar vorba ceea: «N-aduce anul ce-aduce ceasul»...

...Mergea grăbit cînd, deodată, se pomeni în fața unui pachet mototolit. Era să-l calce. Din curiozitate se opri. Privi pachetul. Îl ridică, îl desfăcu cu grijă, și, surpriză... bani! Pachetul era plin de bancnote de diferite valori. Băiatul rămase uluit, prin cap îi treceau tot felul de gînduri...

Dar banii, mulțimea asta de bani, nu era a lui. Pe loc, luă o hotărîre: se va duce și-i va preda. Cu siguranță, cineva îi caută cu disperare.

...La miliție, cînd se făcu numărătoarea Marian rămase uimit auzind că a purtat asupra sa nici mai mult nici mai puțin de 33 000 de lei. Se cunoștea și păgubașul, în persoana lui Jipa Emil, de la Întreprinderea agricolă de stat din localitate, care, disperat, anunțase pierderea banilor întreprinderii. Fapta copilului a făcut repede ocolul orașului.

GH. BOGDAN

N.R. Pentru frumoasa lui comportare, redacția revistei «Cutezătorii» îi trimite în dar un aparat de radio cu tranzistori.

O SCRISOARE,
O INVITAȚIE,
CÎTEVA SURPRIZE ȘI...
IATĂ-NE
DINTR-O DATĂ
OASPEȚII A
200 DE GAZDE!

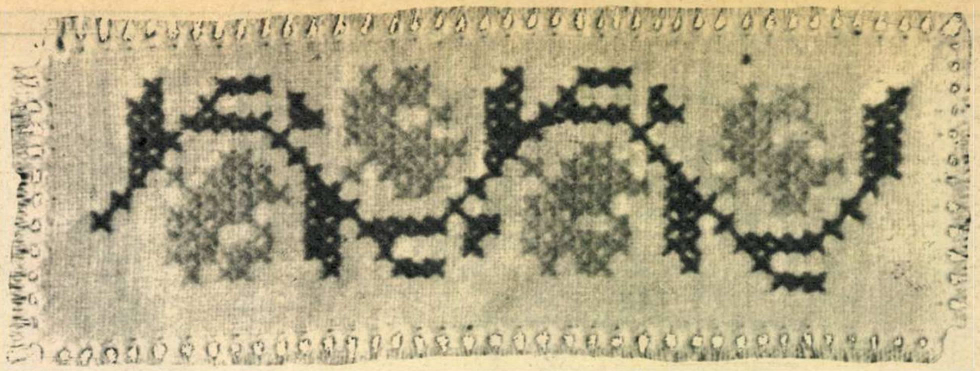

PRINTRE CUTEZ

Primăvara are douăzeci de ani? Nu știu. N-aș putea să spun precis. Poate da, poate nu. Și totuși, după ce le-am cunoscut pe Bunea Mariana, Dobrescu Ioana și Vasile Elena cred că... da.

Într-o zi, mai multe pioniere din clasele a III-a și a IV-a s-au strîns la sfat. Ce și-au vorbit, ce-au pus la cale, numai ele știau. De atunci, se întîlnesc adesea și numai ce le auzi:

— Știți, mi-a dat mama ceva foarte frumos...

— Eu am fost tocmai la tușa Maria...

— Eu am găsit ceva în lada bunicii...

Apoi, care mai de care se mîndrește cu cîte o «cusătură». Bucățele de pînză pe care înfloresc trandafiri, se rînduiesc în șiruri drepte brăduleți, ori se prind în lanțuri multicolore cerculețe, triunghiuri, cruciulițe.

Școlărițele încearcă să adune cele mai frumoase, cele mai vechi cusături din sat, înflorituri și modele care au înveselit ochii bunicilor lor la horele din tinerețe. Încearcă să întregească vechiul costum popular local. Și să nu credeți că este o treabă ușoară.

La răspîntie de drumuri, aproape de orașe, portul din comuna lor a suferit multe influențe. Totuși, căutările lor, discuțiile cu bătrînii satului, n-au rămas fără rezultate. Azi, au aproape tot ce le trebuie pentru a putea îmbrăca două păpuși în vechiul costum popular.

Peste puțin timp, cusături, din cele mai frumoase, se vor așeza într-un album. Păpușile, albumul, desene, poezii vor fi daruri aduse la sărbătorirea celor douăzeci de primăveri ale Organizației de pionieri.

PASIUNI

«Veniți la șezătoare! Vă invităm la după-amiaza organizată de membrii cercului literar. Recită Nica Georgeta. Cîntă Ion Maria...» Afișe colorate repetau anunțul pe culuarul școlii și în clasă.

Cîteva eleve s-au oprit în ușa clasei a VII-a.

— Ioana, vii după-amiază?

— Bineînțeles, dacă vine Georgeta și Mitușa, o să fie ceva frumos...

— Dacă ajungi mai repede, să-mi ții loc, lîngă tine...

De undeva, s-a auzit sunetul clopoțelului. Dialogul fetelor s-a încheiat. Începeau orele. Păcat, aș fi vrut să le întreb cîte ceva despre Georgeta și Mitușa. Cine erau, și mai ales de ce aveau atîta siguranță că acolo unde sînt ele trebuie să fie și succesul? Răspunsul aveam să-l aflu abia după cîteva ceasuri, la șezătoare.

După ce Dumitru Ioana a vorbit despre poezia lui George Coșbuc, am văzut-o pe Nica Georgeta din clasa a VIII-a. Cu o voce de-o limpezime deosebită a reușit să aducă, recitînd versuri de iarnă ale poetului, toată frumusețea anotimpului alb, bucuria și voioșia din jocurile copiilor. Aplauzele nu mai conteneau.

— E artista noastră, șoptește cineva. A primit 10 la Festivalul artistic al pionierilor și școlarilor!

Liniște, s-a făcut numai cînd, în față, a apărut Ion Maria, Mitușa, cum îi spun colegii.

Azi am să-ncrestez în grindă —
Jos din cui acum, oglindă!

Glasul sigur și calm cuprindea sala și ascultînd-o parcă o și vedeai pe mîndra din poezia «La oglindă».

— Aș vrea să devin cîntăreață de muzică populară, ne-a spus ea. Știu o mulțime de cîntece despre satul nostru, despre rîul Argeș, care curge prin apropiere. Știu și multe cîntece vechi pe care le-am auzit de la cei mai vîrstnici. Uneori mai fac și versuri, înfrumusețez cîntecele auzite și apoi le cînt, la școală, acasă, și seara în șezători. Îmi place să cînt...

Printre gazdele noastre, cum e firesc, erau și băieți. Nu contestau frumusețea preocupărilor colegelor lor, dar au ținut să ne convingă, la fața locului, că și ei au pasiuni. Drept care am consemnat...

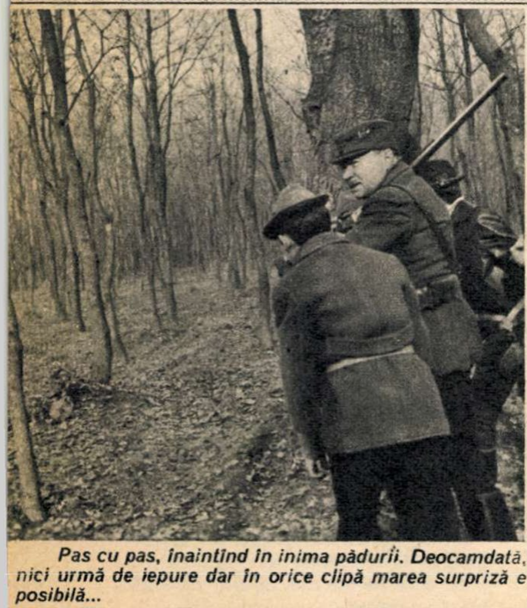

Pas cu pas, înaintînd în inima pădurii. Deocamdată, nici urmă de iepure dar în orice clipă marea surpriză e posibilă...

Priviți acolo... în frunziș. Vom fi... neiertători!

Povești vînătorești. Cu mămăliguță caldă! O masă ale cărei delicii le încearcă numai vînătorii cu experiență.

Daruri

Îmi amintesc şi-acum,
Cum adunam în juru-mi elevii mei dîntîi,
Erau copii mai mici ca mine şi-i învăţam să scrie.
Elevă în a treia, ei mici, în clasa-ntîi...
Nu bănuiam atunci ce are să mai fie...
Purtam nestinsă-n mine scînteia unui vis.
Şi anii nu mi-au stins-o. Mereu mai arzătoare,
Îmi lumina viaţa şi drumul mi-a deschis.
Din fiecare carte acum împart o floare,
Acesta este drumul pe care am pornit
Şi îl străbat acum în anii mei frumoşi, de primăvară.

Acum, de-adevărat, sînt profesoară,
Şi-mi amintesc fierbinte de profesorii mei
Dăruitori de sfaturi, lumini şi bucurii,
Şi-aş vrea să fiu şi eu ca ei.

Deschizător de drumuri în visuri de copii.

LUIZA POPESCU
profesoară, com. Slobozia Conachi — Galaţi

ĂTORII SATULUI

O POVESTE VÎNĂTOREASCĂ... ÎN SFÎRŞIT ADEVĂRATĂ!

Ceaţa albă a dimineţii încă nu se ridicase, cînd pe uliţa mare a satului a apărut un grup de vînători. I-am recunoscut după pălăriile verzui, cu şnur de mătase şi cu borurile ridicate, dar mai ales după puşca fioroasă pe care o purta conducătorul grupului. Erau şase cu toţii, aveau doar o singură puşcă, dar se vedea dintr-o dată că sînt puşi pe fapte mari în ziua aceea. «Va fi prăpăd în pădurile din apropiere» mi-am zis, văzînd atîta hotărîre.

— Aţi lăsat vorbă acasă să fie focul pregătit cînd ne vom întoarce cu vînatul? Uite colo, ceaţa aleargă pe vale! Sînt semne bune. Va trebui ca unul dintre noi să vină în sat, să facă rost de o şaretă pentru iepuri mai ales. Raţele, gîştele le vom căra noi...

Şi s-au pierdut aşa pe cărare, spre Lunca Argeşului.

Pădurea i-a primit severă şi rece, presimţind parcă şi ea prăpădul care se apropia. Printre copacii drepţi şi subţiri — nici un foşnet, nici o mişcare. Frigul încremenise totul, dar vînătorii noştri înaintau cu grijă, pas cu pas, în inima pădurii.

Nu trecuseră decît vreo două ceasuri de cînd mergeau aşa, ca la atacul cel mare, cînd unul dintre ei rupse tăcerea.

— De cînd tot mergem şi... nimic...

— Stt... iepurele... nu vă mişcaţi! Priviţi acolo... sub frunzişul uscat...

— Formidabil! E cît un viţel! Ochiţi!

— Stai măi, ho! Ce crezi tu, acum nu-i voie să tragi. Numai după ce-l stîrneşti. Vînătoarea are dichisul ei. Ia, hai, toţi odată: auuuu... auuuu...

Pădurea răsună de glasurile lor. Iepurele... ţuşti. Puşca... pac. Dar...

— Na, că ne-a scăpat! Dar nu-i nimic! Acesta a fost doar începutul. Dacă nimereşti primul iepure pe urmă nu mai ai noroc toată ziua... De-abia de-acum începe vînătoarea...

— Numai că eu am cam îngheţat, scînci atunci cel mai mic dintre vînători.

— Şi eu...

— Şi eu.

Şi iată-i pe vînătorii noştri în jurul focului, încălzindu-se mai mult la auzul unor extraordinare întîmplări vînătoreşti decît la flăcările ce pîlpîiau vesel în luminişul pădurii.

— Ce-ar fi să facem şi o mămăliguţă, propuse tot cel mai mic la un moment dat. Mi s-a cam făcut foame...

— O idee grozavă! au strigat cu toţii, ceilalţi. Apa e aproape, avem undiţele cu noi. Încercăm la pescuit.... După ce mîncăm bine continuăm vînătoarea. Ca să străbaţi pădurea în lung şi-n lat îţi trebuie forţă, nu?

Undiţele au fost lăsate la apă, nu trecu mult şi unul dintre băieţi dădu un chiot de bucurie.

— Uraa! Primul peşte!

Au mai aşteptat vînătorii noştri şi-a doua victorie, dar, văzînd că întîrzie şi se cam face seară au pregătit din nou un foc mare, au pus peştele la proţap şi uite-aşa, mai cu frig, mai în preajma focului, mai cu mămăliguţă caldă, s-a încheiat o zi grozav de frumoasă la vînat şi pescuit. E drept că de la această vînătoare a lipsit numai vînatul. Vînătorii însă au trăit cele mai mari emoţii, poveştile au avut mai mult haz ca oricînd, decorul natural al pădurii cu sunetele ei specifice de toamnă tîrzie, aerul proaspăt, i-a înviorat şi le-a sporit pofta de mîncare pe mai multe zile.

Şi pentru că povestea aceasta este o poveste adevărată, nu putem încheia pînă nu vă destăinuim şi identitatea eroilor noştri: vînătorul-profesorul Petre Budeanu; ceilalţi «vînători» şi pescari — Drăghici Georgică, Nica Nicolae, Filimon Constantin, Stancu Marian, Preda Marin, Dragnea Paul — pionieri şi şcolari de la Şcoala generală din Gostinari, judeţul Ilfov.

Mai jos vă prezentăm şi varianta fotografică a reportajului!

LIDIA NOVAC

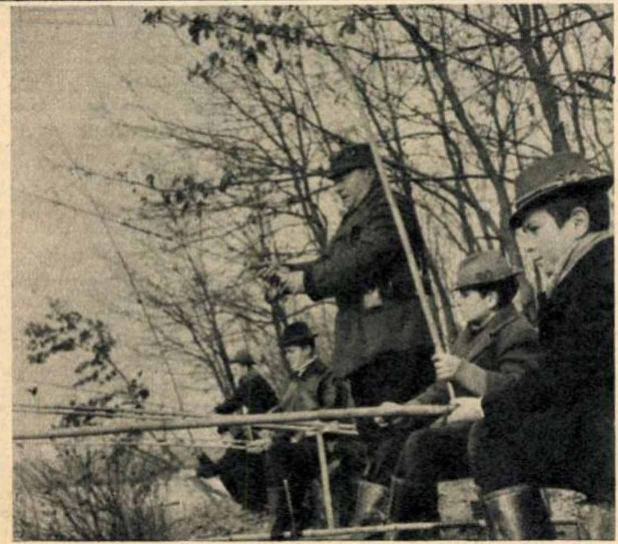

10 undiţe × 2 cîrlige fiecare=20... peşti, la o singură aruncătură! Cel puţin aceasta a fost socoteala de-acasă...

La rîu lucrurile s-au mai schimbat puţin: 10 undiţe × 2 cîrlige fiecare=20 cîrlige, sau mai exact un singur peşte la proţap.

Şi totuşi, pentru că, dintr-o poveste vînătorească nu putea să lipsească tocmai personajul principal, aţi ghicit cine, s-a străduit să facă rost de el... fotoreporterul nostru. Din păcate cu un aparat de fotografiat nu poţi «vîna» decît iepuri... de casă!

Foto: GR. PREPELIŢĂ

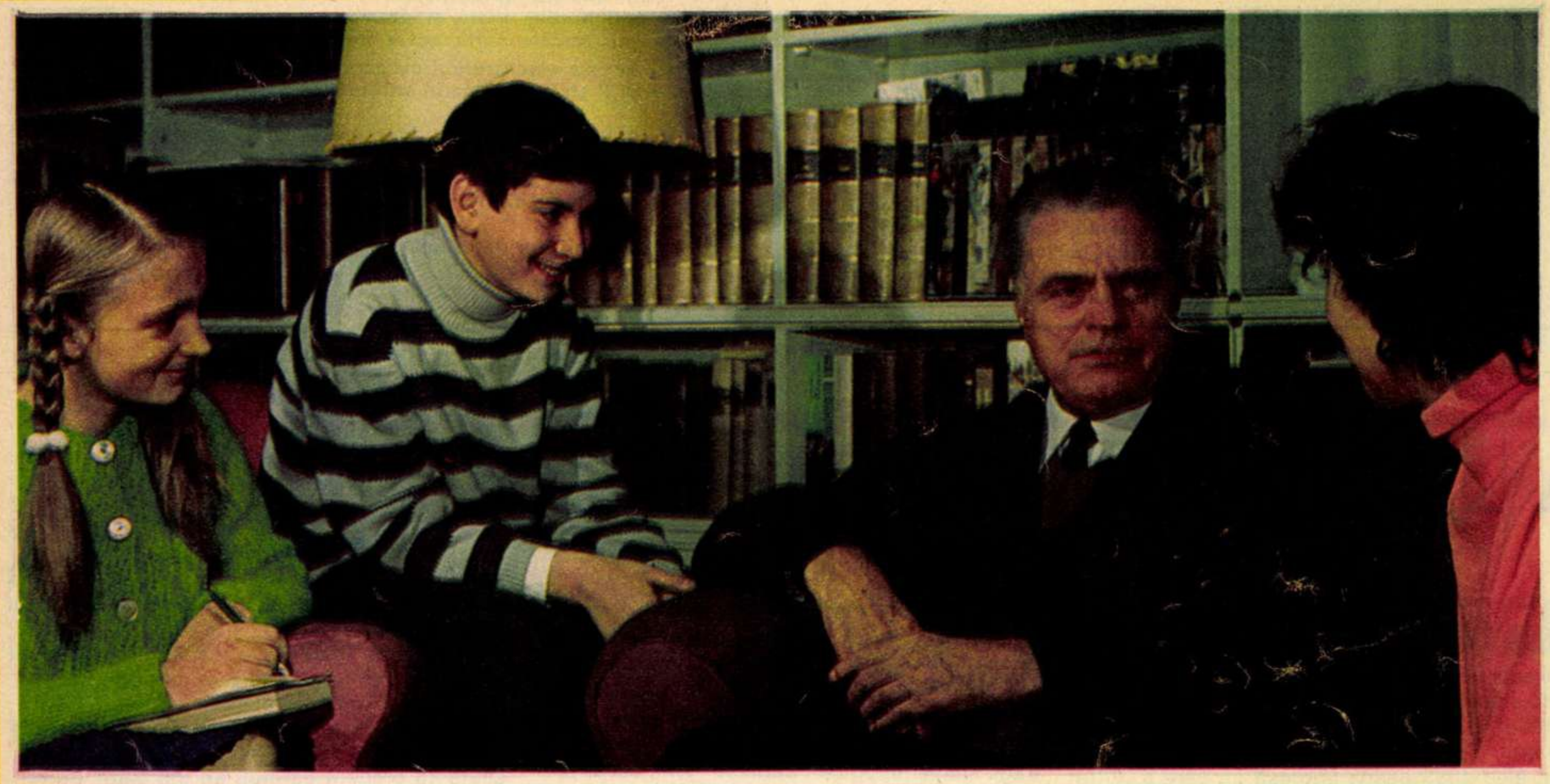

ÎN VIZITĂ LA ACADEMICIANUL ZAHARIA STANCU

Cine este Darie?

Un telefon. De la capătul firului, o voce ne anunța simplu:

— Puteți veni, vă aștept.

Eram bucuroși de veste fiindcă, în sfîrșit, puteam îndeplini o veche dorință a «Cutezătorilor», aceea de a face o vizită scriitorului Zaharia Stancu. Un grup de pionieri de la Școala generală nr. 86 avea să ne întovărășească.

Drumul pînă la locuința domniei sale ni se pare lung. Prima clipă a întîlnirii a trecut greu. Sîntem emoționați. Prezența scriitorului, cabinetul de lucru cu mobilele sobre, totul ne copleșește.

A fost însă suficient ca autorul romanului «Desculț» să surprindă privirile deschise ale pionierilor, pentru ca ochii săi severi să se învăluie în lumini calde. Și atunci, depășind sfiala, prima întrebare a fost rostită.

NITU PUICA: Am citit cărțile dv. și Darie, personajul pe care-l perindați de-a lungul atîtor pagini, îmi este foarte apropiat. Cine este Darie?

ACAD. ZAHARIA STANCU: *Mare parte din personajele despre care vorbesc în cărțile mele sînt venite din lumea în care am trăit, iar întîmplările pe care le-am povestit în «Desculț» sînt în mare parte adevărate. În timpul răscoalelor din 1907, care în Teleorman au fost foarte violente, aveam 5 ani. Impresiile de atunci au fost atît de puternice încît nu m-au părăsit toată viața. Povestind mai tîrziu despre acele zile, am retrăit tot ce am văzut atunci cu ochii mei de copil, mi-am reamintit tot ce auzisem de la părinți, de la frații mai mari, de la oamenii care veneau în casa noastră. Romanul «Desculț» este autobiografic. Cît despre Darie — ați înțeles — este o copie foarte apropiată a autorului.*

COVRIG DORU: Ce întîmplări, din cărțile dv., sînt adevărate? Satul Omida, despre care povestiți adeseori, există?

ACAD. ZAHARIA STANCU: *În tot ce-am scris am povestit întîmplări trăite și am zugrăvit oameni pe care i-am cunoscut. Romanul «Jocul cu moartea» este o istorisire despre evenimente din primul război mondial pe care eu însumi le-am trăit. «Pădurea nebună» este, de asemenea, autobiografic. Iar în una din ultimele mele cărți, «Ce mult te-am iubit», reîntîlnim o parte din personajele din «Desculț». De data aceasta ne aflăm în 1934-35, au trecut ani, toți sînt acum în vîrstă, surorile mele sînt măritate, iar unul din frații mei, despre care am povestit în această scriere, Gheorghe, a murit la 14 februarie, anul trecut. Avea 80 de ani. Singurul roman — din cîte am publicat — bazat pe fapte pe care nu le-am trăit direct este «Șatra».*

Satul Omida, despre care vorbesc în cărțile mele, există, se numește în realitate Salcia și se află la jumătatea drumului dintre Roșiorii de Vede și Turnu Măgurele. Pe vremea copilăriei mele, Roșiorii îmi părea unul din cele mai mari orașe ale lumii. Cînd m-a dus tata pentru prima oară la Roșiori, m-a impresionat mai mult decît, mai tîrziu, Parisul. Străzile pietruite, luminate cu felinare, casele cu acoperiș de tabla, totul îmi părea un miracol.

COADĂ CRISTINA: Există un episod într-una din cărțile dv. pe care nu-l voi uita niciodată: este o scenă cînd copiii flămînzi culeg boabe de grîu căzute din vagoane, între șine. Oare chiar așa să se fi întîmplat?

ACAD. ZAHARIA STANCU: *Da, momentul este descris în «Dulăii» și s-a petrecut aidoma, pe vremea unui an de foamete, așa cum l-am povestit.*

COMISIONER MARIUS: Mergeți vreodată în satul dv., Salcia?

ACAD. ZAHARIA STANCU: *Merg adeseori și încerc cele mai felurite impresii: de bucurie, cînd văd că unele lucruri s-au îndreptat, de nemulțumire, cînd îmi dau seama că altele încă nu s-au rezolvat. Uneori mi se întîmplă să fiu chiar mîhnit, mai ales atunci cînd mă întîlnesc cu oameni pe care îi știam din tinerețe și pe care nu-i mai recunosc. Acum 4 ani, pe cînd eram la Roșiorii de Vede a venit la mine o femeie în vîrstă și plină de uimire că n-o recunosc, îmi spune: «Ai scris doar despre mine, cum se poate să mă fi uitat?» Avea dreptate, scrisesem despre ea în «Pădurea nebună», dar cînd o cunoscusem era o fată de 15 ani, cu obraji strălucitori. Nu recunoscusem, sub chipul acestei bătrîne, copila de acum 43 de ani.*

LASELL CRISTINA: **Scrieți ușor sau mai greu?**

ACAD. ZAHARIA STANCU: *Depinde. «Ce mult te-am iubit», o carte de aproape 300 de pagini, am scris-o în 3 săptămîni, dar trei săptămîni de mare tensiune. Am povestit în acel roman despre moartea mamei și am urmărit să surprind reacțiile copiilor, ale celor din familie, ale prietenilor, ale necunoscuților în fața acestui eveniment tragic. «Șatra» am scris-o în 6 ani, «Desculț» în 2 ani, «Dulăii» în 18 zile, «Jocul cu moartea» în numai 6 zile. Dar țin să precizez că înainte de a scrie o carte mă gîndesc la ea ani de zile, iar uneori o compun în minte pînă la ultimele amănunte.*

COVRIG DORU: **Cărțile dv. s-au tălmăcit în multe limbi...**

ACAD. ZAHARIA STANCU: *Da, numai «Desculț» s-a tradus în peste 40 de limbi. Este o carte foarte cunoscută. Acum se retipărește în Germania și se pregătește apariția ei în S.U.A.*

NITU PUICA: **Noi nu ne descurcăm cu timpul, dv. sînteți președinte al Uniunii Scriitorilor și în calitatea aceasta aveți multe treburi de rezolvat. Cînd scrieți? La ce lucrați în prezent?**

ACAD. ZAHARIA STANCU: *Scriu și după-amiezile. În general însă lucrez în zori, de la orele 4 pînă la 8. După ora 9 sînt întotdeauna la Uniunea Scriitorilor. În prezent scriu o carte pe care o voi intitula «Țărmul sălbatic», a cărei acțiune se petrece în anul 1922 pe locurile unde se află acum Eforie Nord și care odinioară au fost pustiite de război.*

NITU PUICA: **Și poezia?**

ACAD. ZAHARIA STANCU: *Scriu poezie cînd am timp.*

COVRIG DORU: **În proza din «Desculț» există atîta poezie! Dar ce ați face dacă ați fi din nou de vîrsta noastră?**

ACAD. ZAHARIA STANCU: *Nu știu, poate același lucru sau poate cu totul altceva. Greu de spus.*

Minutele trec în goană. Scriitorul ne arată cîteva exemplare din cărțile sale traduse peste hotare și ne atrage atenția asupra unor frumoase ediții din «Desculț» în limbile japoneză și persană. Privim apoi ediții rare din Zolla, Balzac, Jules Renard, dar ne oprim și la jucăriile — o lume de iepurași și ursuleți — pe care le aduce în încăpere micuțul Alexandru, nepotul scriitorului.

Se apropie timpul să ne luăm rămas bun, dar nu înainte ca pionierii să-i dăruiască scriitorului Zaharia Stancu revista școlii, o revistă modestă, în care cele mai tinere condeie își încearcă puterile cu sfiala cuvenită. Scriitorul o răsfoiește cu dragoste și interes, făgăduiește s-o citească și să dea redactorilor ei o colaborare. La rugămintea noastră acad. Zaharia Stancu a oferit «Cutezătorilor» autograful pe care-l vedeți în această pagină.

B. CARAGIALE

Rog revista „Cutezătorii"
să transmită tinerilor
săi cititori cele mai
calde urări de sănătate
și succes din partea
scriitorilor români.
Zaharia Stancu

Răsfoind cărți rare.

POEȚI CONTEMPORANI

ÎNTRUPARE

de ȘT. AUG. DOINAȘ

Din cînd în cînd, ființa cea de brume
a țării-ncremenește-n stîlp de foc:
e ca și cînd însîngerate nume
își concentrează în același loc
și zorile și-amurgul și lucrarea
de jos prin care patria își ia
suind din mii de fețe-nfățișarea
Partidului învăluit de-o stea.
Și toți vedem prin chipul lui adîncul
de dincolo de el: platoul larg,
și marea care fulgeră-n oblîncul
amiezii spintecate de catarg,
și holdele-nviind din oase stinse,
și codrii despletindu-se în vînt,
și murmurul izvoarelor prelinse
ca sunete de flaut din pămînt.
În el — stăm toți. Și-n toate —
necuprinsul
care ne-ntemeiază: gol și plin,
ca roata care scapără pe-ntinsul
cîmpiilor, străină de suspin.
Obrazul lui și demnitatea noastră
sînt o plămadă unică: un zbor
de piscuri aspre, o privire-albastră
de rîuri coborînd spre marea lor.

VIENA

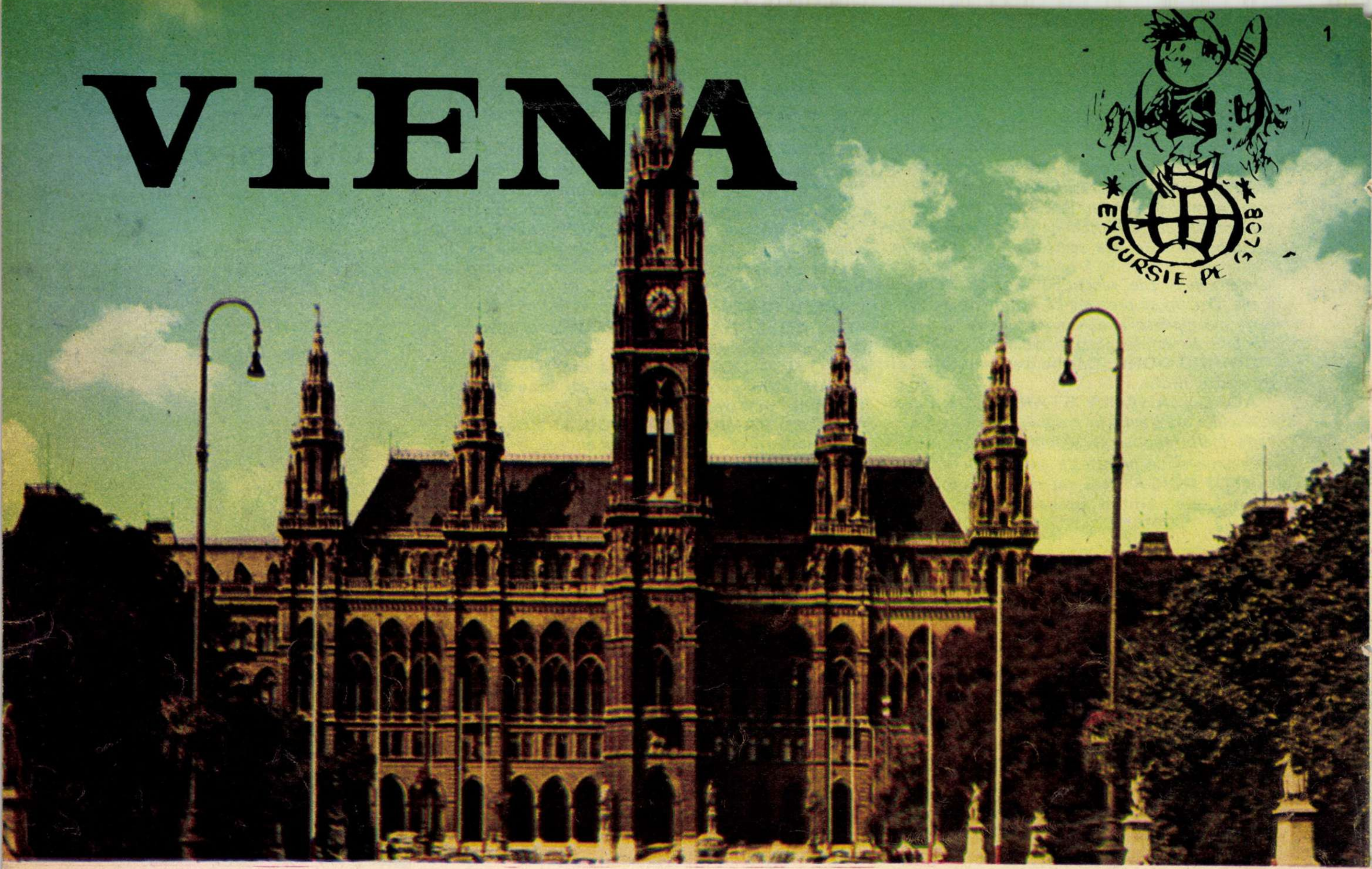

NOTE DE CĂLĂTORIE DIN AUSTRIA DE EUGEN HADAI

Capitala Austriei este un oraş străvechi, cu peste un milion şase sute de mii de locuitori. Pe teritoriul ei s-au găsit vestigii umane încă din prima perioadă a epocii de piatră, iar cu prilejul săpăturilor, zi de zi sînt scoase la iveală noi documente ale istoriei sale. Denumirea oraşului provine de la Vindobona — primul nume atribuit micii fortăreţe romane existente odinioară pe locul unde se află în prezent cartierul central. Terminaţia cuvîntului Vindobona se pierde cu timpul, păstrîndu-se doar rădăcina *Viin*, cum îşi pronunţă austriecii şi azi numele capitalei lor. Oraşul s-a format de fapt la întretăierea a două mari căi de comunicaţie: Dunărea, care o lega de Marea Neagră şi drumul Ambrei, care unea Baltica cu Mediterana. Transportul pe Dunăre marchează începutul istoriei economice a oraşului, considerat încă din secolul XIII drept o bogată aşezare comercială. Din 1282 Viena devine posesiunea Habsburgilor care au păstrat-o pînă în 1918 drept reşedinţă imperială.

Clădirile vechi, o parte din ele construite încă în evul mediu, au de regulă patru-cinci etaje. Pot fi văzute numeroase monumente, biserici, case clădite în stil romanic, cu pregnante influenţe gotice, deşi, în ansamblu, oraşul poartă amprenta stilului baroc şi al clasicismului. Ring Strasse, magnificul bulevard-inel ce înconjoară centrul oraşului, poartă diferite denumiri pe cîte un segment: Burg Ring, Opern Ring, Kärntner Ring, Stube Ring ş.a. în funcţie de edificiile istorice sau culturale aflate în vecinătate.

Apele bătrînului Danubiu străbat oraşul în partea sa de nord-est. Dunărea e mai îngustă aici faţă de cum o cunoaştem la noi, dar plină de viaţă, tot albastră şi grăbită parcă să-şi adune afluenţii. Pe cursul austriac al fluviului s-au realizat ori sînt în construcţie numeroase lucrări hidrotehnice pentru a-i stăvili revărsările nimicitoare şi a-i smulge din energia apelor. În drum spre Dunăre treci prin Prater, această mîndrie a vienezilor. Întinzîndu-se pe 1 712 hectare, Praterul este un imens parc de odihnă şi distracţie. Mergi cît mergi şi dai peste o cale ferată liliputană, vara animată de puzderia copiilor. Mai încolo te opreşti fascinat de priveliştea lăculeţului cu graţioase lebede şi sute de raţe sălbatice care se adună grupuri-grupuri să culeagă hrana aruncată de vizitatori.

În plin centrul Vienei se înalţă impozantul *Hofburg*, fosta reşedinţă de iarnă a împăraţilor austrieci. O aripă a clădirii serveşte în prezent ca reşedinţă a preşedintelui republicii, iar o parte a corpului central se păstrează ca muzeu.

Trecînd prin fostul apartament im-

perial, de o remarcabilă frumusețe, amenajat în stil rococo (excepție făcînd o singură cameră în stil empire), găsești îngrămădită aici o avuție inestimabilă, fresce de peste 150 de ani, perdele originale mai vechi de un secol, dar și azi de un alb imaculat, mobilă fină, obiecte din aur și argint — rod al muncii unor artiști remarcabili și meseriași pricepuți. Uriașul candelabru de cristal, din sala de festivități, de pildă, cîntărește peste cinci sute de kilograme!

Reședința imperială de vară, situată în partea de sud-vest a orașului, era *Palatul Schőnbrunn* construit între anii 1695—1700 și reconstruit în timpul împărătesei Maria Tereza. În apartamentul imperial, de la sala de biliard și sala audiențelor private, pînă la mica sală de concerte (în care a cîntat și Mozart) sau «sala milionului» și aici, peste tot același fast, aceeași pompă. Vezi la tot pasul picturi imortalizînd scene din viața împăraților, te oprești în fața sculpturilor din marmură de Carara, admiri porțelanurile prețioase, covoarele de o rară frumusețe, iar din fața admirabilelor goblenuri parcă nu-ți vine să mai pleci. Sala milionului, de altfel, poartă această denumire pentru că goblenurile care-i împodobesc pereții au costat, la vremea respectivă, un milion de guldeni aur.

Părăsind cele două palate imperiale care au găzduit de-a lungul anilor atîtea personalități istorice — împărați și regi, stăpîni atotputernici sau cuceritori de temut, de la Habsburgi la împăratul Napoleon Bonaparté, și țarul Alexandru I — gîndul se rătăcește involuntar în veacurile din urmă, martore ale atîtor crîncene înfruntări, reamintindu-ți lupta popoarelor împotriva asupririi care a determinat în cele din urmă prăbușirea imperiului habsburgic.

Dar Viena nu este numai orașul palatelor imperiale, ci și al altor muzee remarcabile.

Palatul Belvedere, construit în anul 1721, se înalță pe o colină impunătoare. Aici este găzduită opera unor cunoscuți pictori și sculptori austrieci din secolul XIX și XX printre care să-i amintim pe Hans Makart și August Pettenkofen. În clădirea de peste două secole se găsește și marea sală de marmură demnă de atenție nu numai pentru măiestria desăvîrșită cu care a fost realizată, dar și pentru evenimentele istorice care s-au consumat între zidurile ei: aici s-a semnat, printre altele, în 1955, Tratatul de stat cu Austria care consfințește independența și neutralitatea permanentă a acestei țări.

Nu se pot încheia rîndurile de față fără a aminti și faptul că printre atîtea celebrități mondiale care au poposit, au trăit, s-au instruit ori au creat pe aceste meleaguri s-au numărat mulți fii de seamă ai poporului român. O placă memorială amintește de anii petrecuți aici de marele nostru Eminescu, aici a studiat Ciprian Porumbescu, creatorul nepieritoarei Balade și tot aici a fost ascultat, cu răsuflarea întretăiată, George Enescu interpretînd celebrele sale Rapsodii. În 1912, la mitingul aviatic de pe aeroportul Aspern, aici și-a demonstrat măiestria Aurel Vlaicu, șoimul neînfricat al Carpaților, care întrecînd prin precizia zborului său pe cei mai buni piloți ai vremii a cucerit, cu acest prilej, numeroase premii și medalii. Aici a fost onorat cu premiul Gottfried von Herder pentru literatură pe anul 1965 unul din cei mai mari poeți ai secolului nostru, fiu al poporului român, Tudor Arghezi. Și de curînd, în 1968, tot aici i s-a înmînat același premiu, pentru contribuții la dezvoltarea relațiilor cultural-științifice cu popoarele din sudul și estul Europei omului de știință român, acad. Constantin Daicoviciu.

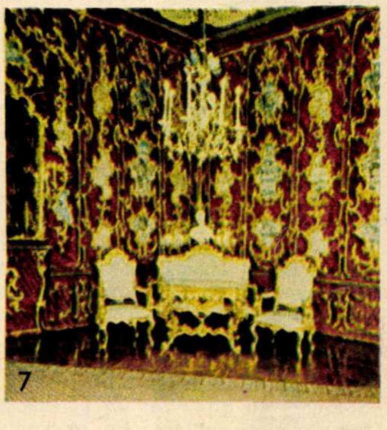

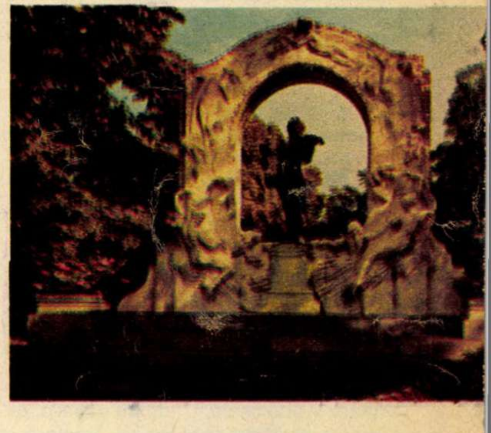

1. PALATUL MUNICIPAL DIN VIENA, CAPODOPERĂ A GOTICULUI TÎRZIU

2. VEDERE GENERALĂ A PALATULUI BELVEDERE...

3. ...ȘI SALA MARE DE MARMURĂ.

4. BISERICA SF. ȘTEFAN.

5. VEDERE DIN PRATER.

6. MAREA SALĂ A PALATULUI SCHÖNBRUNN,

7. «SALA MILIONULUI».

8. MONUMENTUL LUI JOHANN STRAUSS.

9. CLĂDIREA PARLAMENTULUI PE RING STRASSE.

SPORT

LA CONSTANȚA, PIONIERII ȘI ELEVII ÎȘI CONSTRUIESC UN MARE COMPLEX SPORTIV

reportaj de **SILVESTRU PATIȚA**

Așa arăta, cu un an în urmă, terenul ales pentru amenajarea complexului sportiv.

Se-ntîmplă uneori să-ți propui să faci un singur lucru și la urmă să descoperi că, de fapt, ai realizat două. Cum s-ar zice — doi iepuri dintr-un foc.

Cu vreun an în urmă pionierii și elevii din Constanța au hotărît să-și construiască, din resurse locale și cu forțe proprii, un mare și modern complex sportiv, fără să știe că în felul acesta vor verifica totodată în practică proverbul care spune că *ochii sperie, în schimb mîinile bucură.*

La început — de ce n-am spune-o — s-au cam speriat. Aveau motive serioase. Cele aproximativ 7 ha de teren ales pentru concretizarea hotărîrii lor — dintr-o mulțime de considerente cel mai potrivit pentru amenajarea complexului — conțineau mai toate formele de relief posibile: văi adînci, dealuri înalte, stepe pietroase în care creșteau doar mărăcini, ochiuri de apă cu adîncimi necunoscute. (Faptul o să vi se pară explicabil dacă vă spunem că de-aici, cîțiva ani în șir, au fost extrase mari cantități de nisip și pietriș necesare construcției noilor blocuri ale orașului). Să aduci toate aceste forme de relief la numitorul comun al cîmpiei, pentru a putea instala pe ea netezimea viitoarelor terenuri a fost, trebuie să recunoaștem, un act de mare îndrăzneală. Unde au găsit-o, de unde au făcut rost de ea pionierii și elevii din Constanța, rămîne un secret al lor, pentru care merită să-i admirăm.

Să sapi un șanț pentru o conductă, oricît ar fi de adînc și de lung, să cureți mărăcinii și bălăriile, să sădești cîteva sute de plopi pentru ca viitoarele terenuri să fie prinse în umbră și răcoare sînt lucruri relativ simple, pe care ei le-au și realizat la timpul potrivit. Dar mai înainte de toate acestea era nevoie de multe camioane care să care molozul de pe șantierele orașului și să umple gropile cu el, de buldozere care să niveleze terenul, de compresoare care să-l bătătorească, de ciment pentru borduri și bănci, de zgură pentru suprafețele care se cer elastice... Cum să faci rost de o asemenea tehnică pe care s-o pui la lucru și de asemenea materiale absolut necesare? Că doar nu se afla printre ei nici un Ali-Baba care să dețină vreo formulă magică...

Și totuși ei au reușit să pună în mișcare această tehnică, să facă rost și de ciment, și de zgură. Au strîns o mulțime de sticle și borcane de prin gospodăriile particulare, le-au vîndut, iar banii i-au pus la C.E.C. În total — 50 000 de lei. Erau însă prea puțini. Și-atunci au organizat un spectacol fotbalistic cu intrare. Pe stadionul constănțean, selecționata pionierilor din oraș și-a disputat întîietatea cu cea a pionierilor bulgari din orașul Tolbuhin, oferind spectatorilor faze de fotbal cum, din păcate, rar se pot vedea chiar în meciurile din categoria A. Beneficiul net: 140 000 lei, sumă care, adăugată celor 50 000 lei, a reușit să pună în mișcare și camioanele, și buldozerele, și compresoarele.

Acum terenul acela de aproximativ 7 ha e de nerecunoscut. Pe suprafața lui netedă, ca-n palmă, au apărut deja ca niște originale autografe ale străduinței pionierilor, bordurile de beton care delimitează opt terenuri diferite. În jurul acestor chenare marcate de ele vor mai «răsări» la primăvară și trei rînduri de bănci din beton pentru spectatori. Într-un viitor apropiat — cel mai tîrziu în 1970 — domniile lor, spectatorii, în antractele competițiilor terestre de pe aceste terenuri, își vor îndrepta privirile, sîntem siguri, și spre apele Lacului Tăbăcăriei, aflat în preajmă, unde se vor odihni pe velele ambarcațiunilor pionierești. Pentru că pionierii din Constanța nu pot să considere încheiate lucrările la complexul lor sportiv pînă nu vor dispune și de o bază nautică.

La început ochii i-au cam speriat. Acesta-i adevărul. Dar proverbul a fost verificat pînă la capăt: îndrăzneala, perseverența, spiritul întreprinzător de care au dat dovadă toți pionierii și elevii din Constanța, mîinile cu care au concretizat ceea ce cu un an în urmă era doar o idee, i-au bucurat. Și-i vor bucura și mai mult, în primăvară, cînd acest mare și modern complex sportiv va fi gata, cînd pe terenurile lui toți copiii din oraș vor avea posibilitatea să se destindă și să-și fortifice sănătatea practicînd sporturile preferate.

Harnicii și întreprinzătorii pionieri constănțeni, mînuind cu îndemînare tîrnăcoapele și lopețile.

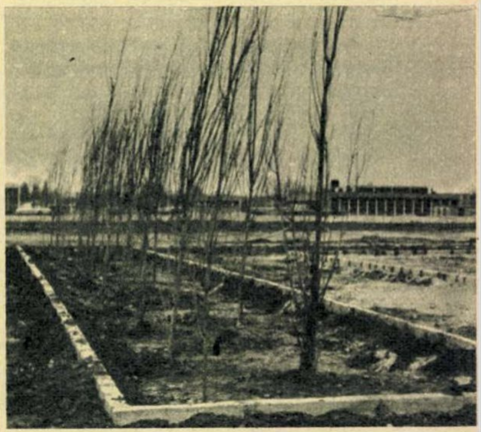

Viitoarele terenuri de sport au prins deja contur.

DIN PARTEA REDACȚIEI

Amenajarea de către pionierii din Constanța, din resurse locale și cu posibilități proprii, a acestui complex sportiv e o inițiativă și-o realizare mai mult decît îmbucurătoare. Convinși fiind că și-n alte localități din țară s-au amenajat sau sînt în curs de amenajare asemenea baze sportive, vă invităm să ne informați despre ele. Totodată, pentru aceia care nici nu dispun de asemenea baze sportive, nici nu s-au gîndit că amenajarea lor nu e o problemă irezolvabilă, le recomandăm să ia exemplu de la isteții și harnicii pionieri constănțeni. Va cîștiga din aceasta SPORTUL și, o dată cu el, noi toți.

Fără cuvinte...

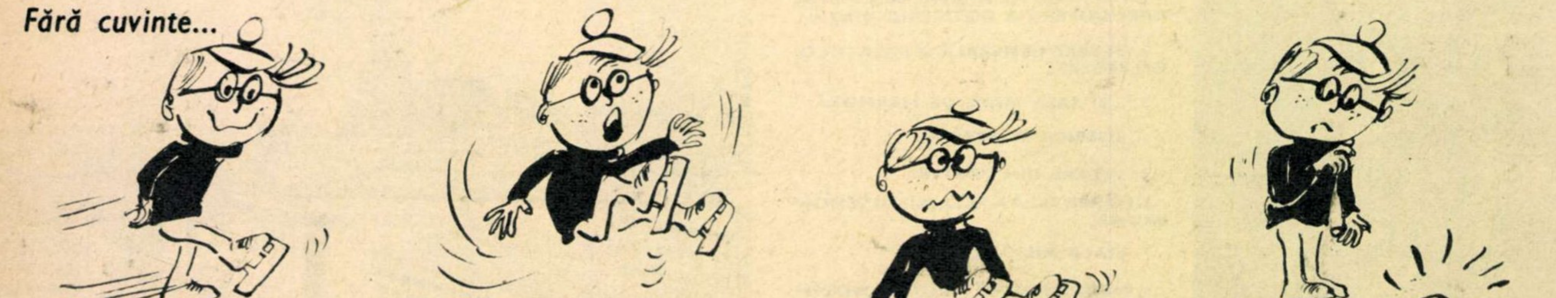

Desen: POMPILIU DUMITRESCU

Ţara mea

Ţara mea e primăvara
Spicelor mijind sub soare,
Gingaşă vestind povara
Holdelor legănătoare.

Ţara mea e vara toată,
Vara plinelor ştiubee
Şi a lunii scuturată
Ca o creangă-n heleşteie.

Ţara mea e toamnă dulce
Cu-ale şcolii dragi ecouri,
Cînd merg păsări să se culce
În cuibarele de nouri.

Iarnă; cînd zăpada-ţi vremui
Ţara-i albă sub fereastră
Şi îmi vine s-o asemui
Cu învăţătoarea noastră.

CUCU RODICA
cl.a VI-a.,Şcoala generală
nr. 150, Bucureşti

Iarna

MARI CAMPIONI AI LUMII DESPRE SPORTIVII NOŞTRI

MONTI

PRIETEN ŞI ADMIRATOR AL LUI

PANŢURU

Sportul de performanţă presupune o luptă acerbă între adversari. O luptă — am putea spune fără să exagerăm prea mult — fără cruţare. Şi totuşi, lupta aceasta e apreciată, stimată, respectată. Pentru că are o calitate deosebită: ea nu-i desparte pe oameni, ci-i uneşte, îi face să se aprecieze şi să se respecte mai mult. Un exemplu:

Nu avem cunoştinţă cînd şi-n ce loc anume italianul *EUGENIO MONTI* şi românul *ION PANŢURU* s-au văzut pentru prima oară. Ştim însă că s-au cunoscut cu adevărat iarna trecută, la Grenoble, în timpul disputei dintre cei mai buni boberi ai lumii. *EUGENIO MONTI*, care a învins spectaculos, cucerind două medalii olimpice de aur, a făcut atunci multe declaraţii. Una dintre ele se referea la *PANŢURU*, temut adversar pe pîrtia olimpică de gheaţă. Reieşea din cuvintele lui admiraţia şi prietenia faţă de sportivul român.

Iată-l, acesta e prietenul lui Panţuru, renumitul Eugenio Monti, una dintre revelaţiile Olimpiadei albe de la Grenoble (cel din mijloc, cu medalia de aur pe piept).

Nu de mult, ziaristul *RINO FOLADI* i-a luat un interviu pe această temă.

R.F.: **La Grenoble, în ziua marelui dumneavoastră triumf, v-aţi asumat, din proprie iniţiativă, în faţa milioanelor de telespectatori, o obligaţie pe care eu o consider foarte plăcută.**

E.M.: La ce obligaţie vă referiţi?

R.F.: **La aceea de-a vizita pe Panţuru acasă la el, pe pista de la Sinaia.**

E.M.: E adevărat. Ar fi trebuit să merg la prietenul meu în iarna trecută. N-am putut să-mi realizez această dorinţă pentru că la întoarcerea de la Grenoble am găsit atîta treabă rămasă în urmă, încît nu m-am mai putut gîndi la altceva. Oricum, am promis şi-mi voi ţine promisiunea. Doresc să pot să fac acest lucru în iarna viitoare. Vreau să merg în România pregătit, pentru că doresc să fiu la înălţime şi acasă la Panţuru.

Panţuru — pe postul de conducător al bobului, care a dus echipajul nostru de patru la cucerirea unuia dintre locurile fruntaşe.

R.F.: **Ştim că dumneavoastră, în afară de faptul că vă aflaţi în postura de rival al lui Panţuru sînteţi,totodată, un bun prieten al lui.**

E.M. «Aşa este. Sîntem buni prieteni pentru că Panţuru este un adevărat sportiv, cinstit şi curajos, adică are tocmai calităţile pe care eu le apreciez mai mult.

R.F. **E adevărat că l-aţi ajutat la Grenoble?**

E.M.: Ei, ce ajutor! Panţuru e un bobist desăvîrşit care nu are nevoie neapărat de sfaturile mele. Vă spun, dacă aveam un dubiu la Grenoble, vreo îndoială că nu voi învinge, era pentru că acolo se afla şi Panţuru.

R.F.: **Ne-am referit la un ajutor tehnic, nu de altă natură.**

E.M.: Nu, nu l-am ajutat eu, din păcate. Giorpoes (coechipier al lui Monti n.n.) i-a dat o mînă de ajutor lui Panţuru să-şi pună la punct patinele saniei în ziua dinaintea concursului. A fost o reglare de cîţiva milimetri, dar care în acest sport are mare importanţă.

R.F. **După cum ştim, Panţuru foloseşte în concurs sănii de fabricaţie italiană.**

E.M.: Exact. Şi ăsta a fost un motiv în plus să mă tem de el mai mult decît de alţii. Panţuru e bobistul care merge mai iute în şirurile drepte. Pe bob e un adevărat bolid dezlănţuit.

R.F.: **Atunci cum vă explicaţi insuccesul lui de la Grenoble?**

E.M.: Ei bine, nu se poate vorbi despre un insucces. Locul trei la bob în doi şi al patrulea la bob în patru sînt plasamente mai mult decît onorabile.

R.F. **Puteţi face vreo previziune asupra viitorului sportivului român?**

E.M.: Mai mult decît o previziune. Va învinge categoric în numeroase întreceri în viitor. Are un singur adversar puternic de care trebuie să ţină seama: germanul Sloth. Alţii nu cred că-l preocupă.

R.F.: **Nici chiar... Eugenio Monti?**

E.M.: *Cariera mea s-a încheiat. Tinerii cresc şi, surprinzător, sînt foarte curajoşi. Gaspani — de exemplu, Zardo şi alţii care, aici, «îşi pregătesc oasele» — cum spunem noi. Monti a coborît, şi-a trăit traiul...*

P.S.

Noi nu-l credem. Sîntem convinşi că atunci cînd peisajul «perlei Dalomitelor» îşi va lua aspectul caracteristic iernii, îl vom vedea pe «zburătorul roşu» la cîrma bolidului său coborînd vertiginos pentru cucerirea altor medalii.

PRIN TELEX DE LA **RINO FOLADI**
Ziarist italian

3
AMFORA SABINĂ

Serial de aventură și detectivism de POP SIMION

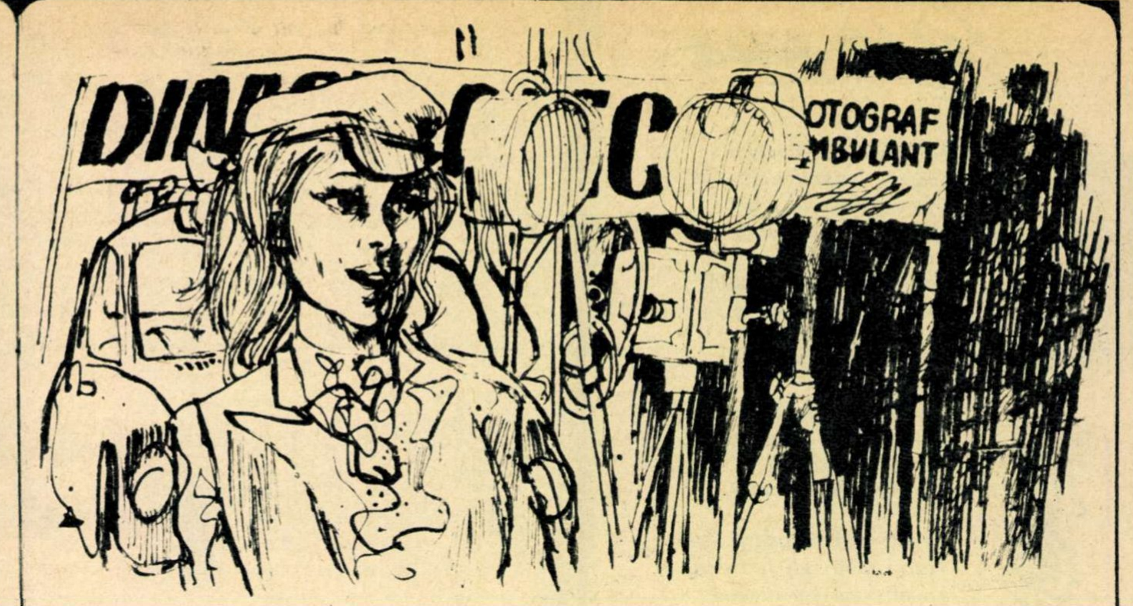

PALMIERUL DE TABLĂ

În fața ospătăriei «La hanul Burebista», stopează una din acele automobile minuscule pe care nimeni nu le bagă în seamă, o «broască» tip Skoda, sau un «fiețel»; nu se vede exact, pentru că respectiva mașină ridicase o enormă cortină de praf pe care vîntul dobrogean o înfoaie acum și o aruncă grămadă peste gîngania metalică.

Leon Gaspar o privește cu plictis și, lovind cu șervetul o muscă aparentă, intră în local, dezamăgit că pe ziua de azi nu si-a făcut apariția nici un «mercedes» sau orice alt vehicul mai de doamne ajută. Așa se face că acest om cu ochi de pasăre și inteligență unanim recunoscută pierde acum esențialul; nu-i atent la cei doi turiști care descind din vehiculul ivit din prăfăraie (e într-adevăr o skodiță) și nici nu-i curios să ghicească ce interes au aceștia pe aici. Zic «interes» pentru că cei sosiți cu praful în spate (la propriu și la figurat) n-au de gînd să parcheze mașina acolo unde scrie parking și nici nu-i interesează casa de bilete a muzeului în aer liber. Altminteri, de ce să fi venit în pustiurile Histriei? Tîndălesc deocamdată prin cîmpia cu ierburi roșcate, își scutură îmbrăcămintea de praf și umblă cu pas larg, încoace-încolo, de parcă s-ar afla aici să măsoare și să cumpere pustiul. Se opresc, în sfîrșit, nu prea departe de ospătărie, dar și mai aproape de zidul exterior al cetății, unde își scot canadienele de plastic, se lasă în genunchi și încep să bată ceva în pămînt; bat niște cîrlige metalice cu ajutorul unui ciocănel de lemn. Lesne de înțeles că oamenii aceștia vor înnopta aici, și anume în cortul lor de două persoane, mic și țuguiat, cort de culoarea portocalei, în care se intră în patru labe și se doarme de minune pînă tîrziu, în octombrie, cînd cade prima brumă. Deocamdată e un septembrie cald și automobiliștii noștri și-au ridicat micul și practicul lor adăpost în mai puțin de zece minute. Acum își despachetează măruntele calabalîcuri turistice, adică saltele pneumatice, rucsacurile cu merinde, spirtiera, scăunașele pliante și... stop!; ceea ce urmează va fi, vă asigur, din cale afară de palpitant. Din portbagajul mașinii și din interiorul acesteia apar tot felul de obiecte ale căror formă și mărime pot stîrni un viu interes. Dar să descriem mai întîi, chiar și în fugă măcar, personajele. Cel care fusese la volan e un tip înalt, atletic, cu trăsături aspre, dar cu un soi de dulceață a feței, care inspiră bunătate, fel sincer de a fi, liniște interioară de om mucalit. E brunet, cam la patruzeci de ani vîrstă, are gesturi încete și rîs plăcut în rarele ocazii cînd își descrețește fruntea și își arată dentiția sănătoasă; are obiceiul de a ține între dinții aceia fără cusur, o pipă cu bulb mare și coadă disproporționat de scurtă, pe care o aprinde numai în clipe de extremă enervare, pentru că în rest se joacă cu ea, o mușcă de

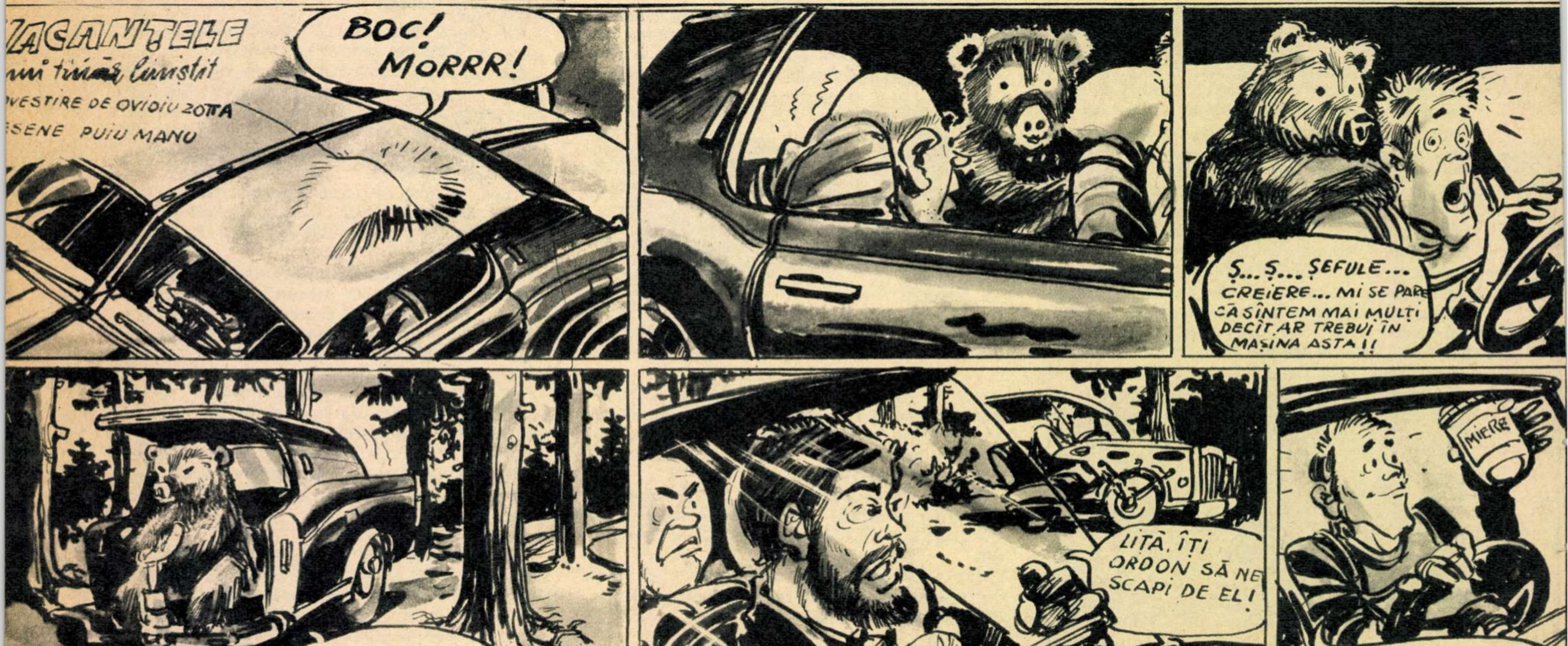
ACANTELE
ui tînăr turist
VESTIRE DE OVIDIU ZOTTA
ESENE PUIU MANU
BOC! MORRR!
Ș... Ș... ȘEFULE... CREIERE... MI SE PARE CĂ SÎNTEM MAI MULȚI DECÎT AR TREBUI ÎN MAȘINA ASTA!!
MORRR!
LIȚĂ, ÎȚI ORDON SĂ NE SCAPI DE EL!
MIERE
AM ÎNȚELES, ȘEFULE!

coadă, o plimba prin gură, să treacă timpul. Îmbrăcămintea tipului atletic este originală pentru anotimpul și locul acela; e îmbrăcat în pantaloni bufanți, foarte bufanți, aproape șalvari ca lărgime, croiți din velur cărămiziu, iar în picioare poartă (auzi idee!) pantofi de baschet, în timp ce prin sweterul negru, bine strîns pe trup, i se văd mușchii, iar sub cipilica albă, cu cozoroc minuscul, îi strălucesc cu intensitate ochii mari, foarte negri. Însoțitorul tipului atletic e, de fapt, o însoțitoare, o puștancă de nici cincisprezece ani. Îmbrăcămintea acesteia e un amestec de beatle-hippie, foarte la modă printre adolescenți, adică costumul acela de catifea neagră, cu pantalonii puternic evazați și haina cu revere înalte, de rîndunică, cu talie mult strîmtată și avînd o mare încărcătură de nasturi metalici în toate părțile. Șapca ștrengărească, în culori vii, îi dă puștancei un pronunțat aer de Gavroche, în timp ce bluzonul fin, un tricou portocaliu și ciorapii potriviți la pantofi mov, de lac și cu toc gros, îi mărește distincția feminină. Deci, o fată-băiețoi, în pas cu moda și smuncelile acestui timp în care tinerețea se întrece pe sine.

Prezența celor doi, aici, se dezleagă, cît de cît, pentru că omul în pantaloni bufanți, sweter negru, scoate de undeva un sul de hîrtie pe care îl desfășoară pe lungime, îl fixează pe două bețigașe, făcînd o pancartă, pe care scrie: «Dimos-grecul, fotograf ambulant». Apar imediat la lumina zilei toate accesoriile meseriei: aparate fotografice de tipuri și mărimi felurite, proiectoare, trepieduri (cum se numesc piciorușele fragile de metal pe care se fixează aparatele) și, desigur, nelipsita baie cu nitrat de argint pentru pozele «la minut». În cel mai scurt timp se clarifică și atribuțiile fetei-băiețoi; aceasta e, în mod evident, ajutoarea maistrului fotograf. Mai exact, ea se ocupă de toate fleacurile și aranjamentele trasului în poză; deci e chiar regizoarea micului spectacol.

— Unde-i palmierul? întreabă cu autoritate omul în pantaloni bufanți și mica regizoare iese din cortul portocaliu tîrînd după sine un palmier în mărime naturală, pe care îl și fixează la cîțiva pași, în cîmpul năpădit de iarbă roșcată; e un palmier frumos, verde-crud, natural, ai zice, răspînditor de răcoare și foșnet mult, dacă n-ai ști că-i croit întrutotul și întrutotul din tablă, mic decor care încîntă ochiul și dă pozei un plus de viață. Trucul ăsta e folosit cu succes de toți fotografii. Curînd ies la iveală celelalte trucuri ale artei fotografice: puștanca scoate două costume de epocă, parcă împrumutate din filmul «Dacii», unul de patrician, altul de plebeu, un scut de carton, zale, coif de aramă galbenă, cu pămătuf, și o colonadă corintică, împodobită cu frunze de acant (o plantă banală, semănînd cu scaiul sau ciulinele de Bărăgan).

Nu trece mult și tipul atletic renunță la pipa pe care o ținuse mereu între dinți; o schimbă cu o pîlnie metalică, numită portavoce care amplifică vorbirea de cîteva ori. Rostește în descrisul instrument aceste cuvinte care bubuie peste pustietăți:

— La Dimos, la grecotei, poze fațem de ținți lei!

Începe să se adune lumea; majoritatea sînt turiști, vizitatori ai cetății, un pîlc de elevi dobrogeni aduși aici de dirigintele lor, cîțiva pescari, niște englezoaice voiajore de meserie, doi italieni netunși, și, în sfîrșit, cei din grupul lucrătorilor cu ziua care fac săpături arheologice sub zidul cetății.

— Ia vezi ce se întîmplă acolo, îi spune Aurică Păsat lui Leone, nedumerit de vînzoleala din preajmă.

— Mă duc patroane, promite formidabilul Leon Gaspar, deghizat în umil ospătar de provincie; fuga lui prin cîmpie pare zbor de pasăre, pentru că halatul de chelner se înfoaie asemenea unor aripi albe, prelungi, iar marele detectiv aterizează în forfota de lîngă cortul portocaliu asemenea unei păsări grele, de baltă.

(Va urma)

MINITEHNICIENII LA SATE

**Din ce în ce mai multe grupuri
Minitehnicus-Cutezătorii
se formează la sate.
Astfel, în comuna Crăsciori,
județul Hunedoara, a luat ființă
un grup Minitehnicus-Cutezătorii
alcătuit din 13 elevi.
Ei și-au propus lucrări specifice
mediului agricol
precum și altele din domeniul
electrotehnicii
și mecanicii. Cităm o locomotivă
cu aburi, un transformator
de curent electric,
precum și o lucrare mai complexă
constînd
dintr-un tren de mină capabil
să execute comenzi
transmise de la distanță.
Urăm succes minitehnicienilor
din Crăsciori.
Vom reveni în alte numere asupra
grupurilor Minitehnicus-
Cutezătorii alcătuite la sate.**

AGENDA MINITEHNICUS

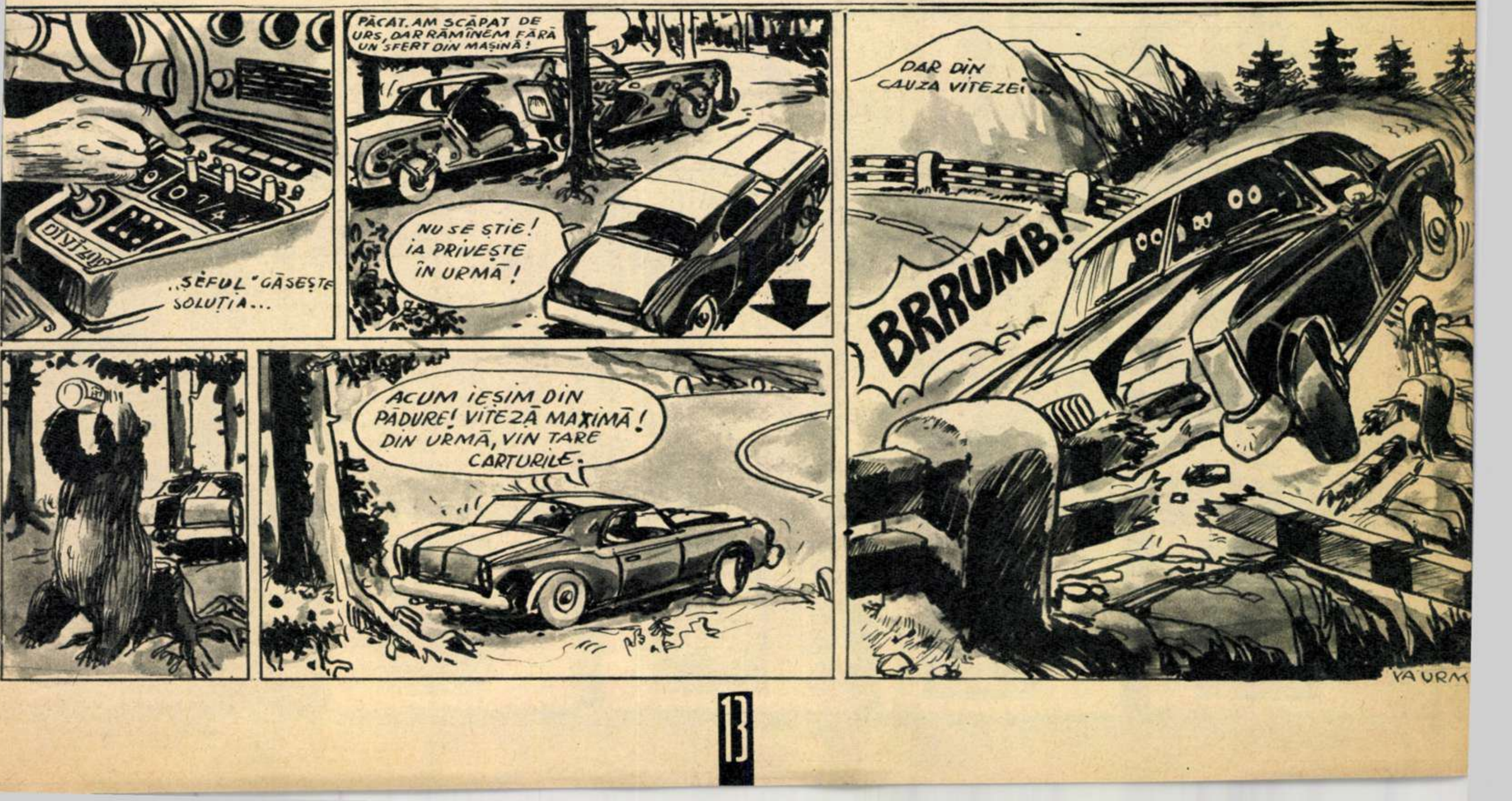
..ȘEFUL GĂSEȘTE SOLUȚIA...
PĂCAT. AM SCĂPAT DE URS, DAR RĂMÎNEM FĂRĂ UN SFERT DIN MAȘINĂ!
NU SE ȘTIE! IA PRIVEȘTE ÎN URMĂ!
DAR DIN CAUZA VITEZEI...
BRRUMB!
ACUM IEȘIM DIN PĂDURE! VITEZĂ MAXIMĂ! DIN URMĂ, VIN TARE CARTURILE.
VA URM

MICRO ENCICLOPEDIE

Acum 2 200 de ani, în regatul Antiohiei, după moartea regelui Selukos I Nikator, a urmat la tron fiul său Antiochus I. Tînărul rege a poruncit tuturor meșterilor cioplitori din regat să dăltuiască în gresie la poalele munților Anti-Taurus chipul său și al tatălui alături de figurile zeilor.

Astăzi aceste statui care aveau înălțimea de peste 10 m — sfărîmate de eroziune, cutremure și vandalisme — stau răspîndite ca niște sentinele pe o mare suprafață în apropierea satului Nemrud-Daq din Turcia de sud-est. Printre ele se află statuia lui Hercule purtînd pe cap o diademă de fructe și spice de grîu și zeița romană Fortuna aducătoare de prosperitate și succes.

Cărăușii mărilor — fenicienii — transportau cu corăbiile lor din Tir, Sidon sau Cartagina pe toți nobilii decedați care urmau să fie înmormîntați în arhipelagul Baleare.

Aici au fost descoperite mii de morminte, iar pe insula Iviza s-au găsit numeroase galerii subterane pline de vechi pietre funerare. În anul 123 e.n. Balearele au fost cucerite de romani, apoi au trecut în stăpînirea vandalilor, vizigoților și arabilor. De multe ori pirații arabi din Mediterana au pus stăpînire pe insule.

Astăzi Balearele — provincie spaniolă — atrag mulți turiști prin frumusețea peisajului și clima lor dulce. Monumentul cel mai des vizitat este turnul din insula Majorca. Pînă în secolul al XIX-lea, cînd pirateria a fost reprimată — fiecare locuitor al insulei era obligat să facă de pază în turnul numit atalayos, avînd misiunea să dea alarma în cazul cînd s-ar fi apropiat de coastă vreun vas pirateresc. ◀

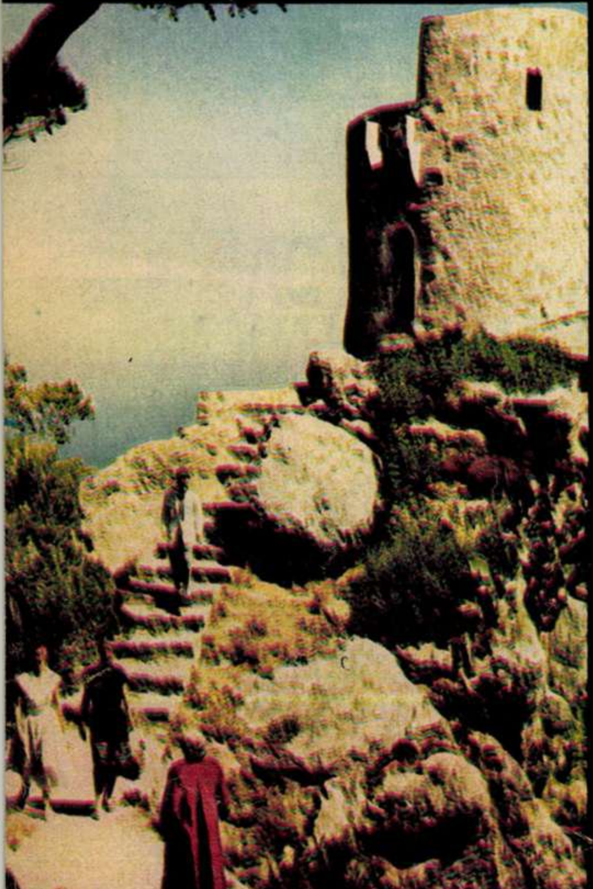

La jumătatea drumului dintre Bagdad și golful Persic, unde se întinde un deșert gol și sterp, arheologul englez Leonard Woolley a descoperit resturile unei civilizații care a existat între cele două rîuri — Tigru și Eufrat — acum 4 600 de ani.

În Ur, vechea cetate a regilor din Sumer, Woolley a găsit, sub stratul rocilor măcinate de 50 de secole, statuete împodobite cu flori și frunze de aur, ca cea din fotografia alăturată.

Multe din vestigii arată crudul despotism oriental, manifestat prin puterea absolută a conducătorului asupra supușilor săi. În mormintele acestor despoți, Woolley a găsit rămășițele soldaților, muzicanților, sclavilor și femeilor de la curte, sacrificați lîngă cadavrul regelui, pentru a-i «servi» ca robi ◀ și pe «lumea cealaltă».

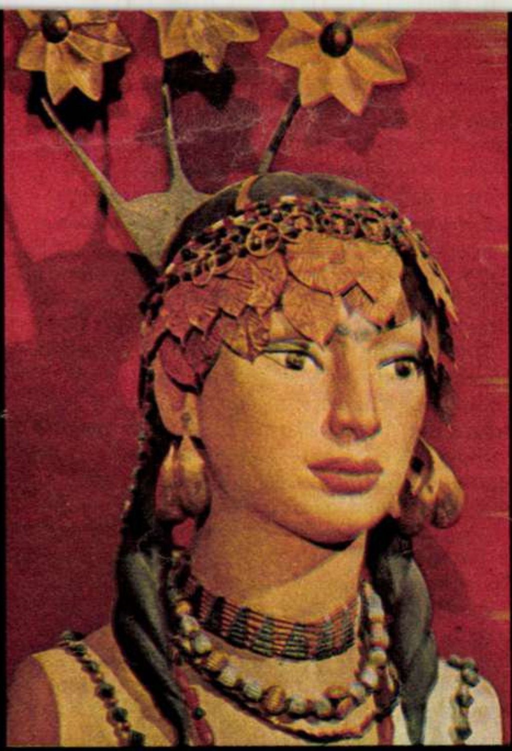

În apropiere de actuala regiune petroliferă mexicană de la Tuxpan, acum 30 de ani, arheologii au dezgropat de sub lava vulcanică două capete uriașe de bazalt avînd fiecare o circumferință de 6 m și 4,o greutate de peste 20 tone. Pe unul din ele se găsea o inscripție în piatră care indica — după calendarul maya — data de 4 noiembrie 291 î.e.n. Pînă în prezent au mai fost descoperite încă 11 capete. Arheologii nu au lămurit încă misterul acestor vestigii ale civilizației olmece.

Unul din aceste capete a fost așezat în curtea muzeului de antropologie din orașul Mexico. ▼

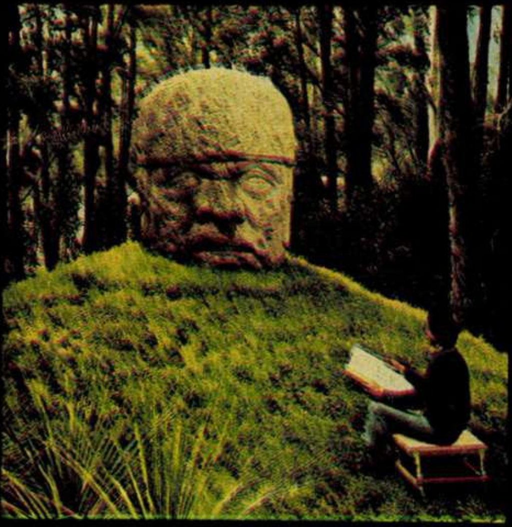

În Muzeul Național de Antichități din București se află o stelă funerară reprezentînd un gladiator cu echipamentul și armele specifice «retiarilor». La picioare, un cîine se uită atent la mîna dreaptă a stăpînului. Basorelieful, provenind din Tomis și datînd de la sfîrșitul secolului II î.e.n. este foarte interesant, mai ales prin inscripția în limba greacă ce-l încadrează. Este vorba de Skirtos din Dacia, gladiator de origine dacă, venit în cetatea pontică unde a luptat și a învins în arenă de șase ori. «Acum sînt în Tomis și casa mea e mormîntul» — sînt ultimele cuvinte lăsate de gladiator pentru ◀ a fi săpate pe placa sa funerară.

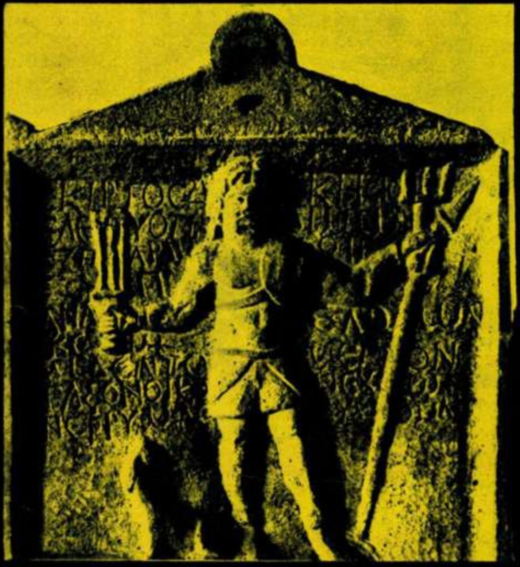

НР БЪЛГАРИЯ
1 СТ

НР БЪЛГАРИЯ
2 СТ

НР БЪЛГАРИЯ
5 СТ

NR BULGARIA
13 ST

ÎN ANUL 1966, POȘTA R.P. BULGARIA A EMIS O SERIE DE TIMBRE COMPUSĂ DIN 9 VALORI PE CARE SÎNT REPREZENTATE OBIECTE DIN TEZAURUL DE AUR GĂSIT ÎN 1949 LA PANAGUNSTE ÎN MORMÎNTUL UNUI CONDUCĂTOR TRAC. ACEST TEZAUR, CARE ÎN PREZENT SE AFLĂ ÎN MUZEUL ARHEOLOGIC DIN PLOVDIV, DATEAZĂ DIN SECOLUL IV Î.E.N. ȘI ESTE COMPUS DIN CĂNI, AMFORE ȘI CEȘTI DE AUR.

VĂ PREZENTĂM PATRU VALORI DIN ACEASTĂ SERIE.

CLUBUL MATEMATICIENILOR

Prof. univ. FLORICA CÂMPAN vă vorbește în continuare despre

MISTERIOSUL π

- DIN NOU-CVADRATURA CERCULUI
- CONSTATĂRILE LUI ARHIMEDE DESPRE NUMĂRUL π

În multe feluri au încercat grecii să afle aria cercului, cu alte cuvinte, să-i facă cvadratura. Arhimede (sec. III î.e.n.) a avut o idee genială, anume să arate cum se poate calcula practic aria. Deși era convins că nici această metodă nu va fi acceptată, fiindcă grecii detestau calculele preferind soluțiile teoretice bazate pe construcții geometrice, el publică lucrarea «Măsura cercului». Din ea s-au păstrat numai următoarele trei teoreme:

1. Aria cercului este egală cu aceea a unui triunghi dreptunghic ale cărui catete sînt raza și lungimea lui.

2. Raportul dintre aria cercului și a patratului circumscris lui este aproape egală cu $\frac{11}{14}$.

3. Raportul dintre lungimea cercului și diametrul său este cuprins între $3\frac{10}{71}$ *și* $3\frac{1}{7}$, *ceea ce se poate scrie sub forma dublei inegalități:* $3\frac{10}{71} < \pi < 3\frac{1}{7}$. *Prin prima teoremă, Arhimede arată că e posibilă cvadratura cercului numai dacă se pot determina exact cele două catete menționate. Însă, din teorema a treia se vede că acest lucru nu-i posibil, și, în această observație, constă sclipirea lui de geniu! Dovedind că raportul dintre lungimea cercului și diametrul său poate fi stabilită numai în mod aproximativ, rezultă, în mod cert, că nici aria cercului nu poate fi determinată altfel. Geometrii greci de atunci nu l-au înțeles. De altfel nici unul nu s-a mai ridicat pînă la culmile gîndirii atinse de el. Timpul a făcut să amuțească toate opozițiile de atunci numai «Măsura cercului» scrisă de Arhimede a rămas, secole de-a rîndul, un model demn de imitat și mereu admirat, deși au trecut de atunci peste două mii de ani.*

• • • • • • • • • • • • • • • • • • •

SFINX

ÎNTREBĂRI DISTRACTIVE

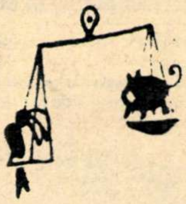

Aveți la dispoziție un cîntar-balanță și o greutate de 2 kg. **Cu ajutorul lor vreți să cîntăriți 1 kg de orez. Este posibil? Dacă răspundeți da, explicați și cum trebuie procedat!**

Niște rindunele zboară in formatie. **Două rîndunele zboară inaintea uneia, una zboară între două,** iar două zboară în spatele uneia. Cîte rindunele sînt?

Dacă un calendar de perete, cu foi detașabile, este la data de 1 aprilie, cîte foi trebuie să rupem pentru ca el să arate data de 31?

MEREU 30!

Înscrieți în cerculețele desenului alăturat toate cifrele de la 1 la 19, dar în așa fel încît suma cifrelor din fiecare grupă de cîțe trei cerculețe, unite prin cîte o linie dreaptă, să fie mereu egală cu 30.

Vă prevenim că cheia succesului constă în găsirea cifrei care trebuie înscrisă în cerculețul din centru.

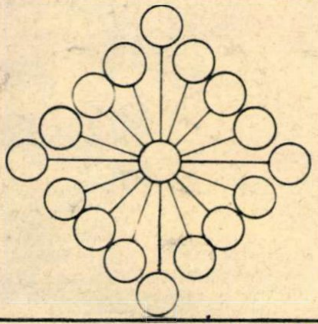

Județele țării în cuvinte încrucișate

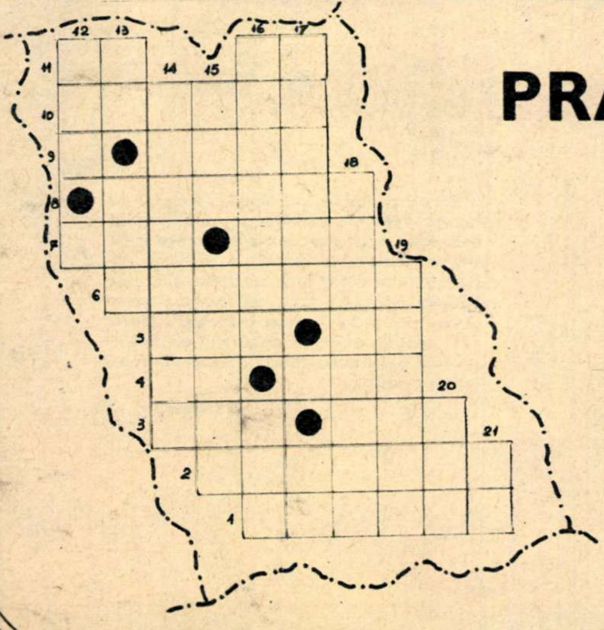

PRAHOVA

ORIZONTAL: 1. Stațiune climaterică de renume mondial. 2. Caut-o lîngă Comarnic. 3. Trec din interior în exterior. — În toiul primăverii. 4. Consoane. — Are struguri. 5. Se pun pe cai. — Distins. 6. Subsolul îi mustește de petrol. 7. Are flori de ceai. — Pregătește glia. 8. Conducătorul elefanților. 9. Consoană. — Spălat pe cap. 10. Foarte iute. 11. Pentru cusut. — Invers e pronume.

VERTICAL: 12. Cu săgeată. — Consoană. 13. Adverb. — Păstrătoarea banilor. 14. În fruntea județului. 15. Încă o dată — Ce castel frumos! 16. Mai sus de Breaza. — Întins. 17. Comună în estul județului — Consoană — Conjuncție. 18. Are 2 325 de metri! 19. Ieri, spre asfințit. 20. Trei frați. 21. Vocale.

Iarnă,zăpadă, veselie. Săniuța alunecă vertiginos pe derdeluș, traversează cu repeziciune strada, dar dacă în același moment o mașină în plină viteză... De data aceasta șoferul a avut prezență de spirit și accidentul a fost evitat. Așadar, ATENȚIE! Sînt destule locuri unde jocurile voastre de iarnă, zborul săniutelor nu pot avea consecințe periculoase!

DECI, NU VĂ JUCAȚI ÎN NICI UN FEL PE PARTEA CAROSABILĂ A DRUMURILOR PUBLICE!

— AH! CE BINE-AR FI DACĂ...

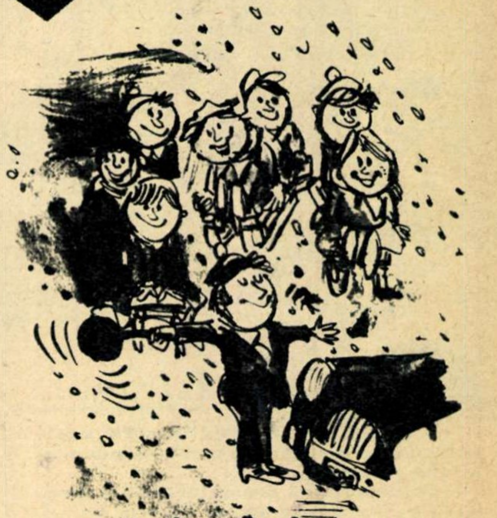

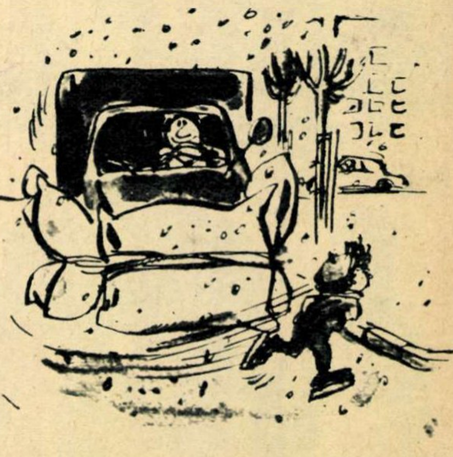

108

Mihai Vodă Viteazul

Scenariu:
VLAICU BÂRNA

18

Ilustrații:
TEODOR BOGOI

«Mihai realizase acum visarea iubită a voievozilor cei mari a românilor. Acum românul s-a înfrățit cu românul și toți au una și aceeași patrie, una și aceeași cîrmuire națională, astfel precum ei n-au fost din vremile uitate ale vechimei. Statul acesta nou are hotare naturale de minune, el e destul de puternic, pămîntul său destul de binecuvîntat de cer, locuitorii săi numeroși și în mare parte omogeni; el poate trăi, a sta de sineși și a se apăra împotriva năvălirilor streinilor.» (Nicolae Bălcescu)

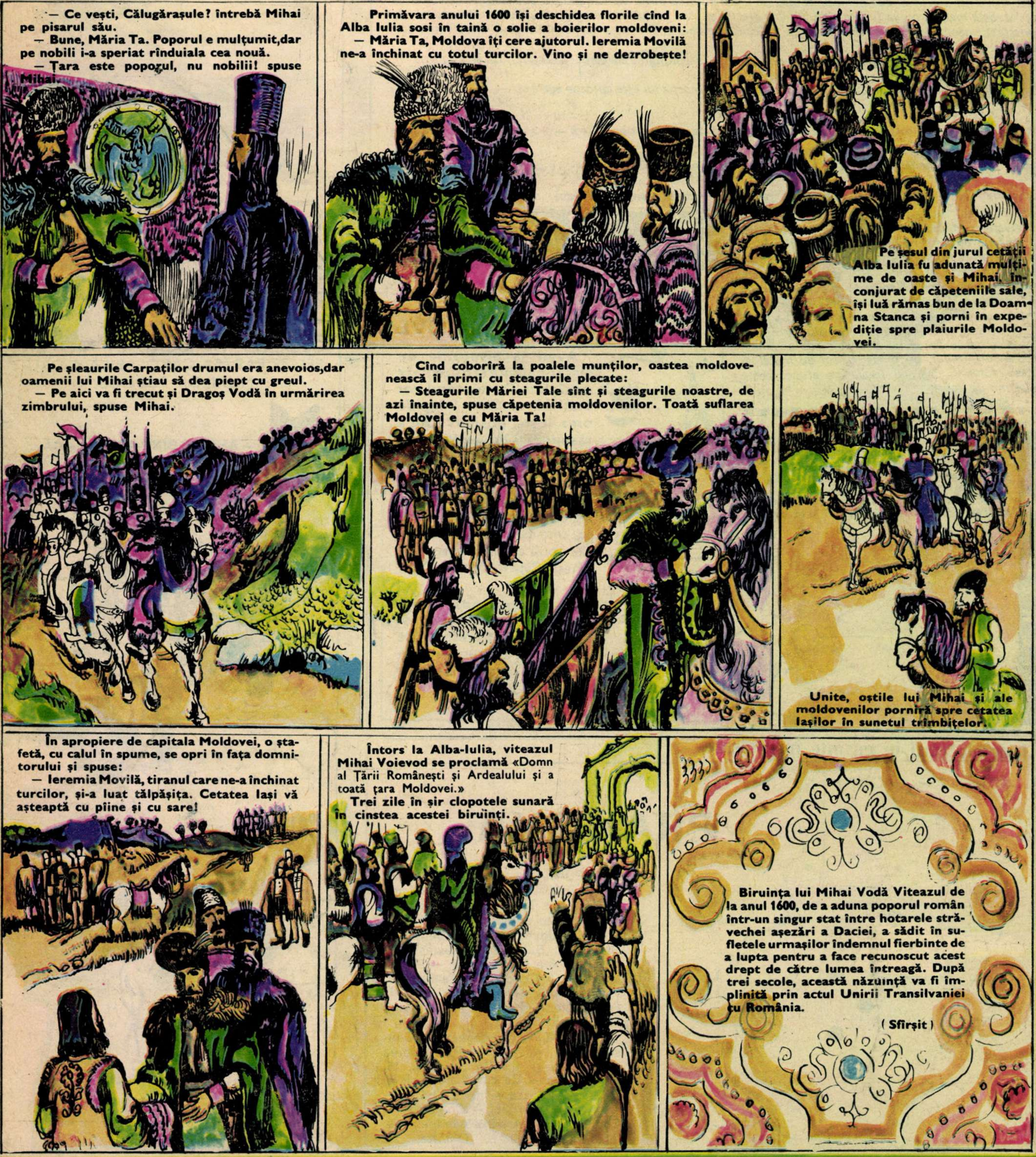

— Ce vești, Călugărașule? întrebă Mihai pe pisarul său.

— Bune, Măria Ta. Poporul e mulțumit, dar pe nobili i-a speriat rînduiala cea nouă.

— Țara este poporul, nu nobilii! spuse Mihai.

Primăvara anului 1600 își deschidea florile cînd la Alba Iulia sosi în taină o solie a boierilor moldoveni:

— Măria Ta, Moldova îți cere ajutorul. Ieremia Movilă ne-a închinat cu totul turcilor. Vino și ne dezrobește!

Pe șesul din jurul cetății Alba Iulia fu adunată mulțime de oaste și Mihai, înconjurat de căpeteniile sale, își luă rămas bun de la Doamna Stanca și porni în expediție spre plaiurile Moldovei.

Pe șleaurile Carpaților drumul era anevoios, dar oamenii lui Mihai știau să dea piept cu greul.

— Pe aici va fi trecut și Dragoș Vodă în urmărirea zimbrului, spuse Mihai.

Cînd coborîră la poalele munților, oastea moldovenească îl primi cu steagurile plecate:

— Steagurile Măriei Tale sînt și steagurile noastre, de azi înainte, spuse căpetenia moldovenilor. Toată suflarea Moldovei e cu Măria Ta!

Unite, oștile lui Mihai și ale moldovenilor porniră spre cetatea Iașilor în sunetul trimbițelor.

În apropiere de capitala Moldovei, o ștafetă, cu calul în spume, se opri în fața domnitorului și spuse:

— Ieremia Movilă, tiranul care ne-a închinat turcilor, și-a luat tălpășița. Cetatea Iași vă așteaptă cu pîine și cu sare!

Întors la Alba-Iulia, viteazul Mihai Voievod se proclamă «Domn al Țării Românești și Ardealului și a toată țara Moldovei.»

Trei zile în șir clopotele sunară în cinstea acestei biruințí.

Biruința lui Mihai Vodă Viteazul de la anul 1600, de a aduna poporul român într-un singur stat între hotarele străvechei așezări a Daciei, a sădit în sufletele urmașilor îndemnul fierbinte de a lupta pentru a face recunoscut acest drept de către lumea întreagă. După trei secole, această năzuință va fi împlinită prin actul Unirii Transilvaniei cu România.

(Sfîrșit)

Cutezătorii 3

Redacția: București, Piața Scînteii nr.1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor de număr: Lidia NOVAC. Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Lucia SICOMAS

1 LEU

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă.

Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

4 (70)

JOI, 23 IANUARIE
1969, ANUL III

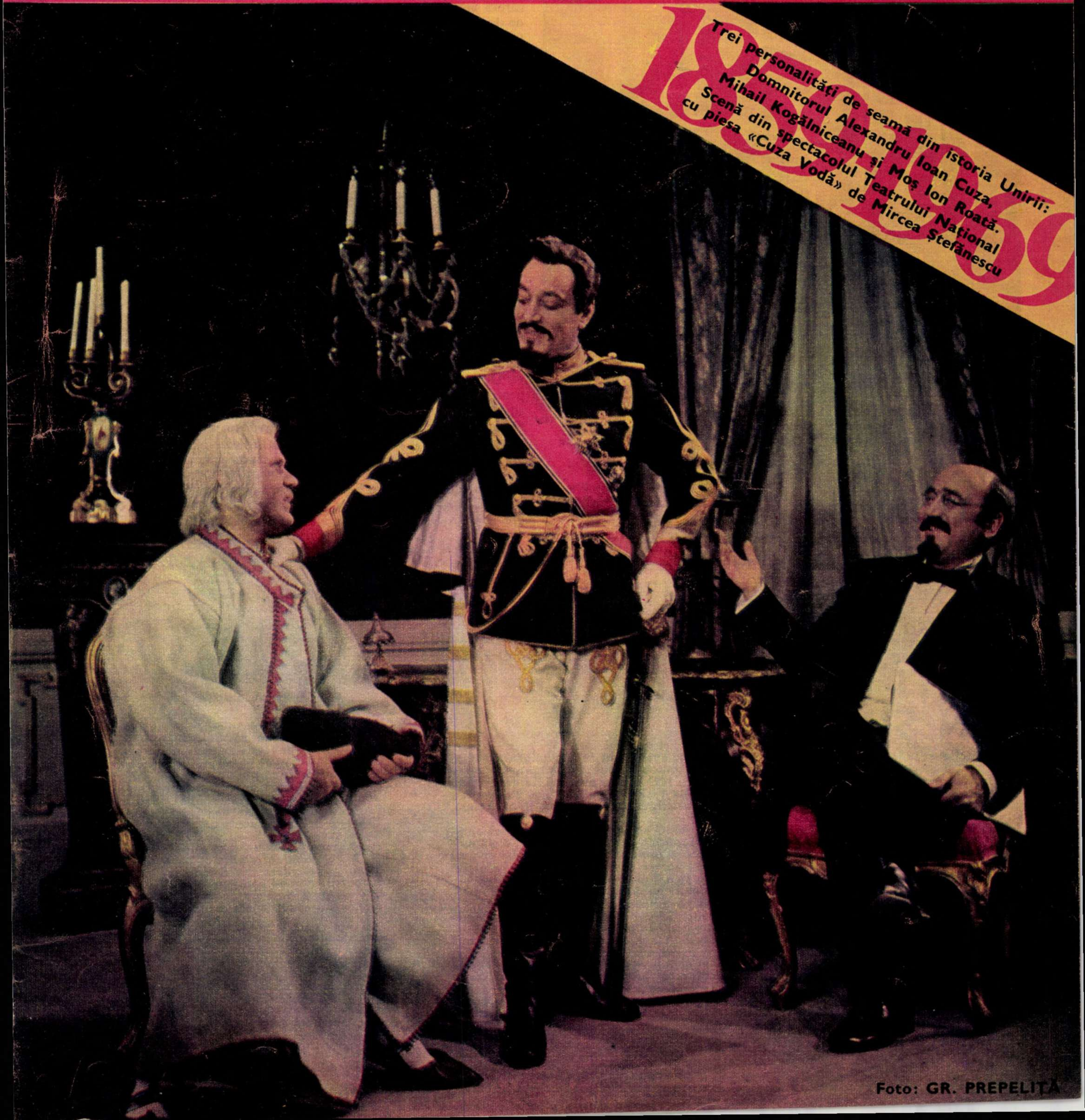

1859-1969

Trei personalități de seamă din istoria Unirii:
Domnitorul Alexandru Ioan Cuza,
Mihail Kogălniceanu și Moș Ion Roată.
Scenă din spectacolul Teatrului Național
cu piesa «Cuza Vodă» de Mircea Ștefănescu

Foto: GR. PREPELIȚĂ

ECRAN

Eu învăț
Tu înveți
El învață...

3 000 000 de elevi, practic toți copiii de vîrstă școlară din țara noastră învață. Ei au primit gratuit, în toamnă, pe lîngă școli noi, laboratoare, și 27 000 000 de manuale. Daruri pe care, cu notele bune obținute la învățătură și cu purtarea lor frumoasă le merită din plin.

ÎN ROMÂNIA ÎNVAȚĂ AZI: 4 000 000 DE TINERI

NUMĂRUL LOR FAȚĂ DE 1938 - 1939

ÎN LICEE	1968-1969	DE 10 ORI MAI MARE
ÎN ȘCOLI PROFESIONALE	1968-1969	DE 5 ORI MAI MARE
ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL SUPERIOR	1968-1969	DE 5 ORI MAI MARE

PE ÎNTREG CUPRINSUL ȚĂRII — ENTUZIASTE ÎNTRUNIRI PENTRU PROPUNEREA DE CANDIDAȚI AI FRONTULUI UNITĂȚII SOCIALISTE ÎN ALEGERILE DE LA 2 MARTIE.

În aceste zile de ianuarie, într-o atmosferă de puternic entuziasm, pe întreg cuprinsul țării, la orașe și sate, în uzine, cooperative agricole de producție, instituții, cartiere, în unități militare au loc întruniri electorale în cadrul cărora sînt propuși candidații Frontului Unității Socialiste pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare ale județelor, municipiilor, orașelor, comunelor, care vor avea loc la 2 martie.

Ca o expresie a încrederii neabătute a întregului popor față de conducătorul său încercat, Partidul Comunist Român, printre primii candidați ai Frontului Unității Socialiste, propuși în însuflețite adunări ale oamenilor muncii din circumscripțiile electorale, se află membrii Prezidiului Permanent, ai Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. și alți conducători ai partidului și statului nostru.

Într-o însuflețită adunare, care a avut loc la Uzinele «23 August», în prima zi a deschiderii campaniei electorale, și la care au luat parte un mare număr de muncitori și alți cetățeni, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU,** secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat, președintele Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste, a fost propus candidat în circumscripția electorală nr. 1 «23 August» din Capitală, în alegerile de deputați pentru Marea Adunare Națională, de la 2 martie.

La Cluj, într-o altă mare întrunire la care au participat numeroși muncitori, ingineri, tehnicieni, cadre didactice, cercetători științifici, studenți, tovarășul **ION GHEORGHE MAURER,** membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de Miniștri, a fost desemnat candidat al Frontului Unității Socialiste în circumscripția electorală nr. 1 «Universității» Cluj, în alegerile de deputați pentru Marea Adunare Națională.

De asemenea, participanții la adunări au propus drept candidați atît pentru Marea Adunare Națională, cît și pentru consiliile județene, municipale și comunale, numeroși muncitori, țărani, intelectuali, oameni ai muncii din rîndurile naționalităților conlocuitoare, cetățeni care se bucură de un binemeritat prestigiu pentru aportul lor la construcția socialistă, la înfăptuirea sarcinilor trasate de către partid.

Totodată, miile de cetățeni, participanți la adunările electorale, și-au reafirmat cu acest prilej hotărîrea nestrămutată de a transforma în faptă măreţul program al desăvîrșirii construcției socialiste trasat de către Congresul al IX-lea și Conferința Națională a partidului.

Cronicar

Scrisoarea săptămînii

UNIȚI ÎN CUGET ȘI-N SIMȚIRI

Se împlinesc, zilele acestea, o sută zece ani de la un eveniment de excepțională însemnătate pentru istoria, pentru destinul poporului nostru. Unirea Moldovei și a Munteniei, unire consfințită prin voința maselor populare la 24 ianuarie 1859 și care avea să fie desăvîrșită șase decenii mai tîrziu, la 1 decembrie 1918, prin unirea Transilvaniei cu Țara, a constituit temelia pe care s-a dezvoltat vatra aceasta, a hărniciei și a frumuseții, a demnității și omeniei, patria căreia aparținem, România.

Vibrînd în ritmurile nemuritoare ale Horei Unirii, inimile noastre primesc cu adîncă emoție sărbătoreasca-rememorare a acelor momente. Născuți într-o zodie generoasă, a elanurilor și împlinirilor socialiste, voi, iubiți cutezători, sînteți urmașii, păstrătorii acelei comori de neprețuit, deasupra căreia ziua de 24 ianuarie strălucește nepieritor.

Profunda semnificație a acestei efigii o deslușim cu atît mai mult, astăzi, în unitatea deplină a maselor de oameni ai muncii, a întregii națiuni, în jurul Partidului Comunist Român, pentru ridicarea patriei pe înalte trepte de progres și civilizație.

E unitatea de neclintit a muncii, a creației socialiste. E unitatea de seculare lupte și năzuinți comune a poporului român și a naționalităților conlocuitoare, care făuresc împreună, în deplină frăție, pe rapsodicul pămînt al Mioriței și-al doinei, o țară tot mai bogată și mai frumoasă.

Expresie vie a unității moral-politice a poporului nostru, adunările care au loc în aceste zile, pretutindeni în țară, pentru desemnarea candidaților Frontului Unității Socialiste în alegerile de la 2 martie, dau glas încrederii în politica înțeleaptă a partidului și statului nostru, în conducătorii noștri încercați, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu. Dau glas încrederii unanime în prezentul și viitorul de aur al scumpei noastre patrii — România Socialistă.

Cutezătorii

RADAR

● În cadrul Palatului pionierilor din Irkutsk (U.R.S.S.) funcționează o «fabrică» de suveniruri. Aici pionierii pregătesc fel de fel de cadouri pentru comsomoliști. Multe din lucrări se păstrează în «secret», ele constituind adevărate surprize pentru frații mai mari. După ce li se înmînează darurile, oaspeții sînt invitați să audieze concertele ansamblurilor artistice și să asiste la spectacolele teatrului de păpuși care pune în scenă basmele populare iacute.

● La campionatul mondial de iahting desfășurat pe Marea Baltică, pionierul Leon Wróbel, elev la Școala elementară din Bialobrzegi (R.P. Polonia) a cucerit titlul de campion mondial. Iahting-Clubul internațional, care a organizat cel de-al III-lea campionat, i-a oferit în dar o frumoasă cupă.

● Activitate intensă: literele sînt culese cu atenție de către zețarii pricepuți, apoi vor fi trase la presă șpaltele. În curînd membrii cercului de tipografie al Casei pionierilor din Arad vor scoate primele exemplare ale revistei cenaclului literar «Ion Slavici».

PREMIERE ÎN COSMOS

DA! SPUN Cutezătorii

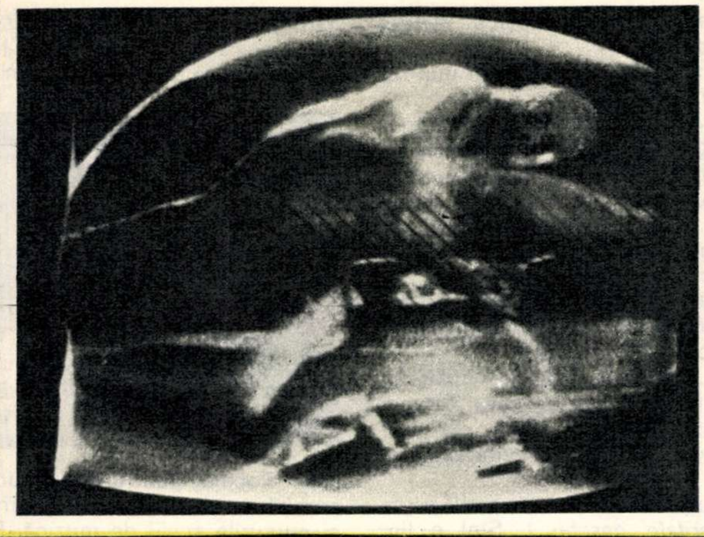

După recentele starturi ale stațiilor automate sovietice «Venus-5» și «Venus-6» menite să studieze atmosfera planetei vecine și apoi să se plaseze pe solul ei, ceea ce se va realiza, în luna mai, o nouă premieră în lupta pentru cucerirea cosmosului a impresionat lumea. După ce, la 14 ianuarie, a fost lansată nava cosmică «Soiuz-4», avînd la bord pe cosmonautul **Vladimir Șatalov**, a doua zi și-a luat zborul «Soiuz-5», purtîndu-i în spațiu pe **Boris Volînov, Evgheni Hrunov** și **Alexei Eliseev.** La 16 ianuarie, cele două nave s-au apropiat și au realizat **prima joncțiune în spațiu a unor obiecte cosmice,** dînd astfel naștere **celei dintîi stații cosmice experimentale.** Totodată, **Evgheni Hrunov** și **Alexei Eliseev** s-au mutat de pe «Soiuz-5» pe «Soiuz-4», astfel că prima dintre cele două nave cosmice, lansată cu un cosmonaut la bord, a aterizat la 17 ianuarie cu un echipaj de trei oameni.

Reușita încercării de a se construi o stație cosmică deschide drum realizării în cosmos a stațiilor științifice de viață lungă pe care savanții le așteaptă cu nerăbdare. Celor interesați de amănunte în legătură cu ultima premieră spațială sovietică le promitem date noi în numărul 6 al revistei noastre.

În fotografie: A. Eliseev trecînd pe «Soiuz-4».

UN GRĂDINAR DE 40 CAI-PUTERE?

DA! SPUN Cutezătorii

Numele lui este L 400. Cine-i acest L 400? Noul tractor românesc din familia celor de 40 C.P. produs de cunoscuta uzină de tractoare din Brașov și destinat lucrărilor de legumicultură. Dispunînd de calități tehnice dintre cele mai bune (motor modern cu injecție directă, greutate redusă — 1 500 kg — 6 viteze pentru mers înainte și înapoi, precum și de un reductor care-i asigură o viteză redusă, sub 1 km/oră) el va putea să execute cele mai diferite lucrări printre straturi: plantări, prașile, lucrări de combatere a dăunătorilor etc. Un grădinar de mare virtute, cum s-ar spune, care va înscrie un nou succes în palmaresul constructorilor de tractoare din orașul de la poalele Tîmpei.

• •

POȚI CUNOAȘTE OMUL DUPĂ FAPTE?

DA! SPUN Cutezătorii

Așa spune și un vechi proverb românesc: «Pomul se cunoaște după roade și omul după fapte». Faptele sînt roadele sufletului și ale gîndurilor noastre. Întîmplarea a cărei eroină a fost de curînd Corina Simionescu, elevă din Piatra Neamț, vine să ne confirme încă o dată acest lucru. E o întîmplare obișnuită veți spune. Și totuși...

La ceasul acela, strada era pustie, învăluită într-o ceață cenușie de iarnă. Afară era ger puternic. Deodată, Corina a observat la un colț de stradă o bătrînă care căzuse în zăpadă. Abia răsufla. Fata a încercat s-o ridice, dar n-a putut. Dîndu-și seama că nu era timp de pierdut, a alergat la un telefon, a chemat salvarea și apoi a dat de veste unor vecini.

În cel mai scurt timp, bătrîna a fost transportată la spital. După orele de școală, Corina a plecat la spital să se intereseze de soarta bolnavei. Bătrîna este în prezent în afara primejdiei și așteaptă cu drag vizitele aceleia pe care o socotește acum nepoată.

Cunoscînd această faptă, cine ar putea spune acum că n-o cunoaște și pe Corina?

«CELE 4 ANOTIMPURI» de Ștefănescu Rodica, cl. VIII-a

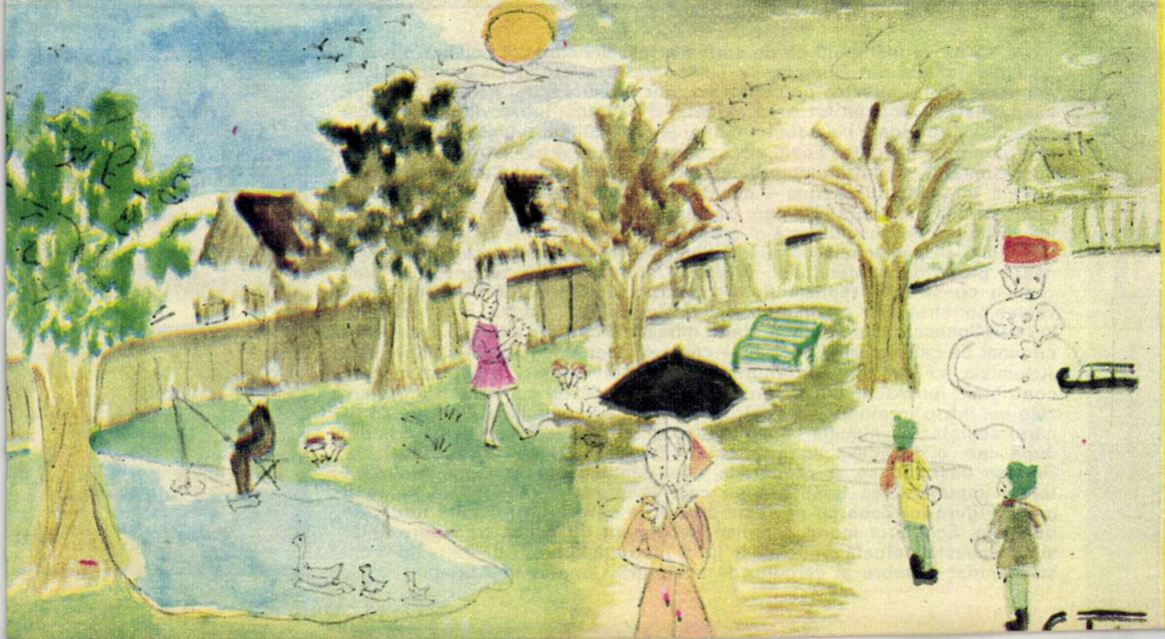

POEM DE ȚARĂ

de TITUS VÎJEU

Ce stele mari răsar în România
Și se-oglindesc în ape și în noi
Și-n sîngele pe care-l știe glia
Cînd brazdele sînt nume de eroi!...

Ce stele mari și ce lumină pură
Se-adună-n noi și o simțim în zori,
Cînd munții dorm lîngă zăpada sură
Prin care noi trecînd sădim candori!

Ce stele mari ne-acoperă, prieteni,
Cînd leagă brazda rod și crește grîul
Purtînd un zbucium alungat din cetini,
Cînd însăși țara naște ramul, rîul!...

ALERTA ROZETELOR

URMĂRIREA

RĂDULESCU ADRIAN
cl. a VII-a, Șc. generală nr. 3, Ploiești

DINU MARIUS
cl. a V-a, Liceul nr. 5, Ploiești

Adrian și Marius erau în parc cînd, în dreptul casei de pe strada Golești nr. 23, au observat un necunoscut. A trecut în sus și în jos de cîteva ori, apoi a intrat. Băieților li s-a părut curios, dar și-au spus că poate o fi locuind acolo sau merge în vizită.

Peste puțin timp, bărbatul apăru iar. Ieșise din casă.

— Adriane, uite-l...

— Ce geamantan greu! Înainte nu-l avea!

— Curios. Se strecoară pe lîngă zid. Parcă i-e teamă! Nu cumva?...

Fără să-i bage în seamă, bărbatul cu geamantanul mergea grăbit pe străzi, căutînd parcă să se piardă în mulțime. Din cînd în cînd se oprea, privind în jur, apoi pornea grăbit mai departe.

Adrian și Marius erau însă pe urmele lui...

La un moment dat, bărbatul cu geamantanul i-a simțit. Grăbit, s-a amestecat printre călătorii din Gara de Sud.

— Vrea să plece cu trenul, o să ne scape...

— Nu trebuie! Urmărește-l! Eu fug după ajutor!

N-a trecut mult și cu ajutorul cîtorva ceferiști, hoțul a fost prins. Toate lucrurile, inclusiv geamantanul, erau furate din casa în care intrase.

Băieții au primit mulțumiri, felicitări, iar eu v-am scris, mîndru de prietenii mei, Rădulescu Adrian *și* Dinu Marius.

MOCĂNESCU DAN,
Liceul nr.2, Ploiești

ANCHETA NOASTRĂ

11 DINTRE CEI 678

PERSEVEREN

Să discuți la 13 sau 14 ani despre ideal, **scopul suprem al activității umane, gradul cel mai înalt și mai greu de ajuns al perfecțiunii într-o anume direcție aleasă, s-ar părea, cel puțin pentru unii, că este o ambiție prea... cutezătoare. La această vîrstă încă mai sîntem copii, avem mult drum în față, timpul este răbdător cu noi. Și totuși...** «trăim în miezul unui ev aprins/ și-i dăm a-nsuflețirii noastre vamă» **exclama cu ardoare și cu atîta îndreptățire poetul «Primelor iubiri», Nicolae Labiș. Anii noștri vibranți, plini de entuziasm, ne invită să fim pe măsura lor, cerîndu-ne să luăm parte la viață mai devreme ca altădată, acordîndu-ne încredere, stimulînd acțiunile și visurile noastre. Convorbirea cu cîțiva dintre cei 678 de pionieri și școlari de la Școala generală nr. 81 din Capitală ne-a încredințat încă o dată de acest lucru.**

*

Reporter: Așadar, care este idealul către care tindeți în viață, cum credeți voi că veți atinge acest ideal?

Popescu Carmen, clasa a VIII-a *(cu logică, cu ardere interiorizată).*

Deocamdată eu am o mare pasiune: îmi plac științele exacte, iar dintre acestea chimia în mod special. De aici și idealul meu: citesc în prezent multe cărți de chimie, fac experiențe. Sînt în ultimul an al școlii generale. Mă pregătesc serios pentru examenul de admitere din vară, la liceu. Apoi voi urma facultatea de chimie. Vreau să ajung inginer chimist. Și acolo, în uzina sau laboratorul în care voi lucra, să fac cercetări. Știți, chimia este ceva infinit. Este vrăjitorul care în secolul nostru poate ușura mult viața oamenilor. Avem atîtea centre de chimie în țară. Pînă voi termina eu studiile, se vor ivi și altele. Într-unul dintre aceste centre aș vrea să lucrez. Să nu credeți însă că, dacă iubesc atît de mult chimia, nu-mi plac totodată și literatura și... muzica ușoară. Cărțile cu eroi complecși, ca eroii lui Rebreanu. Muzica ușoară bună.

Rep: Și... ce crede un viitor chimist despre muzica ușoară pe care o ascultă în prezent?

P.C.: Îmi plac numai unele cîntece, prea puține, din cîte aud.

Rep: De ce?

P.C.: Pentru că sînt prea multe vorbe în aceste cîntece, care doar numesc sentimentele, fără a putea să le și exprime.

Marioțeanu Brîndușa, clasa a VII-a *(energică, conștientă de propriile-i forțe):* Idealul meu: domeniul artei cinematografice. O meserie care să-mi satisfacă toate pasiunile pentru artă în general, pentru literatură, muzică, pictură în special.

Rep: Știi cît muncește un bun regizor, de pildă?

M.B.: Enorm. Dar eu cred că tocmai o asemenea muncă, în care să fiu solicitată pe deplin, este pentru mine. Nu-mi place să stau nici o clipă fără să fac ceva. Poate că am prea multă energie.

Rep: Meseria de regizor nu dă numai satisfacții. Vei avea și necazuri. Ce-ai face dacă ai avea un insucces cu un film?

M.B.: Aș lua-o de la capăt. Eu sînt în stare de așa ceva. Și-apoi necazurile fac bucuriile mai frumoase. Te fac să-ți cîntărești mai bine forțele.

Borugă Ileana, clasa a VII-a *(cu sinceritate, deschis):* Sînt o fire ambițioasă. Îmi place să fac multe lucruri frumoase. Am o pasiune deosebită pentru științele naturii. Tovarășa profesoară de naturale m-a făcut să îndrăgesc această materie. Aș vrea să devin biolog. Să cercetez, să fac descoperiri interesante.

Rep.: Care este savantul preferat cu care ai vrea să semeni?

B.I.: Racoviță. Emil Racoviță.

Rep: De ce tocmai Emil Racoviță?

B.I.: Pentru că a muncit toată viața și, prin descoperirile sale, a dus faima poporului nostru peste hotare...

Timiș Dan, clasa a VII-a *(stăpînindu-și cu greutate emoția):* Idealul meu este să ajung un bun dirijor. Tocmai pentru acest lucru, paralel cu școala generală, urmez și cursurile școlii de muzică. Primul pas spre acest ideal este examenul de admitere pe care-l voi da în vară. Va trebui să renunț la multe distracții pentru a mă pregăti cît mai bine. Și cînd mă gîndesc că n-a mai rămas decît foarte scurt timp pînă la acest examen... Pentru că eu așa cred, că e mai bine să pregătești totul cu multă minuțiozitate dinainte, pentru ca totul să meargă normal... decît să regreți pe urmă...

Zamfirescu Nicoleta, clasa a VII-a *(nedecisă încă):* Deocamdată mă ocup de învățătură și de sport. Îmi place și muzica. Nu m-am ho-

---

EUS DIN OLIMP.

CELE 7 MINUNI ALE LUMII... DE LA TIMIȘOARA

A, să nu vă închipuiți că de curînd a fost descoperită celebra operă a lui Fidias «Zeus din Olimpia» la Timișoara. E adevărat că timișorenii se mîndresc cu frumusețea parcurilor lor, dar nu au spiritul imitației. Grădini suspendate?! Ar fi un lux prea ostentativ! Și totuși într-o vitrină de sticlă le regăsești pe toate cele șapte minuni ale antichității reunite la dimensiunile unui oraș liliputan. Toate sînt reconstituite cu o măiestrie și acuratețe impresionantă de către membrii cercului de sculptură al Casei pionierilor.

Iată piramida lui Keops — construcție care păstrează și în această machetă măreția sobră prin care oamenii acelor timpuri exprimau năzuința lor spre etern și absolut. Iată și grădinile suspendate ale Babilonului. Remarcabilă este macheta «Mausoleului din Halicarnas» la care impresionează prețiozitatea detaliului, creatorul ei reușind să reconstituie fidel vechea construcție reprezentînd compromisul arhitectonic dintre masivitatea construcțiilor orientale și coloanele grecești. Ba mai mult, edificiului nu-i lipsesc nici cele două statui miniatură cu care altădată fusese încununat de către marele Scopas — cea a regelui Mausolos și a soției sale Artemisia. «Farul din Alexandria» poate mai stîngaci executat încheie contribuția lui Machedon Florin la realizarea acestui «complex» (cum am zice noi într-o formulă modernă) de minuni ale lumii antice. Se pare că tînărul sculptor cu numele împăratului cuceritor, visează să devină arhitect după cum o dovedesc lucrările sale. «Zeus din Olimp» și «Colosul din Rodos» deși reduse la proporțiile unor statuete de Tanagra, păstrează totuși impunătoarea înfățișare pe care le-o dăduseră altădată maeștrii greci. Figura lui Zeus cu expresie destul de severă, nu e lipsită totuși de bunătate. Echilibrul moral olimpian descoperit de Fidias transpare chiar și din această statuetă modelată în lut și lustruită în bronz de către un vechi și pasionat membru al cercului de sculptură, Cîmpurean Adrian.